

DZIENNIK HANDLOWY

*Zawierający w sobie wszystkie Oko-
liczności, Pisma, Uwagi, i Myśli
Patryotyczne, do Handlu
ściągaące się.*

ROKU DRUGIEGO CZĘŚĆ IV. V. i VI.

TOM II.

KWIECIEŃ, MAY, CZERWIEC.

1787.

W WARSZAWIE

Nakładem Autora Dziennika Handl.

— *Regestr Materyi w tych 3. Miesiącach*
Dziennika na Kwiecień, May, Czer-
wiec, zawierających się.

KWIECIEŃ.

- I. o Targach Kraiowych** - - - *Karty.*
- o Drożyźnie terazniejszey w powszechności 161.
  - Targi Prowincyi Wielko-Polskiej; *Warszawy* 165.
  - Uwaga co do mniejszey Konsumpcyi Piwa,
i o niedostatku Mięsa - - - 167.
  - Targi Prowincyi Mało-Polskiej: *Krakowa, Sandamirza, Zytomierza, Lublina, Korsunia, Tulczyna, Mohilowa, Białegostoku, od Karty*
168. do - - - 171.
  - Targi Prowincyi Lit: *Wilna, Grodna, Brze-*
scia Lit: od Karty 171. do - - - 174.
- II. o Targach Zagranicznych.**
- Doniesienie co za Handel ma Polska z Au-
stryą przez *Sandomirzanina* 175.
  - o Drożyźnie większey w Kordonie Austry-
ackim, niżeli w Polsce - - - 178.
  - Targ Gdański na Zboże i Potaż - *tamże.*
  - Specyfikacya weszłych Produktow i Towa-
row Polskich do Elbląga w Roku 1786. 179.
  - Ditto wyszłych Towarów z Elbląga do Pol-
skiego, z uwagą potrzeby Bilansu Handlu Pol-
skiego z Zagranicznym - *tamże.*
  - o Ułatwieniu niektórych trudności Handlu
Pruskiego z Polską - - - 182.
- III. o Fabrykach Kraiowych.**
- o Fabrykach Sandomirskiego Wdztwa i Ta-
baczney Fabryce - - - 185.
  - Gatunki i liczba Rzemieślnikow w Brześciu
Lit. z Chrzęścian - - - 188.
  - Wzmianka o Fabrykach Tulczyńskich i ich
Handlu Zagranicznym - - - 189.
  - Wzmianka o Fabrykach Miasta Korca 191.
  - Wzmianka o Fabrykach Miasta Smorgoń 191.
- IV.**

- IV. o *Transporcie Spławnym.*
 — Opisanie Drogi wodney z Pińska do Warszawy od Karty 103. do - - - 214.
 — Projekt względem ufatwienia pomyslniejszego Spławu na Morze Bałtyckie z Wofynia i Polesia Lit. - - - 214.
- V. o *Transporcie lądowym.*
 — Uwaga Sandomirzanina w tey materyi 216.
- VI. o *Jarmarkach Kraiowych.*
 — Tabella Jarmarkow w Maiu 1787. przypadających porządkiem datt ułożona - - - 219.
 — Jarmarki w Jannopolu leżącym w Woiewodztwie Bracławskim - - - 224.
- VII. o *Miastach Kraiowych.*
 — Dalszy ciąg opisania czyli numerowania Warszawy - - - 225.
 — Tabella Mieszkańców w Warszawie i na Pradze, co do Gatunku, Stanu, Kondycji 227.
- VIII. o *Dobrach do Przedaży, Zastawy, Arędy, i Summach, iako też o różnych Negocycach.*
 — Wieś w Ziemi Warszawskiej do przedania 230.
 — Trzy Wsi o mil kilka. od Warszawy do przedania - - - 232
 — Wieś w Woiewodztwie Sandomirskim do przedania - - - tamże.
 — Wieś w Ziemi Rawskiej do przedania 233.
 — o Summach znajdujących się na Dobra tamże.
 — o Summach na różne dobre i pewne Zastawy - - - 234.
 — Dobra w Woiewodztwie Łęczyckim do przedania - - - tamże.
 — Dobra do sprzedaży w Woiewodztwie i Powiecie Sandomirskim - - - 235.
 — Dobra w Ziemi Czerskiej do przedania 236.
 — Dobra w Ziemi Zakroczymskiej do przedania - - - tamże.
- IX. o *Pismach i Projektach Handlowych.*
 — Obrachunek Polityczny Srebrney i Miedzianej Monety w Polsce - - - 237.

M A Y.

I. o Targach Kraiowych.

- o Drożyznie terazniejszey prawie powszechney w Kraiu - - - - - 241.
- Targi Prowincyi Wielko-Polskiej *Warszawy* 266.
- Targi Prowincyi Mało-Polskiej, *Krakowa, Sandomirza, Lublina, Kamieńca Podol: Zyromierza, Kersunia, Tulczyna, Mobilowa, Niemirowa, Białegostoku*, od Karty 247. do 257.
- Targi Prowincyi Lit: *Wilna, Grodna, Brześć Lit. Mińska, Pinska, Postaw, Wiczy, Głębokiego*, od Karty 258. do - - - 261.

II. o Targach Zagranicznych.

- Targ Gdański przez Konsula Gdańskiego J. K. Mci doniesiony - - - - - tamże.
- Edykt Krola Pruskiego względem Złota wybiłania, i onegoż kursowania, iako interessujący Handel Polski komunikuje się 262.
- Nowe Wiadomości dotyczące się Handlu Polskiego z Zagranicznym: z Lipska, Wiednia, Berlina, od Tureckich Granic, z Londynu, Kopenhagi, od Karty 267. do - - - 272.

III. o Fabrykach Kraiowych.

- Zapytanie Sandomirzanina o zawadach znajdujących się w Polsce do wzrostu Fabryk, i sposobach rozkrzewienia tychże z Uwagą Dochodu Tabacznego - - - - - 273.
- Specyfikacya Rzemieślników przysięgłych w Mieście J. K. Mci Wilnie - - - - - 279.
- Doniesienie o Magazynie Cycow, i Skor Kraiowej Fabryki Niemirowskiej znajdującym się w Warszawie - - - - - 282.
- o Fabryce Atramentu i Szuwaru w Warszawie - - - - - 284.

IV. o Transporcie Spławnym.

- Uwaga Sandomirzanina względem poprawy budowania Statkow, i onemi pływania 287.

V. o Transporcie Lądowym.

- Odpowiedź na zapytanie Dziennika względem Grobel J. WW. Szczytowy i Butrymowicza

cz2	291.
— Zapytanie czy nie możnaby wieczysty Most na Wiśle pod Warszawą wystawić?	295.
VI. o <i>farmarkach Kraiowych.</i>	
VII. o <i>Miastach Kraiowych.</i>	
— Dalszy ciąg Numerowania Warszawy.	297.
VIII. o <i>Dobrach do Przedaży, Zastawy, Arędy, Summach na Dobra iako też o różnych Negocyacyach.</i>	
— Dobra Swiniary z Przyległościami w Ziemi Gostyńskiej do Zastawy	299.
— Miasteczko Krzynowłoga cām attinentijs w Ziemi Ciechanow: do Zastawy	301.
— Do Arędy lub Zastawy Klucz Łysobyki w Sandomirskim w Ziemi Stężyckiej	304.
— Do przedaży Wieś Hranie w Woiewodztwie i Polesiu Wołyńskim	305.
— Do przedaży 2. Wsi w Ziemi Czerskiej	306.
— Do przedaży Dobra w bliskości Warszawy od kilkunroć sto tysięcy	tamże.
— Do Arędy Klucz Michnowski w Ziemi Chełmskiej	307.
— Do pożyczzenia Summa Ewikcyonalna Zł. 40,000.	308.
— Do przedania Wieś Biernacice w Woiewodztwie Sieradz:	309.
— Do przedania Dobra Brzostowiec, Pończow, Zagorze, Koszki w Woiewodz: Rawskim	tamże.
— Do przedania Rożniszew w Ziemi Czerskiej	310.
— Do przedania Woytowstwo Faszczyce w Woiewodz: Mazow: Pow: Błoński	tamże.
— Do przedania Dobra Czaykow, Szostkow, i Ruda w Ziemi Czerskiej	311.
— Do pożyczzenia Summa na Dobra Złotych 100,000.	tamże.
— Do przedania Dziedzictwo Dobr Podleckich w rożnych Woiewodztwach	312.
— Do przedania Wieś Sułowiec w Ziemi Chełm:	tamże.
— Do przedania Część Wsi Krycznik w Woiew: Wileń: Powiecie Oszm:	316.
— Do	

- I Do przedania Dobra w Ziemi Zakroczym: 317.
- I Uwaga Autora Dziennika Handlowego o potrzebie Tabeli Dobra do Przedania, Zastawy, Arędy, i Summ na Dobra, &c. *tamże.*

C Z E R W I E C.

I. o Targach Kraiowych.

- I Targi Prowincyi Wielko-Polskiej. *Warszawy* 320.
- I Obwołanie Jurydykcy Marszałkowskiej Kor: względem Depaktacyi i drożyzny - 321.
- I Taxa terażnieysza Chleba w *Warszawie* 327.
- I Targi Prowincyi Mało-Polskiej. *Krakowa, Sandomirza, Lublina, Zyromirza, Tulczyna, Białegostoku*, od Karty 328. do - 340.
- I Targi Prowincyi Lit. *Wilna, Brześćcia Lit. Pińska, Mińska*, od Karty 340. do 344.

II. o Targach Zagranicznych.

- I Handel Polski z *Austryą* - *tamże.*
- I Wywóz przez Sandomierz do Gallicyi Produktow w Kwietniu, Maju, Czerwcu 1787. 345.
- I Przywóz z Gallicyi do Sandomirza Produktow w tychże 3. Miesiącach 1787. *tamże.*
- I Handel Polski z Prusami od Krolewca i Memla przez Specyfikacyą Ewekty i Inwekty od Karty 348. do Karty - 368.

III. o Fabrykach Kraiowych.

- I Fabryka Warszawska Makaronu Włoskiego 368.
- I o Sposobie nowym zaprowadzenia Jedwabiu w *Polszcze* - 370.

IV. o Transporcie Spławnym.

- I Uwaga Sandomirzanina względem poprawy Spławności - 373.
- I Doniesienie względem płynienia Statkow przeciw wódzie na Dunaju - 375.
- I Uwiadomienie o Spławności Kanałów Mu-chawieckiego i Ogińskiego - 377.

V. o Transporcie Lądowym.

VI. o Jarmarkach Kraiowych.

VII. o Miastach Kraiowych.

- I Dalszy ciąg Numerowania *Warszawy* - 383.
- *Stan*

- Stan Miasta Brześcia Lit. - - - - 386.
- Opisanie Sytuacyi Miasta Pińska zdanej do
Handlu Przechodowego między Morzami Bał-
tyckim i Czarnym - - - - *tamże.*
- VIII o Dobrach do Sprzedaży, Zastawy, i
Arędy.
- Włość Gawłowo do przedania w Ziemi Zakroczy: 389.
- Włość Szamoty do przedania w Ziemi Warsz: *tamże.*
- Las Olchowy i Jesionowy do przedania w Zie-
mi Bielskiej - - - - 392.
- Dobra do przed: w Gallicyi Cyrkule Przemyśl: 393.
- Pewne mieszkanie z Ogrodem do przedania
lub przenegocjowania w Warszawie - - 394.
- Magazyn Infancki do przedania lub naiecia 395.
- Dwa Dworki na Pradze do przedania lub
przefacyendowania - - - - *tamże.*
- Dworek do przedania w Warszawie - - 396.
- Kamienica na Bielinach do przedania - 397.
- Kamienica na Ulicy Franciszkań: do przed:
lub przenegocjowania - - - - *tamże.*
- Kamienica na Nowym Świecie do przedania 398.
- Kamienica na Rybakach do zastawy - - 399.
- Pałac pewny w Warszawie do przenegoc: *tamże.*
- Czynsz pewney Juryzd: w Warszawie do kilku
tysięcy Jntraty roczney wynoszący, do Za-
stawy lub Przedania - - - - 400.

Dziela tego nabyć można w Warszawie.

1. w Expedycyi Dziennika na Krakow: Przedmieściu
Nro 454. przez Prenumeratę na Rok za Zł. 18.
a z Poczta za Zł. 24.
2. w Drukarni Dufurowskiej za tęż samą Cenę.
3. w Druk: Gröłowskiej w Marywilu za tęż samą Cenę.
Za Warszawę zaś przez Poczta adressując się do
Autora Dziennika z przesłaniem Zł. 24. lub do
ktorego z JPP. Sekretarzow Pocztańtu Warszawy

*Omyłki znaczniejsze Dziennika Handlowego
tego-rócznego w tym Tomie II.*

K W I E C I E N.

<i>Na kar- cie.</i>	<i>w wier- szu.</i>	<i>Czytay.</i>
163 -	22. niekonieczenie	niekoniecznie.
164 -	2. się mogą	nie mogą.
180 -	19. tchnąć	tchnąc
200 -	17. pokeyść	podeyść.
215 -	3. kiku	kilku
-	9. uczynię	uczynić
217 -	25. zaświzdzenie	zaświadczenie
219 -	18. ażaby	ażeby
220 -	2. pod Panem	pod Panowaniem
-	9. Jarmark	Jarmark
231 -	6. Gdaskim	Gdańskim
235 -	1. w Grutach	w Gruntach
240 -	4. wydana	wydano

M A Y.

241 -	14. na znaydniącey się	znaydniącey się
251 -	23. szławienia	spławienia
255 -	3. mogłyby	mogłyby
-	23. z krorym	z którym
267 -	9. na uczyninną	na uczynioną
273 -	19. Kopanie	Kompanie
278 -	9. 24.	54.
-	24. ręczyłby	życzyłby
Karta	293.	193. consequenter aż do Karty 225.
293 -	20 Faszywy	Faszyny
295 -	19. z okazy	z okazji
316 -	1. Krynicznik	Krycznik

Tabella Targów, Cało-Krajowych na Miesiąc Marzec, Roku 1787.

[illegible]

z Tych kilkunastu Miast
donoszących Targi, niech
wobec Rząd Kraiowy
jak bytoby pożytecznie,
gdyby całego Kraiu Mia-
sta raportowali.

Numera.

Dla tego Numera przy Miastach
(a położone, ażeby każdy chcący wie-
dzied Podpisy zaświadczaające pewność
Ceny Targowey, którego Miast, lub
szczególniejsze wiadomości o tych
Produktach, które w Tabelli umieścić
się nie mogły, łatwiej mógł trafić po-
datku Numerów o takowe zainformowa-
nie, znajdujące się w samem Dziale
Dziennika Handlowego, pod Artyku-
tem Targów.

Mary.

Korzec Warszawski ma Garcy	-	-	-	-	8.
Wirtel Kaliski ma Garcy	-	-	-	-	16.
Bezcza Litewska ma Garcy	-	-	-	-	144.
Szanek Brzeski Litewski	-	-	-	-	niedoniesiono.
Pur na Zmuydzi	-	-	-	-	niedoniesiono.
E.: E.:					
Garniec Kahalny w Łucku ma Kwart Krolawicki	-	-	-	-	9.
Garniec Kahalny w Białym Stoku ma Kwart Krolawicki.	-	-	-	-	5.
Garniec Dubeltowy w Wilnie, wiele ma to sobie,	nieuwiadomiono.				
Garniec Kom: w Grodnie, wedle Skali, ma Kwart	-	-	-	-	4.

NB. Ktoby o innych Miarach doniósł, tedy w tém miejscu w na-
stępujących Miesiącach, będzie drukowano.

Wagi.

Kamień w Koronie od Funtów	-	-	-	-	-	32.
Kamień w Litwie od Funtów	-	-	-	-	-	40.
Cetnar Polski ma Funtów	-	-	-	-	-	160.
Terch Ruski ma w sobie Kamieni	-	-	-	-	-	5.
Oko Tureckie ma Funtów	-	-	-	-	-	3.
Kamień Ok Tureckich	-	-	-	-	-	12.
Pud Moskiewski trzyma Funtów	-	-	-	-	-	40.
Pudów 10. trzyma Kamieni Polskich	-	-	-	-	-	12½.
Pudów 20. trzyma Kamieni Polskich.	-	-	-	-	-	25.

NB. Ktoby o innych Gatunkach Wagi doniósł, tedy w następujących Miesiącach, w tém miejscu będzie drukowano.

*Proporcya Funtów Warszawskich, do Funtów Miał
Portowych.*

100, *Funtów Warszawskich*

Czyni.

90. Rygskich.
100. Królewieckich dawnéy Wagi.
80. Dro nowéy Berlińskiéy,
86. Gdańskich.
92. Chersońskich.
89. Elbląskich.

Kur's Monety Polskiéy.

Talery, których na Grzywnę	Sztuk	10 ⁷ / ₁₆	Próby 13.
Całoro-Złotówki na Grzywnę	—	20 ³ / ₄	13.
D. o Złotówki, których na Grz: —	—	4 ¹ / ₂	9. Łót 11. grzyw:
Złotówki, których na Grzywnę —	—	8 ³ / ₄	8. — 6. —
Fół Złotówki, których na Grzy: —	—	167.	6. — 12. —
D. ościco-Groszówki, kt: na Gr: —	—	250 ³ / ₄	6. — 11. —

W takichowch Gatunkach Monety bez żadniy różnicy Srebra,
Złota, wziędy, nawet w Podatkach brana być ma.
Dawnięy Monety Polnśięy Kurs podług Ceny oznaczony zięć
cz ynięć zowiąsię się.
Jeżeli zaś kto chciał te dawnięy/zę Monety na nową za-
m. 14, tedy w Memnicy za Złotyeh słaryeh 80. nowych dawać by-
m. 15. Grozy 15. aby tylko w tędy wadze, iak wychodziły z Mem-
nicy, były.

Obchmniejsza wiadomość o tej Monecie znajdzie się w Uniwersale Kommissyi, który to do słowa przy końcu tego Tomiku znajdzie się.

Kurs różnego Gatunku Złota w Polysze.

Czerw: Złt. Hollenderskie	Złt: 18.	Czer: Złt. Szwedzkie	Złt: 16. gr: 8.
Czerw: Złt. Węgierskie pod imieniem Kremnickich	- Złt: 18.	Cz: Złt. Moskiewskie	Złt: 16. gr: 8.
Czerw: Złt. Kraszkie	- Złt: 18.	C. Złt. Razy: czyli Pop: Złt: 16. gr: 8.	
Czerw: Złt. Polskie	- Złt: 18.	Szwerczyni Austry: Złt: 51. gr: 12.	
Czerw: Złt. Sainsburskie	- Złt: 18.	Szwerczyni Hiszpan: Złt: 50.	
Czerw: Złt. Salskie	- Złt: 18.	Erydrychs Dor Prus: Złt: 30.	
Czerw: Złt. Pruskie	- Złt: 18.	Smersygal Moskiew: Złt: 59. gr: 6.	
Czerw: Złt. Weneckie	- Złt: 18.	Chryzofors Dor Dani: Złt: 30.	
Czerw: Złt. Warszawskie	- Złt: 18.	Zwyczoayny Czerw: Złt:	
Czerw: Złt. Magdaleniskie	- Złt: 18.	Dutskie Courrant	- Złt: 13. gr: 9.
Czerw: Złt. Gennofskie	- Złt: 18.	Lwidor nowy Franc: Złt: 34. gr: 16.	
Czerw: Złt. Dutskie	- Złt: 18.	Lwidor flory Francuz: Złt: 36. gr: 15.	
		Pisole Hiszpaniskie	Złt: 31.
		Czerw:	

DZIENNIK HANDLOWY

Zawierający w sobie wszystkie Okoliczności, Pisma, Uwagi, i Myśli Patrio-tyczne, do Handlu ściągające się.

ROKU DRUGIEGO CZĘŚĆ IV.

KWIECIEŃ 1787.

I.

O Targach Kraiowych.

JEZELI nasz Kray tak jest ieszcze niepo-
rządny, że nie używa tych sposobow, iakich
używają Zagraniczne Rządne Kraie, do pozna-
nia cało - kraiowey albo Karystyi, albo obfi-
tości, o których wspomina Uniwersał Rady
Nieustającej z okazji Karystyi Kraiowey w Ro-
ku 1783. wydany, a znajdujący się w Dzien-
niku przeszło - rocznym folio 365. — Niech-
żeż przynajmniej dochodzi i poznanie z wy-
sokich Targow terażniejszych, Miast Kraio-
wych,

wych, tak widzieć można one w Tabelli Targowej na końcu Tomiku, że bliska jest Karystya w całym Kraiu. — Bo wysokość Targow, oznacza niedowóz Zboża, a niedowóz pochodzi stąd, że nie mają już czego wieść na Targi Obywatele z przeszło - rocznych Produktow, a o tego - rocznych w małej są bardzo nadziei, gdyż w tym czasie, takie Kwieciowe mrozy i zimna wedle doświadczeń starych Gospodarzy, grożą przypadkiem Oziminie, i opóźnieniem Zasiwow Jarzyny; a te dwie fatalności gdy się razem złączą, rychło przyspieszą ten głód, którego lękać się potrzeba w całym Kraiu, widząc tak wielką w Targach wszędy Drożynę, a na Zmuydzi już i Karystyą w Dzienniku tego - rocznym folio 99 doniesioną.

W tak tedy nieszczęśliwych okolicznościach zostając, zdać się, że trzebaby gruntowniej porozumieć takowy niedostatek, i skutecznie onemu zapobiedz, to jest: ażeby Nawięższa Zwierzchność Kraiowa wydała Uniwersały do wszystkich Miast, przykazując nawierniejsze Doniesienia względem Drożyny, i ta gdy się znajdzie, ażeby publikowała Kraiowi, a może przynajmniej wyświeci się tyle w większości Obywatelów Patriotyzmu, że nie wyszlą reszty Zapasow Zbożowych za Granicę; a ieżliby którzy i znaleźli się tak nieczuli na Powszechne Dobre, że wyszlą, tedy

może znaydą się tacy, co przeymować będą na Spławach przy Granicach, i zakupować dla spodziewanego pewnego w tym swojego Zarobku; gdyż ci nawet sami, co dla chciwości wyprzedają teraz, a później, zawiodłszy się na tego - rocznych Urodzaiach we dwoie opłacać będą musieli też same swoje Zboża.

A do tego może i Kommissyom Skárbowym Obojga Narodow czynym na Powszechnie Dobro, przyidzie na myśl założenia przynajmniej dwóch Magazynów w Kraiu, z których:

Pierwszy mogłby być założony na Spławie Wiślanym w uścieniu Rzek Wisły, Bugu, i Narwy.

Drugi w uścieniu Niemna i Wilii.

Gdyż te dwa Spławy naywięcey Zboża zabierają.

Spław zaś Zboża na *Dzwinię* tym samym umnieyszyłby się, gdyby był założony Magazyn w uścieniu Niemna i Wilii, iako nieodległy od tego projektowanego Magazynu.

A Spław ku *Morzu Czarnemu* niekonieczność naywięcey Zboża zabiera, gdyż z *Morza Czarnego* na *Szrodziemne* nie potrzebuia Żyta; i ieżeli które Okręty brali Żyto, to tylko dla Wagi Okrętowej, miasto Kamieni u dołu Okrętów kładących się, Żyto sypali; a do tego Spław Polski ku *Czarnemu Morzu*, nie iest jeszcze ułatwiony: a Londowe

L z Tran-

Transporta, tak wiele, iak Spławne, uszkodzić się mogą.

Toż samo Wywóz Zboża w Kordon Cezarski, że nie Spławny, ale Londowy, także nie tak wiele przyczyni Karystyi.

Ta tylko dwa powyżey namienione Spławny, iako naywięcey zabierające Zboża, powinny być Magazynami Kraiowemi opatrzone, których założenie, że uszkodzenia Skarbowi Publicznemu nie przyniesie, wnosić można z wyprzedzonych nie dawno Magazynow.

Namieniwszy więc konieczną potrzebę uwiadomienia Publicznosci o Karystyi Kraiowej, i potrzebę założenia tych dwóch Magazynow; należy jeszcze uwiadomić Czytelnika o Podpisach zaświadczających pewność Targow Miast w Tabelli wyrażonych, i o Cenie niektórych Artykułow w Tabelli nieumieszczonych, iak następuje.

Nro 1. z *Poznania* od dawna już żadney o Targach niemasz wiadomości, a chociaż temu Miastu z liczby Prenumerowanych od *Najświeższego Pana* odesłane są Dzienniki.

Nro 6. z *Łęczycy* także chociaż ma to Miasto przestane sobie Dzienniki z liczby Pre-

Prenumerowanych od *Najjaśniejszego Pa-*
na, wszelako że dotąd nie czyni żadnych
 rakowych Doniesień, zapytywałem się u
 Pewnego o przyczynę tego, Ten odpo-
 wiedział: „ Jak może Autor Dzienni-
 „ ka Handlowego spodziewać się poży-
 „ tecznych takich dla Kraju Doniesień
 „ z tego Miasta, które od Dety S. Szcze-
 „ pana, nie ma wyboru Urzędu swoje-
 „ go dotąd potwierdzenia od Starosty;
 „ a zatem zostaje bez Sądu i Rządu. „
 Na taką odpowiedź musiałem uczynić do
 Powszechności następujące Zapytanie. —
 Czy Władza Starostow tak oczewiście przy-
 czyniająca się do bez Rządu Miast, powinna
 być cierpiana? Niech Patryotom Kra-
 iowy na to od powie, i poda środki do
 uczynienia Starostow pożyteczniejszemi
 Miastom, a zatem przynajmniej w tym
 punkcie pożyteczniejszemi Kraiowi.

Nro 10. z Warszawy Targ w Tabelli znaj-
 dujący się, że był w Miesiącu Kwietniu,
 zaświadcza *Wiesiołowski Instygator Ta-*
xowy Jurysdykcyi Marszałkowskiej Ko-
ronney. — I oprócz Tabelli, tych
 ieszcze Gatunkow Cenę donosi.

Zł: Zł: Gr:

Rzepak	Korzec	13.	-	-	-
Kaszy Gryc: drob:	Cwierć	8.	-	-	-
Ditto Jęczm: drob:	Ditto	4.	-	-	-
Ditto Perłowej	Ditto	10.	-	-	-
Szabelbann	Ditto	7.	-	-	-
Grochu zielonego	Ditto	5.	-	-	-
Kartoflow	Korzec	8.	-	-	-
Buraków	Ditto	4.	6.	-	-
Pasternaku	Ditto	5.	-	-	-
Selerow	Kopa	10.	15.	-	-
Porow	Ditto	3.	4.	-	-
Pietruszki	Ditto	4.	6.	-	-
Cebuli wieńcow	Ditto	90.	60.	-	-
Seraworkowego	Ditto	60.	-	-	-
Indyków	Para	8.	-	-	-
Gęsi	Ditto	3.	-	15.	-
Kapłonow	Ditto	3.	2.	15.	-
Kur	Ditto	2.	14.	24.	-
Wółow podleysz:	Sztuka	90.	108.	-	-
Bawółow	Ditto	180.	-	-	-
Cieląt dobrych	Ditto	15.	18.	-	-
Ditto podleyszych	Ditto	12.	8.	-	-
Wieprzow dobrych	Ditto	90.	144.	-	-
Ditto podleyszych	Ditto	36.	54.	-	-
Skorek Cielęcych	Ditto	2.	2.	15.	-
Słomy	Fura	4.	3.	15.	-
Siana	Ditto	12.	16.	-	-
Chmielu	Wąntuck	216.	-	-	-

Z wia.

Z własney zaś wiadomości Autor Dziennika
te dwie Uwagi jeszcze czyni.

1. Co do mniejszey Konsumpcyi Piwa.

Chociaż tak mocno zmniejszyła się Konsumpcya w Warszawie, z przyczyny Odjazdu J. K. Mości z tej Stolicy, iż sami Piwowarowie Warszawscy (jak mówią) mniej Piwa na Miesiącokoło 6,000. Beczek wydaią, wszelako Jęczmień przy tak zmniejszającej się Konsumpcyi Piwa, na Cenie swey nie zniża się, ale coraz podwyższa się, jak widzieć można w Tabellach tego-Miesięczney i przeszło-Miesięczney, a zatem znać, że inż jest niedostatek w Kraiu i tego Zboża.

2. Co do niedostatku Mięsa.

Mięso w Warszawie chociaż nie przedaje się w wyższej Cenie dla nieodmienności Taxy Marszałkowskiej, wszelako iego tak wielki jest niedostatek, iż z trudnością dostać można, a to dla niedostatku Wołów, których nie dostarczają do Warszawy dla tych przyczyn. Raz, że dla mroźnego i zimnego Kwietnia, trawy jeszcze nie puszczają, bez których trudno jest zdaleka przypędzać Bydło. — Drugi raz, że w Kiiowie tak wielka jest Konsumpcya dla wielkiego Zjazdu, iż Mięsa funt płać Złoty 1. Cielę po 15.

Rubli. — Jaię iedno po Groszy 15.
 — Przy tak wielkiej więc Konsumpcyi,
 gdy tam Mięso iest tak drogie, zape-
 wna i Woły w proporcya tey Drożyzny
 drogo muszą być płacone; a zatem z ca-
 łey Ukrainy chętniey tam gnane, ani-
 żeli do Warszawy, gdzie dla nieodmien-
 ney taxy Mięsa, nie mogą być Woły
 podróżone, a za niepodrożeniem Wołów,
 nie mogą być w obfitości dostarczane, a
 zatem Warszawa musi cierpieć niedosta-
 tek Mięsa póty, póki Ukraina będzie
 miała za cel Drożyzny *Kiów, Kaniów,*
Cherson &c.

Nro 14. z *Krakowa*, Targ w Tabelli znaydu-
 iący się że był 3. Kwietnia, zaswiadcza
Zeidler Pisarz Prowentowy z woli Magi-
 stratu *Krakowskiego*. — I oprócz Ta-
 belli, tych ieszcze Gatunkow Cenę do-
 nosi.

	Zł:	Zł:	Gr.
Anyżu	-	Korzec	52.
Saletry	-	Kamień	28. 30.
Masła	-	Funt	24.
Miodu przasnego	Kamień	18.	19.
Soli	-	Dito	6. 14.

Nro 15. z Sandomierza Targ w Tabelli znajdujący się, że był w początkach Kwietnia, zaświadcza Rogulski Woyt Sandomirski. — I oprócz Tabelli tych ieszcze Gatunkow Cenę danosi:

	Zł:	Gr:
Rzepaku - - - - - Korzec	10.	
Wodki ordynaryney Garniec	4.	15.
Kapłonów dobrych Sztuka	1.	6.
Jay - - - - - Kopa	1.	10.

Nadto ieszcze te czyni oświadczenie. — Prenumerata Najjaśniejszego Pana na 30. Exemplarzy Dziennika Handlowego dla Miast swoich, czyni ufność, iż zbliża się czas, w którym też Miasta bezsilne, i unędnione, chce Dobry Pan z niedoli do uszczęśliwienia przynieść; przeto Miasto Sandomierz nie tylko chętnie czyni żądany Raport o Miesięcznych Targach, ale wszelkie skinienia Jego radoby najsoskonalej wypełnić

Nro 17. z Zytomierza. Taż sama Cena, co i w przeszłym Miesiącu.

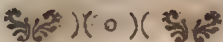
Nro 20. z Lublina. Takoż taż sama Cena, co i w przeszłym Miesiącu, bo nowa nie nadeszła.

Nro 22. z *Korsunia*. Targ w Tabelli znajdujący się, że był przy końcu Marca, zaświadcza *Stefan Kiwa Burmistrz Miasta J. K. Mości Korsunia*. I oprocz Tabelli tych jeszcze Gatunkow Cenę donosi:

	Zł.	Gr.
Potaziu kotłowego	Szafunt	72.
Mięsa	Funt	2.
Wieprzow	Sztuka	14.
Gęsi	Ditto	1.
Kur	Ditto	12.
Kaczek	Ditto	15.
Indykow	Ditto	4.

Nadto jeszcze dalszego Rapportowania czyni oświadczenie. — Gdy dla odległości Miasta Korsunia od Warszawy dość nie mogła wiadomość Dzieła pod Tytułem: Dziennik Handlowy, aż dopiero w Miesiącu teraźniejszym to Dzieło szacowne doszło rąk naszych. Przeto my wyczytawszy chęci Dziennika Handlowego dążące ku Dobru Publicznemu Miast, postanowiliśmy odtąd co Miesiąc dawać Rapport o Targach w Mieście J. K. Mości Korsuniu, zwłaszcza widząc to Miasto już w Tabelłę włożone. Spodziewamy się, iż Dziennik Handlowy z Prenumerowanych 30. Exemplarzy dla Miast mających chęć Rapportowania, o swych Targach z Dobroczynney Łaski Najjaśniejszego Pa-

Pana, raczy Miastu Korsuniu ieden Exem-
plarz co Miesiąc przysyłać.

Nro 25. z *Tulczyna*. Taż sama Cena, co i
w przeszłym Miesiącu.

Nro 16. z *Mobyłowa nad Dniestrem*. Takoz
taż sama Cena, co i w przeszłym Mie-
siącu.

Nro 29. z *Białegostoku*. Targ w Tabelli znay-
dujący się że był w Miesiącu Kwietniu,
zaświadcza *Topolski Poczmistrz Białosto-*
cki. A procz Tabelli innych Gatunkow
Ceny nie donosi.

Nro 30. z *Wilna*. Targ w Tabelli unieszczo-
ny że był od 1. do 16. Kwietnia, za-
świadcza *Nikodem Przemieniecki Woyt Wi-*
leński. — I oprocz Tabelli, tych ie-
szce Gatunkow Cenę donosi:

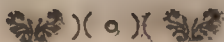
Złoty Gr.

Zyta syromłotnego *Beczka* 54.

Pszenicy letniej *Dziuto* 72.

Miodu, przasnego *Miara* 36.

Chmie-

Zł. Gr.

Chmielu szczypanego	Kamień	10.
Oliwy zieloney	Funt	1. 12.
Wodki ordynaryney	Garniec	3. 20.
Soli Hiszpańskiej	Beczka	40.
Ditto szarey	Ditto	34.
Sledzi Göttemburskich	Ditto	60.
Anyżu od Funtow	30. Kamień	10.
Smoly	Beczka	Sledziowka 72.
Zelaza Szwed: od Fun:	40. Sztaba	11.

Nro 35. z *Grodna*. Taż sama Cena, co i w przeszłym Miesiącu.

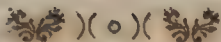
Nro 43. z *Brześcia Litewskiego*. Targ w Tabelli umieszczony że był 17. Kwietnia, zaświadcza *Tarnawiecki Lant - Woyt Miasta J. K. Mci Brześcia Litt.* — I oprocz Tabelli, tych ieszcze Gatunkow Cenę donosi:

Zł. Gr.

Słodu	Szanek	11.
Gorzałki prostey pod szum	Garniec	2. 15.
Miodu przasnego omesny	Ditto	10.
Szczeciny czystey	Kamień	29.
Soli Rozchodki	Beczka	16. 15.

NB.

NB. Wiadomość Miary Szanka.

Szanek Miary Kommissyiney W. X. Litt. w który wchodzi Garcy Kommissyinych Litewskich 36. a do Korca Warszawskiego Koronnego tychże Garcy Litewskich Nro 42. i dwie Trzeciny, to jest dwie części Garca w Imaginacyinym Wy mierze rozciągającego się. — Obszer nieysza zaś wiadomość o wszystkich Miarach i Wagach Litewskich, wedle Roz rządzenia Kommissyi Skarbu Litt. znay duie się już w Dzienniku przeszło - ro cznym folio 520.

Nro 45. z Mińska. Targ w Tabelli umieszczony że był 6. Kwietnia, zaświadcza *Ta rankiewicz* Burmistrz Miasta *J. K. Mei Mińska*. — I oprócz Tabelli, tych jeszcze Gatunkow Cenę donosi:

Zł. Gr.

Gorzałki - Komm:	Garniec	2.
Mięsa	Funt	9.
Kapłonow	para	2.
Indyków	Ditto	6.
Jay	Kopa	2. 12.
Zelaza Moskiewskiego od		
Funtów 40.	Kamień	12.
Zelaza Królewieckiego od		
Funtów 36.	Sztaba	14.
	Soli	

Soli Hiszpańskiej od Gar-
cy 507 Ryska. — *Beczka* 30.
Sledzi — — — — — Ditto 56.
Wina Francuskiego z Por-
tu Królewieckiego. *Oxest* 216.

Targi tutéysze Mińskie są bardzo nikczemne,
nie Dowozu niemasz, dla tego i Produ-
kta Domowe trzymaia się w Cenie.

Autor Dziennika zapytaie się, czy to w Wo-
iewództwie Mińskim niemasz Kraiowego
Zelaza? że tylo Moskiewskiego i Kró-
lewieckiego Cena iest nadesłana. — Je-
żeli tam niemasz Zelaza Kraiowego, trze-
baby uwiadomić dla czego? czy że nie-
masz tam z natury Rud Zelaznych? czy
też że nie chcą taméczni Obywatele tym
zatrudniać się? ale raczey wolą ten Pro-
dukt z Zagranicy sprowadzać, który mo-
że łatwo i profitnie miećby mogli w Do-
mu, gdyby się około tego tak chcieli
zatrudniać, iak Koronni Obywatele, któ-
rzy nie tylo już maią na własną swoią
potrzebę, ale nawet ieszcze znacznie
przedaią tak w Kráfu, iako i za Grani-
cę. — Obfitość Zelaza w Koronie iak
iest wielka, dochodzić można z tak zna-
czney liczby Piecow Zelaznych znaydu-

iących się w Dzienniku przeszło - rocznym
fol 33. a może drugie tyle znajduje się
jeszcze niepodanych do Dziennika.

II.

O Targach i Handlu Zagranicznym.

— Co za Handel ma Polska z Austryą, poznać
można z następującego Sandomierzanina
Doniesienia.

Nie rachniąc Zboża, które Wisłą wycho-
dzi do Elbląga i Gdańska z Woiewódz-
twa Sandomirskiego, iako i do Warszawy, o
czym nie mając z Komor Celnych wiadomości,
uwiadomić Powszechności nie mogę, przez ie-
den Sandomierz do Gallicyi wyszło wszelkiego
Zboża :

Od dnia 1. Kwietnia Roku 1786. do 31.

Marca Roku 1787.

Zboża wszelkiego - Korcy 11,244.

A Maki - - - - - Cetrarów 864.

Kraj Sandomierski, mimo tej Sprzedaży
Zboża, ma go jeszcze obfitość do zbycia, Ma-
nufakturnicy Zagraniczni drogo nasze Zboże o-
placać muszą na swoją żywność, chcąc ten

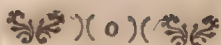

wydatek odebrać z swoich Rękodzieł, Cenę onym powiększając, przez co Odbyt sobie tamują. Niechaby się do nas przeniesli, znaleźliby żywność tańszą, i Odbyt swych Rękodzieł przędszy, a w przydatku wolność od Danin, i inne swobody do lat kilku.

Invecta z Gallicyi przez Sandomierz in
Januario. — Februario. — Martio Roku
1787.

Bydła Wołow	Sztuk	4.
Ditto Wieprzow	Ditto	6.
Cebuli	Cetnarów	80 $\frac{1}{2}$.
Drelichu na pierze	Ditto	17.
Ditto na wory	Ditto	51.
Fig	Ditto	$\frac{1}{4}$.
Kmpinu	Ditto	$\frac{1}{2}$.
Masła	Ditto	380.
Miodu nieczyszczonego	Ditto	34.
Nici na knoty	Ditto	22.
Ditto bielonych	Ditto	1.
Owocu suszonego	Ditto	21 $\frac{1}{2}$.
Płotna lnianego	Ditto	56 $\frac{3}{4}$.
Powrozniczego towaru	Ditto	13 $\frac{1}{2}$.
Płotna konopn: i pacześn:	Ditto	389.
Ryb solonych	Ditto	28.
Ródkow	Ditto	$\frac{3}{4}$.
Séra krowiego	Ditto	12.
Ditto Bryndzy	Ditto	4.
Swiec z białego wosku	Ditto	6 $\frac{1}{2}$.

Wy-

Wyziny	- - - - -	Kamieni	47.
Rąbku	- - - - -	Funtów	10.
Soli	- - - - -	Beczek	882.
Wina Węgierskiego	-	Ditto	142.
Ditto	- - - - -	Antałów	4.
Maku	- - - - -	Korcy	$4\frac{1}{4}$.
Orzechow Włoskich	-	Ditto	27.
Soku limoniowego	-	Garcy	6.
Drzewa na opał	-	za Złotyeh	200.
Ditto Stolarsk: i Tokarsk:		Ditto	974.
Der	- - - - -	Ditto	60.
Grzybow	- - - - -	Ditto	15.
Kramarszczyzny glogowsk:		Ditto	330.
Kawioru	- - - - -	Ditto	56.
Kłotek	- - - - -	Ditto	30.

Evecta z Sandomierza do Gallicyi in Fa-
nuario. — Februario. — Martio. — Ro-
ku 1787.

Maki	- - - - -	Cetnarów	249.
Zelaza	- - - - -	Ditto	8.
Goździ	- - - - -	Ditto	2.
Kaszy gryczaney	-	Korcy	16.
Pszenicy	- - - - -	Ditto	$4\frac{1}{4}$.
Zyta	- - - - -	Ditto	$623\frac{1}{2}$.
Jeczmenia	- - - - -	Ditto	6.
Naczynia glinianego	-	za Złł:	540.
<i>Sandomierzanin.</i>			

— *W Kordonie Austriackim iak ieszcze iest drożey niż w Polsce, widzieć można znastępującego Targu Jarosławskiego i Radzymińskiego.*

Złote.

Pszonicy	- - - - -	Korzec	24.
Zyta	- - - - -	Ditto	21.
Tatarki	- - - - -	Ditto	14.
Jęczmienia	- - - - -	Ditto	17.
Owsa	- - - - -	Ditto	8.

Wyborne Zboża trochę wyższy są Ceny, podleysze zaś są tak, iak teraz wyrażone, ponieważ pięknych Zboż w tamtych stronach już tam nie stało. — Dat: 22. Kwietnia Roku 1787.

— *Targ Gdański na Zboże i Potaż w Kwietniu.*

Zł. f. M. P.

Pszonicy lepszy biały 128.

130. Fun. ważący Łaszt 280. 300.

Ditto pstrey i czerw. we-

dle gatunku - - - Ditto 220. 270.

Zyta 112. 120. Fun.

tów ważącego - - - Ditto 220. 240.

Jęczmienia - - - - - Ditto 135. 150.

Owsa - - - - - Ditto 80. 95.

Krup hreczanych - - - Ditto 190. 240.

Krup iaglanych - Łaszt: 250. 300.

Potażu Węgiers: Szaffint. Tal: 19. 20.

Ditto

Zł. Zł.

Ditto kotłow: Szafunt: Talt: 15. 17 $\frac{1}{2}$.

Ditto korytow: Kor: Ditto 16. 18.

Ditto Braku - - - Ditto 13. 15.

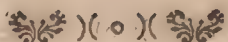
Datt: z Gdańska 3. Kwietnia R. 1787.

— Specyfikacya weszłych Produktów i Towarów
Polskich do Elbląga w Roku przeszłym
1786.

Pszeniczy różney - -	Łasztów	7,282.
Zyta - - - - -	Ditto	7,502.
Grochu - - - - -	Ditto	18.
Jęczmienia - - - -	Ditto	574.
Owsa - - - - -	Ditto	46.
Kaszy hreczaney - -	Ditto	44.
Potażn - - - - -	Szafuntów	8,995.
Ditto błękitnego - -	Ditto	1,150.
Łoiu - - - - -	Kamieni	4,513.
Wefny - - - - -	Ditto	16,927.
Saletry - - - - -	Cetnarów	136.
Płotna Polskiego - -	Kop	4,196.

— Specyfikacya wyszłych z Elbląga do Polski
Towarów w Roku 1786.

Tabaki - - - - -	Cetnarów	363.
Hałunu - - - - -	Ditto	35 $\frac{1}{2}$.
Krochmalu - - - - -	Kamieni	11.
	M. z	Pi.

Piwa Angielskiego	-	Beczek	818 $\frac{1}{2}$
Wódki Francuz: i Rum:	Ozeft		420.
Wina Francuzkiego	Ditto		2,362.
Ditto Szamp: i Burgońs:	Butelek		5,622.
Kawy	Funtów		73,980.
Cukru	Ditto		307,974.
Syropu	Ditto		28,241.
Sledzi	Beczek		12,174.
Lnu	Kamieni		220.
Konopi	Ditto		152.

Weszło Statkow Polskich 793.

Wyszło Ditto Ditto 412.

Weszło Okrętów 374.

Ditto Ditto mniejszych 122.

Wyszło Okrętów 372.

Ditto Ditto mniejszych 122.

Ten mały Bilansik Handlu Polskiego z *Elblągiem*, iak jest potrzebny do wiadomości Powszechney, każdy przyzna, kto tylo tchnąć Duchem Patriotyzmu, życzy, ażeby więcej z Kraiu Produktow wychodziło, a mniej z Zagranicy Towarów przychodziło. — Ale zkądżeż Kraj mieć może tak pożyteczną wiadomość? gdy z innych Miast Portowych Handel z Polską wiodących, nie ma tak porządných Specyfikacyi, iak z Elbląga. —

O to mogliabymy mieć, i jeszcze dokładniejsze wiadomości, gdybyśmy mieli *Konsulów* pó tych *Portowych* Miastach, ale lękam się, ażeby kto nie odpowiedział, że może takie miewalibyśmy wiadomości, iakie miewamy teraz od Konsula *Chersonskiego*, który dotąd publiczną wiadomością nie oświecił jeszcze Kraiu względem Handlu tamecznego, to jest:

1. Wiele z Polski do Chersonu czego wychodzi?

2. A wiele do Polski czego przychodzi?

3. Jakie, i iak daleko Polskie Produkta tam popłacają się?

4. Jakie możnaby w zamian brać z tamtąd Towary?

5. Jakie tam wolności i Sprawiedliwość dla Handlu Polskiego? i t. p. wiadomości.

Lecz gdy jeszcze nie mamy tak pożytecznie donoszących *Konsulów*, a po innych Portach trudność zachodzi ustanowienia nowych, wypadłaby Koley na Kommissye Skarbowe, czynienia takowych *Bilansów* z Celnych Komor, które raportując Perceptę z Celf co Kwartał, łatwo mogłyby przyłączać *Bilans* n. p. taki:

Przez Komorę N. Produktów i Towarów Polskich wyszło za Granicę in specie & numero N.

M ;

A we-

A weszło do Polski Towarów i Produktów Zagranicznych *in specie & numero* N.

Może takie *Bilansy* i czynią się z Komor Kommissyom Skarbowym, ale gdy o nich Powszechność Kraiowa przez żadne Publiczne Pismo nie jest uwiadomiona, martwa jest taka czynność, gdy tylo kilkanaście Osob uwiadomia, a kilka Milionow Obywatelow głuchemi czyni, na tak pożyteczne, i ożywiające Handel Kraiowy, wiadomości. —

Nim się więc doczeka Kray od swoich Kommissyow Skarbowych tak pożytecznych wiadomości, tym czasem niech czerpa co może, względem Handlu naszego z temi to Portowemi Miastami, acz z prywatnych wiadomości, które pod tym Artykułem II. donoszone będą, tak iak i teraz względem Handlu Pruskiego nieco donosi się.

— *Wiadomości niektóre o ułatwiających się trudnościach Handlu Pruskiego z Polską.*

1. *Co do zmniejszonego Cła w Elblągu.*

Od Wisły 12. Kwietnia. Spław Statkow od dwóch Niedziel już się zaczął, ale że nam doniesiono z Polski, iż jeszcze nie wszystkie Rzeki puściły, a więc przyspieszenie Zboża nie
tak

tak prędkie. — Spodziewamy się, że jeszcze wiele Złota do *Danii* i *Szwecyi* potrzebować będą, dla czego Cena dosyć wysoko utrzyma się.

Także spodziewamy się, iż w tym Roku więcej Złota przyjdzie do *Elbląga*, iak w przeszłym, ponieważ Kupcy tamteysi folgę w Handlu przez zniesienie nowego Nakładu po 5. Złł. Pruskich na Łaszcze Pszenicy otrzymali.

2. Co do wolnego wywozu Złota i Srebra z Pruss,
Edykt Króla Pruskiego.

Z *Berlina* 12. *Kwietnia*. Następujący Edykt był tu publikowany: „My *Frydrych*, „*Wilhelm* z Bożej Łaski *Krol Pruski &c. &c.* „Wiadomo czyniemy: Gdyśmy zważyli, że „Zakaz często ponawiany osobliwie, ostatni „die 1. *Junii* 1779. Wywozu Złota i Sre- „bra z *Kraiow Naszych*, Naszym wiernym „Poddanym, a osobliwie publicznie handlu- „jącym, uciążliwy i Handlowi szkodliwy, „a przyczyny i okoliczności, które do tego „powodem były, ustały; więc umyśliśmy „z *Oycowskiey* przychylności i starania o po- „mnożeniu Dobra Naszych Poddanych, po- „stanowić.

„1mo. Ażeby od 1go *Junii* 1787. za- „czawszy, każdemu wolno było wszelką Złotą i „Srebrną Monetę, *Kraiową* i *Niekraiową*, któ- „ra dotąd zakazana była, iako też Złoto i Sre-

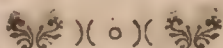
„ bro , bądź w Sztabach , czyli też po łamane ,
 „ lub wypalone , bez przeszkody z Kraiu wysy-
 „ łać i wywozić , gdy My wzmiankowaną Usta-
 „ wę i Rozrządzenie , co do tego Punktu zupeł-
 „ nie skassowaną i zniesioną mieć chcemy .

„ zdo. Postanawiamy natychmiast , że
 „ Nasza 2 $\frac{1}{2}$. 5. i 10. Talerow trzymają-
 „ ca ze Złota wybita Moneta , czyli tak na-
 „ zwane , puł , poiedyncze i podwoyne *Frydrych* ,
 „ i *Frydrych - Wilhelmsdory* , żadnego Prawem
 „ oznaczonego Kursu względem Srebrney Mone-
 „ ty mieć nie mają , dla czego też i *Lucrum*
 „ między Złotą a Srebrną Monetą , mieysca nie
 „ ma ; ale takowe *Lucrum* zupełnie kurren-
 „ cyi zostawiamy . Obowiązał się kto Zł-
 „ tem płacić , to powinien Złotem płacić ; a
 „ obowiązał się Srebrną Monetą , to powinien
 „ Srebrną Monetą zapłacić ; chyba żeby się
 „ w tey mierze ze swoim Wierzycielem ugo-
 „ dził , a w przypadku sprzeczki zaświadczenie
 „ *Banco - Kantoru* Kwestyą ułatwi .

„ 3tio. Tudzież ażeby Nasi Wierni Podda
 „ ni przy płaceniu Arend i innych publicznych
 „ Podatkow do Naszych Kraiowych Kass , nie
 „ byli zdzierani przez płacenie *Lucrum* na Zło-
 „ cie Lichwiarzom i szukającym zysku swe-
 „ go : To postanowiamy , że w takowych przy-
 „ padkach , gdy będą mieli *Frydrych* i *Fry-*
 „ *drych - Wilhelmsdory* a 5. Talarow , czyli

„ też

„ też Czerwone Złote , wolno być ma do Na-
 „ szych Kass *in natura* płacenie , lub zamiast
 „ onych Srebrną Kurrencyą z 5. P. C. Lu-
 „ crum , Czerwone Złote zaś po Talarow 3.
 „ brane być mają. A na Głach przy dawnym
 „ zostanie zwyczajn.

„ 4to. Ażeby ta Nasza Ustawa , dla Do-
 „ bra Naszych Wiernych Poddanych każdego
 „ wiadomości doszła , rozkazaliśmy do publi-
 „ cznego Druku podać. Przy podpisaniu Rę-
 „ ką Naszą własną i Pieczęcią Królewską stwier-
 „ dzamy. Działo się w Berlinie die 21. Fe-
 „ bruarii 1787. ”

Frydrych Wilhelm.

III.

O Fabrykach Krajowych.

— Uwaga Sandomierzanina względem Fa-
 bryk Województwa Sandomierskiego , i
 względem Fabryki Kraiowej Tabaczney.

W

Województwie Sandomirskim , że się
 Fabryki znajdują. — *Blach.* —
 Galonów. — *Glinianego Naczynia.* — *Ka-*
peluszów. — *Obrusow.* — *Pieców Saskich i*
ordy.

ordynaryjnych. — Papieru. — Pasów. —
 Płotna. — Pojazdów. — Strzelby. — Skór.
 — Serwet. — Sukna. — Szabel. — Szkła.
 — Żelaznych narzędzi. — Żelaznych wiel-
 kich Piwów 23. — Fryszerek 60. — Dy-
 marek 19. Wiadomość tę z wdzięcznością od-
 bieramy od Zaczego Autora Dziennika Han-
 dlowego. Już może nie jeden z tych wia-
 domości korzysta, a więcej sobie jeszcze obie-
 cywać należy, zwłaszcza gdyby donoszono.

Gdzie są tych Rękodzieł Składy? aby
 ich nie szukając po zakąciu Kraju, można so-
 bie w Magazynach do gustu i potrzeby wy-
 brać.

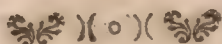
W jakim one są gatunku?

Jak wiele onych wyrabiają przez Rok?

Wiele jest Manufakturników?

I tym podobne doniesienia nie bez po-
 żytku mogą być używane Powszechności.

Jakieżkolwiek Fabryki są w tym Woie-
 wództwie, jeszcze one nie są w proporcji
 do ludności tego Woiewództwa, w którym się
 okładem 600,000. dusz znajduje. A
 Wsiow, i Miast 2,591. Niechby tylko Kra-
 iowa Zwierzchność przyłożyła się skutecznie
 do oddalenia zawad i tamy Rękodziełom Pol-
 skim, a Manufakturnikom odbyć ułatwiła,
 pewnie Polska pomyślny wzrost oglądałaby
 wkrótce swych Manufaktur.

Co do Fabryki Tabaczney Kraiowej.

Doniesienie o Tabace Kraiowej, i Tytuniu w przeszłym Miesiącu znajduie potwierdzenie z terażniejszego — w Magazynie Tabacznym Sandomierskim zebrano za sprzedaną Tabakę i Tytuń:

Złr: Gr:

W Styczniu Roku 1787.	16,524. 20.
W Lutym	18,543. 28.
W Marcu	15,373. 12.

Summa 50,442. . .

Aby zaś postrzedź zły gatunek Tabaki Kraiowej, a domyslić się skrytego kupna za granicznej Tabaki, dosyć będzie tu wyszczegulić gatunki, za które sprzedane te zebrano pieniądze n. p.

W Marcu za Tabaki Maroco Funt: 17.

Dto Holendersk: Dto 15.

Summa Tabaki Funt: 32.

Funt.

Za Tytuniu Tureckiego przedniego	16.
Za Ditto . . . . . ordynaryjnego	55.
Za Virgiński	53.
Za Hollenderski w Rolach	84.
Za Kraiowy	13,431.

Summa Funtów 13,639.

Z tych

Z tych Złł: 50,442, zebranych Expens
takowa :

Złote Gros:

Na Procent dla Dystrybutor: 4,821. 23.

Dla Kompanii - - - 23,714. 18.

Dla Skarbu - - - 21,905. 19.

Gdyby Skarb Kraiowy kazał Miastom Stołecznym za Kontraktem Tabaki robić w dobrych gatunkach, a ordynaryiną choć na wzór Tabaki Lwowskiej dawney, którą *Jeżnicką* zwano, ustąpiłby zaś tymże Miastom choć tey Summy, która się Kompanii dostaie, miałby ieszczce zysk znaczy, boby nie opłacał Rewizorów, Pisarzów, Strażników, coby do kilkudziesiąt tysięcy powiększyło Intratę Skarbową. — *Sandomierzanin.*

— Gatunki i liczba Rzemieślników w Brze-
ściu Litewskim z Chrześcian :

Złotników doskonałych - - - 2.

Jubiler - - - 1.

Bixmacher, czyli Puszczarz doskonały 1.

Stelmach - - - 1.

Siodlarz - - - 1.

Stolarzow - - - 2.

Konwisarzow - - - 2.

Kowalow - - - 5.

Szew-

Szewcow przeszło 40.

Z tych w kunszcie swoim podobnych

Warszawskim ledwo 8. lub 10.

Krawiec doskonały - - - - - 1.

Szopowali, Ciesle, i około Statkow Spławnych robiący, Garbarze &c. nie opisują się. *Tarnawiecki Lant. Woyt Brześcia Litewskiego.* — Ale szkoda że nie opisują się, gdyż ci Rzemieślnicy wielce są pożyteczni Handlowi, mianowicie około Statkow Spławnych robiący, których jest w Kraiu, i mało, i bardzo niedoskonałych.

— *Wzmianka nowa o Fabrykach Tulczyńskich, i ich Handlu nawet Zagranicznym.*

W Tulczynie dostać zawsze można Karet przednich. — Koczykow. — Karyolek, i innych Nowomodnych Pojazdów.

Siodeł nayprzedniejszych.

Szorow pod Mosiądz.

Różnych Skórzanych Towarów, i te, iak są gustowne, tak nienaydroższe.

Skóry nayprzedniejsze Juchtowe Glansowane. — Łosie &c. tu się wyprawiają, i tych za mierną Cenę zawsze dostanie.

Strzelb nayprzedniejszych, a daleko lepszych

pszych nad inne Zagraniczne, tu Fabryka jest.

Sklepow 9. Murowanych wspaniałych do naięcia, z Stancyami na drugim Piętrze już gotowych, ktoby sobie życzył naiać, niech napisze do Pocztamtu J. K. Mci Tulczyńskiego, w czym usłużyć gotow.

Handel zaś Fabryk Tulczyńskich, taki się prowadzi za Granicę przez Francuzow tu mieszkających. Iż oni prowadzą ztąd do *Cher-souu*: Strzelby. — Płótna, i inne tuteyszych Fabryk Towary. — A zamtąd sprowadzają: Pomady. — Likieri. — Makarony. — Ozory — Skóry Łosie — Araki — Meble — Pekieleysze — Gotowalnie — Porcenelle &c. Słowem mówiąc, iż czego tylko potrzeba, tu dostanie; oprócz Mąki tak przedniey, iak w Warszawie, i Xiążek Polskich niema, a co Francuskich to jest dosyć.

Zydzi tuteysi i Mohilowscy naywięcey Woski skupują, i do Wrocławia prowadzą, gdzie na Towary inne facyendują. — *Wileki Pocztmistrz J. K. Mci Tulczyński.*

O! gdyby tak od każdej Sciany prowadzony był Handel z za Granicą, nie dając za Towary Zagraniczne gotowych Pieniędzy, ale tylo w Zamian Towary, za Towary, tak, iak J. W. Woiewoda Ruski, Handel od Sciany Tureckiey utrzymaie, dopiero by Polska pożyte-

żytecznie w znacznym Handlu swoim zakwi-
ta! — Ale na nieszczęście Powszechne, procz
tey Sciany Tureckiey, i Części Moskiewskiey,
nie słyhać ieszcze nic podobnego, ani od Scia-
ny Austryackiey, ani od Sciany Pruskiey &c.

— *Wzmianka o Fabrykach Miasta Korca*
Dziedzicznego J. O. Xcia Czartoryjskiego
Stolnika Litewskiego

POlésie Wołyńskie obfituje nie tylko w
piękne Zboż Urodzaje, ale też w dobre
Zelaza, w rozmaite Manufaktury, iako to:
w Korcu.

Fabryka *Tabaki* Skarbu Rzplitey.

Fabryka *Faiansu* Pallie dorównywiające-
go Angielskiemu.

Fabryka Cholew i Skór Angielskich.

Karet i innych Pojazdów pięknych.

Sukna od Ziff 4. do 12.

Kapeluszow gładkich i kosmatych, i
innych pomniejszych. — *Kraszkowski Inten-*
dent Skarbu W. X. Litt.

Wielka szkoda, że tych pomienionych
Fabryk niemasz dokładnego Doniesienia, ani
Ceny, ani Odbytu, ani liczby Fabrykantow
&c. O co wszystko w Dzienniku przeszło-
rocznym folio 544. było już czynione zapy-
ta-

ranie, ale dotąd żadna nie zaszła Odpowiedź, znać że do Właściciela onych nie doszło jeszcze takowe Zapytanie, bo nie podobna, aby ten Pan, będąc pełen Patriotyizmu, nie chciał uczynić dokładney takowej wiadomości dla Dobra powszechnego.

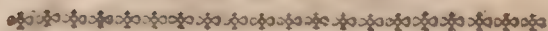
— *Wzmianka Fabryk Miasta Smorgoń Dzie-
dzicznego J. OO. Xiążąt Radzi-
wiłłów, leżącego w Powiecie
Osmiańskim.*

SKór Juchtowych Błankowych, to jest pa-
lonych, Angielskich szarych, i czarnych,
Rymarskich, i innych, iakich tylko potrzeba.
Innych zaś Garbarzow zdatnych do wy-
robienia Skór ordynaryinych nie mało.

Także znajduje się Fabryka Klein Ro-
gowego.

W tym Mieście znajduje się Architekt
doskonały, który wszelkie Roboty umie, i
okolicznie jest używany ustawnie. Tak do-
niosł. — *Franc: Mickiewicz Rotmistrz Wo-
jewództwa Wileńskiego.*

IV.

O Transporcie Splawnym.

— *Opisanie Drogi wodney z Pińska do Warszawy przez splawienie 10. dużych Czolnów z ładunkiem Towarów W. Butrymowicza Podstarosty y Miecznika Pińskiego Roku 1784.*

ZE takowa pierwsza proba Splawu przez nowy Kanał Muchawiecki była w istocie uczyniona przez 10. Czolnów ładownych pomienionego W. Butrymowicza wysłanych z Pińska do Warszawy, zaświadczaia wszystkie Attestatę Podróży, z których jest nayspierwizę Miasta Pińska, iako mieysca początkowego oney, a te jest takie:

— *Zaświadczenie Magistratu Magdeburgi Miasta Pińska.*

Magistrat Magdeburgi Miasta Jego Królewskiej Mości Pińska.

„Przed nami niżej na podpisach wyrażone-
mi, a Magistrat Magdeburgi Pińskiej skła-
dającemi. Stanawszy osobiscie Jmć Pan Mi-

N

„chał

„ chał Stachowski Szyper W. Jmci Pana Ma-
 „ teusza Topori Butrymowicza Sędziego Grodz-
 „ kiego y Miecznika Powiatu Pińskiego, uczy-
 „ nił do nas Magistratu prozbę w takowy spo-
 „ sób: Iż tenże Wielmożny Jegomość Pan Sę-
 „ dzia Butrymowicz dowiedziawszy się od
 „ W. Jmci Pana Jozefa Horbaczewskiego Ro-
 „ tniistrza Powiatu Pińskiego Inspektora Fabry-
 „ ki Kanału Pińskiego z Muchawcem łączącego,
 „ że takowy Kanał przeszły Jęfeni to iest w
 „ Roku 1783. iest do tyła z końca w koniec
 „ otworzony iż iuż Statkami Wodnemi choć tym
 „ Czasem nie wielkiem żeglować można, wy-
 „ sła z Pińska do Warszawy dzieścię dużych
 „ czolnów, które u Oblianikami zowią, uła-
 „ dowanych Wiunami, Rybą wędłą, Wołkiem,
 „ Miodem Przaśnym, Miodem Pitym, Sloniną, Sa-
 „ dlanami, Łoziem, Wędliną różną, Krupami, krup-
 „ kami drobnemi, Jagłą, y Skurami; prosił tedy
 „ nas Magistratu, ażebyśmy takowe Statki i To-
 „ wary oglądawszy, wydali Testymonium za-
 „ świadczające, że to wszystko iest własne W.
 „ Jmci Pana Sędziego Butrymowicza, y że czol-
 „ na takowe oziś ztąd o godzinie drugiey z Po-
 „ ludnia wychodzą, prosił przytem tenże Szy-
 „ per Imieniem Pana swojego, ażeby takowe
 „ Testymonium dla wieczney Pamiątki y Nie-

„ Śmiertelney Slawy *Najjaśniejszego y Naj-*
 „ *łaskawszego Króla Stanisława Augusta*
 „ *Pana Naszego Miłościwego*, z którego roz-
 „ kazu Kanat ten jest rozpoczęty, do ksiąg Na-
 „ szych wieczyliwych było wpisano. My więc
 „ Magistrat Magdeburyi Pińskiej obydwom tym
 „ Proźbom zadość czyniąc, Czolna te y Towary
 „ na nich będące oglądaliśmy, y że to wszy-
 „ skie jest W. Jmci Pana Sędziego Butrynowi-
 „ cza przyswiadczaemy, a takowe Świadełstwo
 „ Nasze w Xiegi ingrossować kazawszy, wy-
 „ dajemy i podpisami rąk naszych, tudzież Pie-
 „ częcią Magistratową stwierdzamy. Działo się w
 „ Pińku na Seffyi Naszey Radney Roku 1784.
 „ Miesiacea Maia 13. Dnia., *Jan Lwowicz Lant-*
 „ *Woyt J. K. Mci Miasta Pińska—Jan Ryb-*
 „ *czyński Prezydent tegoż Miasta — Mi-*
 „ *chał Bzillman Pisarz M. Piń.*

Takowe Miasta Pińska Testimonium za przy-
 byciem tych Członów do Warszawy zostało
 w te słowa aktykowane:

„ In Curia Regia Varšaviensi Die Undecima
 „ Mensis Junii Anno Domini 1784, prze-
 „ sentis Attestati intercessit oblata, Quod testor—
 „ *Alaunus Puchala Ađorum Terrestrium*
Varšavien: Vice-Régens;

— *Regeſtr Towarów na tych 10. dużych Czółnach pod Dozorem Jmci Pana Stachouſkiego wyſłanych 1784, Maja 13. z Pińska do Warszawy Kanalem Pińskim z Muchawcem łączącym z Łaski Najjaśniejszego Pana rozpoczętym, a z nieoszacowanym dla Frowincyi Pińskiej pożytkiem kontynuującym się.*

Wiunów	Rożenków	400.
Ryby wędłey	Sztuk	400.
Skurek Sarnich	Dto	56.
Skur Wołowych nie wyprawnych które i do pokrycia Czół- nów ſłużyć mają	Dto.	36.
Miodu Przaśnego	Garcy	1406.
Miodu pitego	Ditto	384.
Krupek drobnych gryczanych	Dto	144.
Krup. gryczanych or- dynaryinych	Dto	2880.
Dtto Jaglanych	Dto	1440.
Wosku czyſtego	Funtów	842.
Śloniny	Dto	2374.
Sadła	Dto	542.
Łoju topionego	Dto	2586.
		Puł

Pułgęsków wędzo-
nych

Par 80.

Kielbas

Dto 120.

Szynek

Dto 20.

1. Takowe wszystkie Towary ponieważ są Kraiowe, i w Kraiu sprzedawać się będą, więc ażeby na Komorach i przy Komorkach Cła od nich nie pretendowano, WW. Ichmć PP. Dozorców Celnych uprasza.

2. Starać się ma Jmć Pan Stachowski sprzedać one iak naylepiey, a że Czołna są dobrze uładowane, i nawet troche obciążone, więc starać się będzie w Kobryniu, w Brześciu, i innych mieyscach część tych Towarów nadprzedać, a tem samem lżej poydzie z resztą. Nie ma iednak wyprzedawać wszystkiego, choćby mu się zdarzyło naylepiey, ale przynaymniey połowę Towarów do Warzawy zaprowadzić powinien.

3. Skoro tylko w Warszawie stanie, zaraz poyść ma do Kancellaryi Grodzkiej Warszawskiej, i podać ad Acta Testimonium, które Magistrat Magdeburgi Pińskiej o wywieściu tych Czołnów i Towarów wydaie, Testimonium zaś same z Extraktem Kancellaryi, mnie nazad przywozić.

4. Na Czołna same z ich wiołkami, Masztami, Żaglami, Rydlówkami &c. ieżeliby się w War-

Warszawie nadarzył Kupiec, tedy to wszystko sprzedać, Flisów piechotą odesłać, a dla siebie kupiwszy parę podiezdaków i wózek, albo Podwody Kupieckie z Pińskiego w Warszawie bywańce opytawszy, i niająwszy, powracać.

5. Wszędzie tak w drodze, iako też i w Warszawie zachować się iak naystateczniej, iak nayosrożniej, iak naypilniej, i iak naywierniej.

6. Ponieważ zaś na Rzecz Pinie i Muchawcu są ieszcze Młyny przez Groble, krórych przeprawa dla Czołnów będzie ciężka, a wyladowywać Towary, y Czołna próżne przez Groble ciągnąć, i dla Towarów, i dla Statków byłoby nie zdrowo, więc prosić WW. PP. Possessorów, ażeby pozwolili Groble przekopywać, i wodę puścićwszy, Czołna przeprawiać, nad którą robotą, ażeby się długo nie bawić, niając ludzi iak naywięcey, i przeprawiwszy Czołna, gdyby ciż WW. Possessorowie w Młynach swoich nie mieli szkody, temiż niaętymi ludźmi Groble zasypać, i utamować, a w tem wszystkim iak nayłagodniej obchodzić się.

7. Na każdej przeprawie młynowej, lub przez Miaszeczką i Miasła przechodząc, brać zaświadczenia od Zwierzchności z wyrażeniem dnia, kiedy Czołna przechodziły.

8. Dyaryusz podróży swoiey regularny codzienn z wyrażeniem przepraw, przeszkód, z wiatrów pochodzących i innych okoliczności, z dodaniem, gdzie z wodą, a gdzie przeciwko wody płynąć się będzie, piśać, na osobnym zaś Regeſtrze notować mile od Wioſki do Wioſki, nie opuszczając ani Miasta, ani Wioſki najmnieyſzey, które tylko nad Rzekami i Kanalem leżą, a to wszystko według daney informacyi, iak nayporządniey utrzymywać. Co wszystko zalecając, Ręką własną przy Pieczęci podpisać. Datt w Pińsku ut ſupra — *Mateusz Top: Butrymowicz Sędzia Grodzki i Miecznik Powiatu Pińskiego.*

„ *In Curia Regia Varſavienſi Die 22.*

„ *Menſis Junii Ao D. 1784. præſentis Re-*

„ *geſtri. interceſſit Oblata, Quod Teſtor:*

„ *Alexius. Puchała Adtor: Terreſtr: &*

„ *Cauſar: Varſavien: Vice-Regens.*

— *Dyaryusz Podróży Jmci Pana Stachowskiego do Warszawy, wyſzedłszy z Pińska z 10. Czołnami Roku 1784. Mieſiąca Maia 13. Dnia.*

Dnia 13. Wyſzedłszy z Pińska o godzinie drugiej z Południa, że był duży wiatr, i na
Pinie

Pinie przeciwko wody płynąłem, nocowa-
łem pod Wioską Konieczem, do Folwar-
ku Stochowicz W. Jmść Pani Szuyński Sta-
rościny Zahalskiej należącą, mil dwie od
Pińska.

Dnia 14. Wy płynąwszy z Konieczu także prze-
ciwko wody, a że na przeszkodzie były
Haty, czyli Jazy, i wiatr był duży, noco-
wałem pod Wsią Kończycami J. W. Ogiń-
skiego Hetmana W. W. Xięstwa Litew-
skiego; mil trzy od Pińska.

Dnia 15. Wy płynąwszy z Kończyc także prze-
ciwko wody, i na przeszkodzie były Ha-
ty, przypłynąłem do Kuźeliczyna o Połu-
dniu do Wsi J. W. Ogińskiego Hetmana
W. W. X. Lit'a że za przeprawą na mły-
nowey służbie, i pod Most Czołna pokeyść
nie mogły, że wysoko paładowane, mu-
siałem Towarów z wierzchu nadbierać,
przez który Most Trakt z Lubieszowa
idzie, gdzie za takową przeprawą od puł-
dnia do wieczora zabawiłem, i noco-
wałem, od Pińska mil $5 \frac{1}{2}$

Dnia 16. Wy płynąwszy z Kuźeliczyna, także
przeciwko wody, a że wiatr był duży, i
Haty na przeszkodzie były, noco-
wałem pod Wsią Hniewczycami W. Bułhaka Sta-
rośty

zosty Hniewczyckiego, od Pińska mil 6.
Dnia 17. rano za przeprawą przez mły-
nową Groblę na służbie zabawilem do
obiadu.

„ Roku 1784. Miesiąca Maja 17. dnia Jmśc
 „ Pan Stachowski Szyper W. Jmci Pana
 „ Butrymowicza Sędziego Grodzkiego Po-
 „ wiatu Pińskiego z Pińska z 10. ładowne-
 „ mi Szuhaleiami do Warszawy Rzeką
 „ Piną płynącemi, przechodził przez Sta-
 „ rostwo Hniewezyckie. Datt ut supra w
 „ Hniewezycach. *F. Ignacy Bułhak Sta-*
 „ *rosta Hniewezycki.* „

Dnia 17. Wypłynąwszy z Hniewczyc, także przeciwko wody, a że dla czystych Hatów, i za prz. prawą Młynu Radoskiego, który należy do W. Jmci Pana Orzeszki Stolnika Pińskiego i na przeszkodzie był duży wiatr, nocowałem pod Wsią Hlinną W. Jmci Pana Kulikowskiego Krayczego Pińskiego, od Pińska mil 7.

Dnia 18. Wy płynąwszy z Hlinny, za przeskoda-
dą częstych Hatów, i za przeprawą na
młynowey służie, i wiatr był duży, no-
cowałem na początku Kanału Muchawie-
ckiego, od Pińska mil 8.

Dunia

Dnia 19. Wypłynąwszy ztamtąd także przeciwko wodzie Rzeką *Piną*, częścią i Kanałem, a że przeprawa na Młynie w Bilinie W. Orzeszki Starosty Rudskiego, od Pińska mil 10. zanocowałem.

Dnia 20. Za przeprawą na Słuzie, do południa zabawiłem — z Bilina już Kanałem do Lachowicz płynąłem.

„ Roku 1784. Miesiąca Maia 17. Jmci Pan
 „ Stachowski Szyper W. Jmci Pana M.
 „ Butrymowicza Sędziego Grodzkiego Po-
 „ wiatu Pińskiego z Pińska z 10. łado-
 „ wnemi Szuhaleiami do Warszawy Rze-
 „ ką *Piną* czyli Kanałem przez nią idą-
 „ cym płynącemi, przechodził przez Dobra-
 „ moie Lachowicze nazwane, w Powiecie
 „ Pińskim sytuowane, na dowód czego
 „ podpisuję się. Datt ut supra — *Tomasz*
Orzeszko Starosta Rudski. „

Dnia 20. Wypłynąwszy z Lachowicz Kanałem / także przeciwko wodzie, nocowałem pod Sieliszczami, gdzie Folwark W. Jmci Pana Orzeszki Starosty Rudskiego, od Pińska mil 11.

Dnia 21. Wypłynąwszy ztamtąd także przeciwko wody Kanałem, a że skąpo wody, i
 miey-

mieyscami Czolna przeciągać trzeba było, nocowałem na Ostrowie Zwańcu, gdzie woda dzieli się, jedna płynie do Pi-ny, druga do Muchawca, do Pińska mil 12.

Dnia 22. Wypłynąwszy z tamtąd już z wodą, a że dla upieczenia chleba dla ludzi nocowałem pod Wsią Osipowiczami J. O. Xcia Maffalskiego Biskupa Wileńskiego, od Pińska mil 13.

Dnia 23. Wypłynąwszy z Horodca po obiedzie takż z wodą Kanalem do Kamienia Szlacheckiego, gdzie kończy się Kanał, a że na Muchawcu przeszkodą były Haty, nocowałem za Kamieniem Szlacheckim o puł mili, od Pińska mil 16. $\frac{1}{2}$.

Dnia 24. Wypłynąwszy z tamtąd takż z wodą Muchawcem Rzeką, a że na przeszkodzie były Haty, nocowałem w Mieście Kobryniu J. K. Mości, gdzie słuza oschła, Grobli - W. Jmć Pan. Woyna Dzierżawca Kobryński przekopać nie pozwolił. — Dnia 25. musiałem Czolna wyladować, i przez Groblę przeciągać; gdzie zabawiłem daley iak do puł Dnia, od Pińska mil 19.

„ Dnia 25. Maja 1784. Przechodził tędy Jmć „ Pan Stachowski Szyper W. Jmci Pana

„ Butry-

„ Butrymowicza Sędziego Grodzkiego i
 „ Miecznika Powiatu Pińskiego z 10. Czoł-
 „ nami ładownemi, na dowód tego pod-
 „ pisuję się. Datt w Kobryniu ut supra—
 „ S. Wodecki P. M. K. w niebytności
 „ Burmistrza.

Dnia 25. Wy płynąwszy z Kobrynia wieczorem Muchawcem, także z wodą, nocowałem pod Wsią Czerewaczycami J. K. M. od Pińska mil 20.

Dnia 26. Wy płynąwszy żtamtąd Muchawcem z wodą, a że w Potrowiczach przeprawując przez Groblą młynową zabawiłem czas niemały, nocowałem pod Wsią Szczebryniem J. W. Biskupa Brzeckiego Dnia 28. gdzie słuza zpultora łocia wysokości nad wodą, więc J. W. Biskup słuzy niżej opuścić, ani Grobli przekopać nie pozwolił.

Dnia 27. Wy płynąwszy wieczorem z Szczebrynia Muchawcem z wodą, nocowałem pod Dworem nazwanym Kamienicą Żurowicką, J. W. Wyganowskiey Podkomorzyny, Dnia 29. za przeprawą na słuzy zabawiłem dopół dnia, gdzie wyładowywać musiałem Towary, od Pińska mil 26.

Dnia

Dnia 28. Wyłynawszy z tamtąd Muchawcem z wodą, nocowałem w Mieście: J. K. Mei Brześciu Lit: od Pińska mil 28.

Dnia 29. że bystro na Bugu, a Czolna ciężko uładowane, musiałem sprzedać część Towarów.

Dnia 31. Wyłynawszy z Brześcia po Południu o godzinie 2. że wiatr był przeszkodą, nocowałem od Brześcia pół mili, od Pińska mil 28. $\frac{1}{2}$ już Eugiem z wodą.

Junii 1. Wyłynawszy z tamtąd, nocowałem pod Wsią Łozowicą W. Janci Pana Głębieńskiego, od Brześcia mil 5 — od Pińska mil 33.

Dnia 2. Wyłynawszy z tamtąd, nocowałem pod okolicą Mężeninem, od Brześcia mil 10. od Pińska mil 38.

Dnia 3. Wyłynawszy z Mężenina, nocowałem pod Miastem Nurem J. K. Mości od Brześcia mil 15. od Pińska mil 43.

Dnia 4. Wyłynawszy z tamtąd, nocowałem pod Miastem Brogiem J. K. Mości od Brześcia mil 20. od Pińska 48.

Dnia 5. Wyłynawszy z Brogu, nocowałem pod Miasteczkiem Wyżkowem i Xiecia Biskupa Plockiego, od Brześcia mil 26. od Pińska mil 54. *Dnia*

Dnia 6. Wypłynąwszy z Wyżkowa, nocowałem pod Miastem Syrockiem J. K. Mości od Brześcia mil 36. od Pińska 58.

Dnia 7. Wypłynąwszy z Syrocka nocowałem pod Nowym Dworem, gdzie Celna Komora, od Brześcia mil 34. od Pińska mil 62. gdzie kończy się Bug i wpada do Wisły.

Dnia 8. Wypłynąwszy ztamtąd już Wisłą przeciwko wody, a że bardzo bystro, i wiatr był duży, i holować trzeba było, nocowałem pod Wisłą Dziekanowem — od Brześcia mil 36. od Pińska mil 64.

Dnia 9. Wyszedszy z Dziekanowa, także Wisłą przeciwko wody, a że bystro bardzo, więc holować trzeba było, nocowałem pod Warszawą Miastem J. K. Mci — od Brześcia Bugiem i Wisłą Rzeką mil 39. — od Pińska także wodą Rzeką Piną, Kanalem od Rzeczpospolitey z rozkazu Najiaśn: Króla Jmci przekopanym, Rzeką Muchawcem, Bugiem, i Wisłą mil 67.

Notandum. Wysyłając do Warszawy Czolną z Towarami dysponowałem Panu Stachowskiemu Szyprowi onych, ażeby w całoy swojej podróży pisał Dyaryusz przy-

przypadków, przeszkód i odległości mil. Co
gdy on uczynił, y do Warszawy przy płyną-
wszy, takowy swóy Dyaryusz oddał przez J.
W. Generała Majora Komarzewskiego do
Najjaśnieysz. Pana. Najjaśnieysz. Jan Dy-
aryusz ten przeczytawszy, kazał in Ar-
chivo schować, a mnie tę kopią w Kan-
cellaryi Królewskiej przepisaną oddał ten-
że J. W. General, którą ja dla pamiątki,
jak się rzecz działa, chowam. M. B. S. P.

Wiadomość...

Wiele mil z Pińska do Warszawy płynąc
wodą.

Z Pińska do	Mile.
Kozłakowicz	$\frac{1}{2}$
Koniacza Piną	1.
Kończyc	1.
Potapowic	2.
Kurzeliczyna	$\frac{1}{2}$
Stniewczyc	$\frac{1}{2}$
Młynu Radohołzeczkiego	$\frac{1}{2}$
Hlinny	$\frac{1}{2}$
Młynów Perehicznich	$\frac{1}{2}$
Kanału	$\frac{1}{2}$
Bilina, Młyn Piny	1.
Lacho-	

do Lachowicz, <i>Kanałem</i> , Młyn	
przeciw wody	I.
Chomiczyc, <i>Kanałem</i> z wodą	3. $\frac{1}{2}$.
Borodzie, <i>Kanałem</i>	$\frac{1}{2}$.
Horodea, Młyn, <i>Kanałem</i>	I.
Kamienia Szlachec: koniec	
<i>Kanału</i>	I.
Melinków, Muchawcem z	
wodą	I.
Ostromiecha	I.
Bystrzycy	$\frac{1}{2}$.
Kobrynia, Młyn	$\frac{1}{2}$.
Czerewaczyc	I.
Sawiczek	I.
Hebrowa	2.
Patryk, Młyn	$\frac{1}{2}$.
Butkowa	I.
Szczebrzynia, Młyn	$\frac{1}{2}$.
Kamienicy Zorowieckiej,	
Młyn	$\frac{1}{2}$.
Konowicz	I.
Brześcia Litewskiego	I.
Młynu do Brześcia należące	
go Bugiem z wodą	I.
Dwór. i Młynu Kryczew-	
skiego	I.

Do Mlynu Kafzte: Zakro-

czymskiego mile $\frac{1}{2}$.

Przytulina i Młynów 2. Poto-

ckiego $\frac{1}{2}$.

Łozowicy P. Głębiowskiego I.

Siwków Wsi J. K. Mci $\frac{1}{2}$.

Nowosiółek $\frac{1}{2}$.

Bądziechy X. Czartoryjskiego GZP $\frac{1}{2}$.

Krynek $\frac{1}{2}$.

Baykowa $\frac{1}{2}$.

Mierzwicy $\frac{1}{2}$.

Turna I.

Klimczyc $\frac{1}{2}$.

Mężennia $\frac{1}{2}$.

Miasta Drohiczyń I. $\frac{1}{2}$.

Staczevic $\frac{1}{2}$.

Wierowa $\frac{1}{2}$.

Wierchołca $\frac{1}{2}$.

Grodka $\frac{1}{2}$.

Krzemienia I.

Nura Miasta I. $\frac{1}{2}$.

Powtarzów $\frac{1}{2}$.

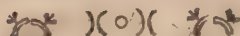
Zużela I.

Wolki I. $\frac{1}{2}$.

Roszków I.

Brogu Miasta 2.

Boianowa I.

Kudrynia	mile. $\frac{1}{2}$.
Brańczuka	2. $\frac{1}{2}$.
Kamieńczuka	1.
Wilżkowa Miałeczka	1.
Nigowa	1. $\frac{1}{2}$.
Popowa Miałeczka	1.
Kuligowa	1.
Syrocka Miałta	1.
Okunina Narwā Rzekā	3. $\frac{1}{2}$.
Nowego Dworu	$\frac{1}{2}$.
Łomna Wiślā	1.
Dziekanowa	$\frac{1}{2}$.
Krafok	$\frac{1}{2}$.
Burakowa	$\frac{1}{2}$.
Młocin	$\frac{1}{2}$.
Bielan	$\frac{1}{2}$.
Warszawy	1.

 Mil 66 $\frac{1}{2}$.

To jest: z *Pińskā* do Warszawy
 przeciw Wody 10.
 z wodā 56. $\frac{1}{2}$.

Niech to nikogo nie dziwi, że najmniej
 okoliczności tego Dyaryusza Autor Dziennika u-
 mieſzcza w ſwym Dziele; gdyż opisanie wszel-
 kiej iakiej nowej Podroży, potrzebuie wy-
 mie-

mienienia najmniejszych okoliczności, a z wia-
szcza określających istotę samą.

Niechże teraz zastanowi się każdy, kto chce,
ieżeli opisanie tey nowey Drogi z *Pińska* do *War-
szawy* nie było potrzebne z temi to wszystkie-
mi okolicznościami, ażeby przekonać Powzię-
chność, że zamiar Rzeczypospolitey zrobienia
tey Drogi nie był próżny, przez pokazanie, i
podobieństwa sławności cney, i trudności Za-
wad na niey znajdujących się — Do pokazania te-
go dwoyga, trzeba było uczynić istotne doświad-
czenie, przez wysłanie ładownych Statków.
Do takowego zaś wysłania, trzeba było Expen-
sy i *risico*, będąc w niepewności. czy mo-
żna będzie przepłynąć, lub nie — Takową zno-
wu Expens podjąć, komuż było przyzwolicie? o to
albo Skarbowi Publicznemu, albo złożyć się wśzy-
skim tamecznym Obywatelom, których jakowa
nowa Sławność ze wśzech miar interes-
wać powinnyaby; przecież nic z tego nie stało się;
i dotąd może nikt nie wiedziałby, czy ta Dro-
ga, podobna i łatwa jest do sławności? gdy-
by nie gorliwość o Dobro Powśzechne Jmci Pa-
na Butrymowicza Miecznika Pińskiego, Pierwsze-
go Doświadczyciela tey nowey Sławności.

Pierwszy ten Obywatel doświadczył tego, czego niht iść się niechciał, pierwszy on pokazał, iak wielkie jest podobieństwo tej splawności, i iak wielkie iefzcze są trudności na niej, że trzeba było swoim kosztem, albo Groble Młynowe przekopywać, albo, gdy i tego niektórzy Obywatele nie dozwolali, trzeba było Towary z 10. Czołnów na brzeg wyładowywać, prożne Czołna przeciągać, i znowu je ładować.

Gdy tedy wszystkie trudności już przebył ten Gorliwy Obywatel, a przebywszy pokazał, że wielkie jest podobieństwo tej Splawności, za ułatwieniem tych pomienionych kilku trudności, od ręki Ludzkiej uczynionych. Szła kolej na innych tamiecznych Obywatelów; znowu doświadczyć podobnie, i jeśli później nie ułatwiły się te trudności? przecież przez te lat kilka, nie wypadła na niczyją gorliwość ta kolej, i dotąd Powszechność w głuchości została, czy ten Kanał jest skończony? i czy trudności wymienione w Dyaryuszku powyższym są już ułatwione?

Chciał Autor przyśłużyć się Powszechności dokładną takową Wiadomością, pisał do pewnego Obywatela Miasta Brześcia Litewskiego, o uwiadomienie względem Kanału Muchawieckiego; aliści odebrał taką tylko wiadomość:

„ Kanał

„ Kanał Muchawiecki, iefzcze niedokończony. O przeszkodach łatwego Splawu, nay-
 „ pewnieyszą i naydoskonalszą powzięć mo-
 „ żna wiadomość z Rapportów do Kommissyi
 „ Litewskiey posyłażcych się; z pobocznych
 „ zaś różnych, a częstokroć płonnych Relacyi,
 „ zawodna wiadomość. *Dat z Brześcia Lite-*
 „ *wskiego Dnia 17. Aprilis 1787. Roku.* „

Zdaie się, że pożyteczniej byłoby, gdyby
 takowy Rapport, dogadzał nie samych tylko
 kilku Kommissarzów Skarbowych ciekawości i
 potrzebie, ale całej Powfszechności Kraiowey;
 gdyż nie tylko ten Rapport, ale i wszystkie
 Czynności Kommissyów Skarbowych, tyczące się
 w iakiekhkolwiek okolicznościach Handlu, nie
 powinny bydź w Sekrecie chowane, gdyż Se-
 kret takowy miaſto Przyſługi Kraiowi, ſzkodę
 czyni— Gdyby zaś iaſniey przekonać, i Kom-
 miſſye Skarbowe, i całą Powfszechość o to, trze-
 ba uformować do Odpowiedzi naſtępujące Py-
 tania.

= Czy pożyteczniej ieſt dla Kraiu, gdy czyn-
 noſci Kommiſſyów Skarbowych w okoliczno-
 ſciach przynaymniej Handlu wewnętrznego i
 zewnętrznego, ſą w ſekrecie próżnym cho-
 wane? =

= Czy

= Czy pożyteczniey byłoby, gdyby cokolwiek obawiane były całemu Kraiowi, przez Pismo takie Publiczne? n.p. przez ten Dziennik Handlowy. =

Im bardziej zdaie się takowy Sekret szkodzić Handlowi, całemu Kraiowemu, tym prędzey Odpowiedzi, takowe Pytanie potrzebuie od każdego Gorliwego Obywatela; gdyż im prędzey przez jaką gruntowną Odpowiedź przekona się Powszeczność o potrzebie uchylenia tak szkodliwych Sekretów, tym prędzey nakloni do tego Kommiffarzów Skarbowych.

Nim więc za ułatwieniem Sekretów Kommiffarów Skarbowych, ułatwią się trudności łatwego wiedzenia o wszystkich okolicznościach Handlowych, tym czafem ożywiaymy Handel z prywatnych Wiadomości czyiego Patryotyzmu; oto i teraz, dochódź co możesz każdy Handlujący o łatwości Kanalu Muchawieckiego z następującego Projektu.

— Projekt względem ułatwienia pomyslniejszego Spławu na Morze Bałtyckie z Wołynią i Polesia Litewskiego.

Ponieważ Handle Kraiu naszego znacznie postępują w swej rzeczy; gdy i tey Wiosny już nowym

nowym Kanalem łączącym *Pinę* z *Muchawcem*, przystawia dość wielką Partyą Balów dębowych, bo do 40. kóp, procz kóp kiku set Klepek do Portu Gdańskiego J. W. Korzeniewski Kasztelanie; potrzebą jest konieczną, gdyby na tym Splawie, iako pewniey byź mogącym zawsze, ułatwić już wszystko, i polepszyć zdolność onego; do czego niezawodnie krotkie mogą uczynię Uwagi:

Splawiający wszyscy z Wołynia, i części Polessa Litewkiego, Produkta Kraiowe Rzeką *Horyniem* do Gdańka, albo bliżey Wilna, Warszawy wpadającymi w Prypeć, którą to Rzeką pod górę wzięcy 20. mil holować przypada, a takimi co większa brzegami, gdzie dla wylewu w niskich płaszczyznach nie maź dostępu, i ta jest obojętność, co cały ten zatrzymuie Handel.

Ale gdy tu sama zdarzyła natura sposobność ułatwienia tego, nie omieszkiwam onę przez obowiązek Obywateliwa donieść Kraiowi, a przez wierne doniesienie zachęcić, iż jest tu miysze bardzo zdadne, które i skrócić do kilkunastu mil drogi, i wcale pomyslny ten Splaw ubespierzyć może; przekopawizy tylko z *Horynia* Kanat przez trzy mile Blota samego *Mqrocze* zwanego do Rzek Pińskich przez Wieś

Wiczuwkę J. W. Hetmana W. W. X. Lit: Jużby można zapewne prędzey, ile z wodą wszędzie byź w nowym Kanale, a pewnieyszy wszystkim Handlującym uczynić otwór.

Ta zaś okoliczność jako więcey dla Prowincyi Koronney Obywatelów stanowiący mogła Użytków i Wygody, gdyż to już na samym brzegu Litwy, tak spodziewałyby się należało, iż tym Dziełem zaprzątąc się raczy Skarb Kommissyi Koronney, iako i więcey mający Funduszu od Litewskiego, na ułatwienie Splawów. — *To doniósł Ignacy Kraszkowski — Choraży J. K. Mosci.*

V.

O Transporcie Ładowym.

— Uwaga Sandomierzanina w tej materyi.

Z Wielu mieysc zgodne są żądania o Transporcie ładowym, a umieszczone w Dzienniku Roku 1786. na karcie 315. — 316. — 392. — 455 — 556. — 557 — i Roku 1787. na karcie 32. — 33. — Już nie potrzebuja teraz, iak tylko uskutecznienia, co się bez zwierzchności Kraiowej stać nie może.

— Spo-

—Sposób uwiadomienia wszystkich o Prawach Mostowego i Groblowego.

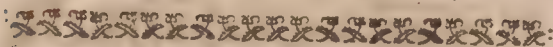
NAdmienięm dawniey w Dzienniku iakby Prawo o Grobelnym i Mostowym, od których Podatki nie mają być brane, wszystkich wiadomości doysć, a zatym zdzierstwu przejeżdżających, przez Zydów Kaczmarsów wymanagemu, zapobiedz się mogło. Dziś zdaie się łatwieyszy i skuteczniejszy sposób n. p. ten: zobowiązawszy Kancellarye po Woiewództwach, aby dependentes & agentes na Papierze prostym tyle Extraktów to jest Punktów o Mostowym i Grobelnym Prawa wyięli, ile Miast i Wsiow z kominowey Instrukcyi wiadomych znaleźć się może, i te Extrakty każda Kancellarya Poborcy Dymowego przed Marcową Ratą aby oddała, a tak Exaktor Woiewódzki mając u siebie Extrakty, gdy zewsząd kominowe oddawać będą, aby każdemu oddawcy za Rewersem, z którego mieysca, i iak się zowie, jeden Extrakt powierzył z obowiązkiem, iżby swoiey Zwierzchności do obwieśczenia czyli obwołania w własnych Dobrach i w Miasteczku na Ratufzu, a we Wsi na Karczmie zawieszenia za zaleceniem Uniwersalowym oddał, i zaświzdzenie po
odda-

oddaniu i uskuteczeniu takowego Prawa przywiozłszy Septembrowe Dymowe od teyże swojej Zwierzchności przywozi, a takby żaden nie miał wymówki niewiadomości Prawa.—

Tę podaie uwagę. Bo napatrzyłem się własnemi oczyma docuiąc podróżnie w karczmach, iakie Żydzi z biednych ludzi nie tylko przewożących *Comestibilia*, ale na Kraiowe Jarmarczki ze Wfi do Miasteczka ledwie co nie prożnym wozem iadących zdzierstwa czynią, a w niektórych miejscach i Kontrakty od Panów mają (b) *Piotr Walański Radca Kan: Pod:*

(b) Na zawstydzenie tychto bezsumiennych Panów naszych, co to przez tyfiączne sposoby zdzierają, i uciemieżają swoich Poddanych, iakoby nie swoich bliźnich, należałoby komu gorliwemu wymienić takich, co to Kontrakty o te zdzierstwa czynią, a dopiero, gdyby ieden i drugi o taką bezczelność wytknięty został w Publicznym Piśmie, prześtałiby może takowych krzywd nad bliźniemi popetniać, o które gdy nie wołają już Xięza na Ambonach, trzeba aby Pisma Publiczne wołały; tylko na po-

VI.

O Jarmarkach Kraiowych.

— *Tabella Jarmarków w Maiu 1787. przy-
padających porządkiem Datt ułożona.*

DNia 1. Maia Jarmark w *Swistoczy* trwają-
ący trzy dni na różne Towary, Bydło, Ko-
nie Ukrainkie &c: W tym pięknym i po-
rządnym Mieście wszelka jest wygoda i
sposobność do handlu tak postronnego, iako
i Kraiowego.

---

powszeczne nieszczęście, że ieszcze takich
Pism w Kraiu nie mamy, i ledwo izden
ieszcze z Posłów znalazł się Zaiączek gor-
liwy Posel Kiiowski, co się ośmielił do-
pomnieć na zeszłym Seymie 1786. ażeby
wolne były Druki w Polsce, — Te gdy
będą, zapewne wiele zbrodni pohamuje się,
bo każdy będzie się lękał wykroczyć w
czym, ażeby nie był publicznie wytknię-
tym.

- D. 3 — Jarmark na Znalezienie S. Krzyża w *Busku* Woiewództwie Belzkim pod Panem Austryackim leżącym od Lwowa mil 7. od Dubna 13.
- D. tegoż — Na Znalezienie S. Krzyża — Jarmark w *Tomaszowie* Woiewództwie Belzkim o mil 2. od Komorowa, 4. od Rawy Ruskiej 4. od Zamścia.
- D. tegoż — Na Znal: S. Krzyża Jarmark — w *Obłskynie*.
- D. tegoż — Jarmark na Znal: S. Krzyża — w *Zduniu* Woiewództwie Kaliskim.
- D. 4. — Na S. Floryan — Jarmark dwu-Niedzielny w *Kraśkowie* Woiew: Wołyń: leżącym w równinie na Rzeką *Sluczą*.
- D. 7. — W ponied: po Nied: Cantate — Jarmark w *Miedrzyrzeczu*.
- D. 8. — Na S. Stanisław Bisk: — Jarmark w *Krakovie* Mieście Stołecznym całego Królestwa Polskiego, Handlownym i we wszystko opatrzonym, leżącym nad Wiłą na pograniczu teraz Kordonu Austryackiego, od *Warszawy* mil 40.
- D. tegoż — W dzień S. Stanisława — Jarmark Wielki przez tydzień trwający na towary Zagraniczne, bydło, Konia i inne rzeczy — w *Zals-*

Zaleszykach, Dobrach Jazłowieckich, Kłuczu Dzwinackim pod Panowaniem Austr: Mieście osiadłym, porządnym, sławnym założeniem Fabryk, Sukien i Kamlotów, leżącym nad Dniestrem o mil 8. od Kamieńca Podolskiego

D. tegoż — W dzień S. Stanisława — Jarmark w *Babinosćie* Woiew: Poznańskim.

D. 10. — We Czart: przed Wniebowzięciem Pańskim — Jarmark w *Schowie* Woiew: Poznan; osiadłym od Niemców, prowadzącym znaczny Handel, naywięcey Wołami i Wełną, leżącym od Łeszna o mil 2. od Nowego Miasta 5. od Poznania 12.

D. 17. — Na Wniebowstąpienie Pańskie — Jarmark w *Jarosławiu* Woiew: Ruskim pod Panowaniem Austr: Mieście pięknym, Ludnym, i znacznym, Handlem wślawionym, leżącym w gruncie żyznym nad Sanem od Lwowa mil 14. od Rzeszowa 7. od Tarnowa 18.

D. tegoż — W Dzień wniebowstąpienia Pańskie: Jarmark w *Kobylinie*.

D. tegoż — Także w Dzień Wnieb: Pań: — Jarmark w *Ianowie* Woiew: Ruskim pod Pan: Austr: w gruntach dobrych z wielkimi Stawami, leżącym od Lwowa mil 3.

D. tegoż — Na Wnieb: Pań: Jarmark w *Lancu-
cie*, Ziemi Przemyśkiej pod Pano: Austry:
Mieście dobrze osiadłym i budownym, na-
leżącym do Xiążąt Lubomirskich, od Tar-
nowa mil 12. od Lwowa 20.

D. tegoż — Na Zielone Świątki Ruskie — Jarmark
Czworo-Niedzielny na Bydło, Konie, i ro-
żne Towary w *Póczękowie* na Wołyniu.

D. teg: — Na Wnieb: Pań: Jar: w Mieście *Miedzy-
chód* Woiew: Poznań: zaleconym Fabryką
Sukienną, leżącym od Poznania o mil 9.

D. 20. — To jest na zaiutrz po Zielonych Świą-
tkach poług Greckiego Kalendarza — Jarmark
w *Iozefgrodzie* Woiew: Bracław: Ten Jar-
mark sławny na Bydło, Konie Tureckie,
Tatarskie, Wołoskie Bakalie, i wszelkie ory-
entalne Towary.

D. 27. — Na Zielone Świątki — Jarmark w *Lu-
blinie* Mieście Stołecznym Woiew: Lubel-
skiego handlownym, leżącym w gruntach
dobrych nad Rzeką *Bystrzycą*.

D. tegoż — Na też Świątki, Jarmark w *Lesczowie*.

D. tegoż — Na też same Świątki — Jarmark walny
na Bydło, Konie, Zagraniczne, oraz z U-
krainy, Podola, i inne Towary Zagrani-
czne w *Siedliszcu* Ziemi Chełmskiej.

D. 18-

- D. tegoż — W Dzień Zielonych Świątek — Jarmark w *Wiśławie* Woiew: Sieradzkim nad Rzeką Grabią o mil 8. od Piotrkowa.
- D. tegoż — W Dzień Ziel: Świątek — Jarmark w *Zamościu* Woiew Belzkim pod Pan: Austry: od Krasnostawa mil 4.
- D. tegoż — W Zielone Świąt: Jar: w *Dąbrowie*.
- D. tegoż — W Ziel: Świąt: Jarmak w *Czuczowie* pod Pan: Austri: o mil 2. od Rzeszowa.
- D. tegoż — W Ziel: Świąt: Jarmark w *Ianowie* Powiecie Pilznieńskim.
- D. tegoż — W Niedzielę Świąteczną — Jarmark w *Kozminie* Woiew: Kaliskim mającym Rękodziela Sukienne, od Olzy mil 3.
- D. 31. — We Czwartek przed SSS. Troycą Jarmark w *Białej*.

Następują Jarmarki w Czerwcu przypadające o czym później — Zdaje się, że interesem byżby powinno Właścicieli Jarmarków wszystkich, ażeby donosili do Dziennika Handlowego, o wszystkich swoich Jarmarkach, kiedy? gdzie? na jakie Towary? y t. d. przypadają, a Dziennik Handlowy darmo takowe Doniesienia drukować przyrzeka. — A tym czasem niech się budują inni z następującego Doniesienia o Jarmarkach,

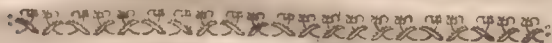
— *Jarmarki w Joannopolu Mieście Dziedzicznym. Xiążęcia Janusza Czetwertyńskiego Kasztelana Czerniechowskiego leżącym w Województwie Bracławskim*

Odebrawszy resztę Miesięcy Dziennika Handlowego z Roku uplynionego, a w tym Dziele iako i Pracowitym i użytecznym Publico, wiele znalazłszy użytkowi Kraiowemu chwalebnych podanych Projektów, z chęcią na ten Rok terniejszy idący, do Prenumeraty tegoż Dzieła, przykładam się.

Zadolę zaś czyniąc żądaniom Autora Dzieła tego w komunikowaniu Wiadomości do tegoż Dzieła z Kraiu tutejszego, oblię, aby chciał przyłączyć do tegoż Dzieła w podaney Materyi, wzrostu biorącego w Kraiu naszym Miasieczki.

Moie Miasieczko. Dziedziczne przezemnie, ze Wgi będącey przedtym pod nazwiskiem Joannopol Wzrost biorące — Miewa Jarmarki, co Niedziel dwie — a Jarmarki bardzo znaczne, na Bydło i Konie; a szczerulnie na Towary Moskiewskie wszelkie, ile na Trakcie wielkim Ukrainkim, znayduie się, a niezbyt daleko od Granicy Moskiewskiey Położenie swo-

ie mające, w Woiewództwie Braclawskim Po-
wecie Winnickim sytuowane, między Miastami
bliskimi siebie *Daszowem* J. W. Platera Ex-Pi-
sarza W. W. X. Lit: i *Granowem* J. O. Xiecia
Czartoryjskiego Generala Ziem Podolickich — Dat.
w Horoszkowie 4. Marca 1787. Roku — *Janusz*
T. Xiąże Czetwertynski Kasztelan Wództwa
Czerniechowskiego.

VII.

O Miastach Kraiowych.

— *Dalszy ciąg opisanja czyli Numerowania*
Warszawy.

58. *Ulica Chmielna.*

Nro.

1523. Dworek Galego.

1524. D. P. Bodachowskiego.

1525. D. P. Lenartowicza.

1526. D. P. Szczurowskiego.

1527. Kam: i D. P. Zukowskiego.

1528. D. Kellera.

1529. D. P. Karczewskiego.

1530. D. P. Dębkowskiego.

1531. D. P. Gaiewskiego.

1532. D. P. Jabłońskiego.

P 1533.

1533. Dwórek P. Brański.
 1534. D. P. Piekarskiego.
 1535. D. W. Puławskiego.
 1536. D. P. Kowalskiego.
 1537. D. P. Borowskiego.
 1538. D. P. Ichniewskiego.
 1539. D. P. Wolskiego.
 1540. D. P. Czaykowskiego.
 1541. D. Brauna.
 1542. D. P. Wielogurskiego.
 1543. D. P. Stawskiego.
 1544. D. Popina.
 1545. D. Eryxona.
 1546. D. P. Morawskiego.
 1547. D. P. Niwińskiego.
 1548. D. Walickiego.
 1549. D. i Ceg. Ur. Szczepanowskiego.
 1550. D. P. Gołębińskiego.
 1551. D. i Ceg. Ur. Mroczka.
 1552. D. Sukcess: JW W. Mostowskich.
 1553. D. P. Duponta.
 1354. D. J. O. X. Lubomirskiego. Ka-
 sztelana Kliowskiego.
 1555. D. P. Wisniewskiego.
 1556. D. P. Bodue.
 1557. D. Stetmanowy.
 1558. D. P. Zoltego.

1559. Dworek P. Połońskiego.
 1560. D. P. Zorawskiego.
 1561. D. P. Małowskiiego.
 1562. D. P. Kuźmińskiego.
 1563. Kam: P. Lewińskiego.
 1564. D. Ingermana.
 1565. D. Ur. Leśniewskiego.

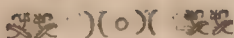
Następnie *Ulica Widok*, o czem później.

Nm przez nową Konferypcyą Maiową War-
 szawy, uczyni się izczegulniejszy Gatunkowa-
 nie Ludzi w niej znaydujących się, tym czasem
 udziela się tylo takie, iakie pokazuje Tabella
 24. Kwietnia sporządzona.

Tabella Mieszkańców w Warszawie i na
 Pradze przez Jurzydykcyą Marszałko-
 wską Dnia 24. Miesiąca Kwietnia Ro-
 1787. spisana.

Warszawa.

Duchownych	914.
Gospodarzy z żonami	29,379.
Synów	10,391.
Córek	11,100.
Służących Mężczyzn	8,797.
Służących Niewiaśc	10,927.
Czeladników Professyi	3,328.
Chłopców Professyi	2,377.

Ludu różnego Mężczyzn 6,105.

Ludu różnego Niewiaśc 6,130.

Summa Mężczyzn 56,633.

Summa Niewiaśc 42,815.

Summa wszystkich Ludzi 89,448.

Praga.

Duchownych 61.

Gospodarzy z żonami 2,631.

Synów 979.

Córek 989.

Służących Mężczyzn 344.

Służących Niewiaśc 618.

Czeladników Profesyi 203.

Chłopców Profesyi 118.

Kudu różnego Mężczyzn 400.

Ludu różnego Niewiaśc 352.

Summa Mężczyzn 3,524.

Summa Niewiaśc 3,171.

Summa wszystkich Ludzi 6,695.

Summa Summarum wszystkich Lu-

w Warzawie i na Pradze 96,143.

Ta Tabella słowność we wszystkich zachodzie do Tabelli od Zwierzchności w tej mierze wydanej; to jest: Wojsko umieszcza w rzędzie

Go-

Gospodarzy, żony Gemeynów pod Ludem różnym, Żydów z żonami pod Gospodarzami, inne Zypewstwo pod Ludem różnym.

Takowa Konfkrypeya Warszawy, mogłaby służyć za wzór Konfkrypeyi wszystkich Miałt Kraiowych, gdyż dotąd oprócz Lustracyi Kominiowej, a tey arcy niesprawiedliwej, nie mamy żadnego Miałta doskonałej Konfkrypeyi, z któreyby można Podatek Poborowy doskonale uregulować, a który bez dokładney Lustracyi Ludzi lożnych po Miałtach, gdyż od samych ty^lo ludzi Lużnych, podług Prawa, Podatek Poborowy wybierany by^d ma, nie można uskutecznić.

Zaczym, czyż nie pożytecznie byłoby? gdyby Starostowie takowę Konfkrypeyę wszystkich Miałt Królewskich, bez żadney Skarbu Publicznego Expeny, uczynili? a zwałacza że niektórzy są aż nad to intratni, a nie expensuiący, ani na Milicyę Grodzką, ani na porządne Więzienia, ani na utrzymywanie Więźniów, ani na żadne upożytkowanie Miałt Królewskich—Po tych więc tak dobrze intratnych Starostach, trzeba się spodziewać że z ochotą, acz tę i^dną dla Kraiu Przyśługę pożyteczną, przedsięwzją.

VIII.

*O Dobrach do Przedaży, Zaślawy, lub Arędy
i różnych Negocycacji.*

— *W*ieś w Ziemi Warszawskiej o mił 5½
do przedania.

Wieś Dębina dawniey zowiąca się Czofnowo
wielkie, i Części w Wolce Czofnowskiej,
Dziedziczne W. J. Pana Koziebrodzkiego
Woyckiego Zawkrzyńskiego w Ziemi War-
szawskiej o pulczwartey Mili od Warsza-
wy, ku Zakroczymowi po tey stronie Wi-
sły, iak i Warszawa, będące, są do sprze-
dania.

W teyże Dębinie iest Chłopów 9.

Dziesiąty z żoną zbiegły nie daleko za Wisłą.

Jedenasty luźny z żoną.

Tudzież ieden Parobek, i trzy Dziewki za Mąż
zdatne.

Tamże Stolarz, i Będnarz, i dwóch Komorni-
ków.

W Wolce zaś Czofnowskiej, iest Poddanych 2.
Trzeci, zbiegły.

Wspomniona Wieś Dębina w piękney, zdrowey,
i wesoley Pozycyi mie ysca znajduie się

i pięknie jest zabudowana, bo za Summę Zło: Pol: 21,924. przez Dzierżawcę zaprzysiężoną, i Dekretem Ziem: Warszawskim Zia-zdowym do zapłacenia mu przyśędzoną.

W niej Austerya wspaniała na Trakcie Nadwiślnym Zakroczymskim, Toruńskim, Gdańskim, i innych Miast.

Do tychże Dóbr należą Pałwiska wielkie Nadwiślne — oraz Łasy — Bory — Rzeka Wisła z Ładami i Kępą — tudzież z Jeziorami i i sadzawkami. —

zgola z wszelkimi pożytkami i pleyzerami
Które to Dobra z swej ozdoby, Dochodów i wygod, więcej zalety nad terażniejszy wyrazy, okazą każdemu Widzicielowi onych.

Za też Dobra już dawano temu dwa Roki, Dziedzicowi Zło: Pol: 40,000. i Funkcyą z coroczną Pensyą 4,000. Zło: aż do śmierci, ale Dziedzic z pewnych przyczyn, dalszey uniknąć zgody, i teraz na gotową Summę gotów je spuścić za Zło: Pol: 54,000. a wreszcie i z tych może cō iefzcze upuścić.

Jeżeli by kto chciał i więcej w pobliżności Dóbr nabydź, dostanie ich łatwo u Sąsiadów wyzey wyrarażonego Dziedzica.

Kto-

Ktoby tedy sobie życzył nabydź wyżej wzmian-
kowane Dobra, niech się referuje do Dzien-
nika Handlowego Expedycyi na Krakow:
Przedm. Nro. 454. Zkąd odbierze Informa-
cyę, względem tego,

—Trzy Wsi o mil kilka od Warszawy do prze-
dania,

Pierwsza Wieś o mil 3. od Warszawy .
Druga mil 5.

Trzecia o milę od drugiej na Trakcie, z łą-
kami &c.

Cena tych Dobra 236,000. — Po zupełną Infor-
macyą adreślować się do W. Węgrzeckie-
go Burgrabiego Grodz. Warszawskiego.

—*Wieś Sokolniki Mokre w Województwie
Sandomierskim do przedania.*

Wieś Sokolniki Mokre w W.S. Powie Radom-
skim leżąca, mil 12. od Warszawy odie-
gła, dobrze osiadła, ze wszystkimi wygo-
dami jest do przedania, za Summę
90,000. Zło: Pol: — Ktoby sobie życzył na-
bydź Wsi takowej, ma się referować do W.
Skorkowskiego w Pałacu J. O. Xcia Biskupa
Krakowskiego mieszkającego.

—*Wież Zakrzew w Ziemi Rawskiej.*

Wież Zakrzew w Ziemi Rawskiej Powiecie Bielskim leżąca, o mil 7. od Warszawy oddległa, icst do sprzedania podług ugody — Cena 34,000. Zło: Pol: — Zyczacy sobie nabycia tej Wioski, ma się udać do Jmci Pana Lutobórskiego w Pałacu Borchowskim na Ulicy Miodowej w Kancellaryi Warszawskiej zosłaiącego.

Dobra Duchowne znajduią się od Warszawy mil kilkanaście do Arędy kilkoletniej, od Intraty roczney 10,000. zdatne do Handlu, bo leżą nad Wisłą — Referencya względem tego do *Dziennika Handlowego*.

—*O Summach Znaydujących się na Dobra.*

1. **P**ewny Pan żąda do Zadzierzawienia Wsi, iakowey od Warszawy o mil 6, 7, aż do 10. na roczną Intratę od 4 — 5 — 6 — 8. do 10,000. Zł: — Ktoby więc miał wedle tego żądania Wieś iaką, niech się zgłosi do *Dziennika Handlowego* w Warszawie.

2. Żąda takż i drugi Pan w podobnym sposobie

bie do Zadzierzawienia Wsi iakiey za gotowe Pieniądze.

3. Zgłosił się pewny, iż ma 8,000. Zło: gotowych do Dzierżawy lub Zastawy, ktoby więc miał wedle tego żądania Wieś iaką, niech się referuje do Dziennika Handlowego w Warszawie.

—O Summach na różne dobre i pewne Zastawy.

O Procz dawniey namienionych w Dzienniku Handlowym Summach na Zastawy, zgłosili się jeszcze i nowi, iż mają gotowe Pieniądze, choćby i do kilku tysięcy Cer: Zło: by tylo miał kto, wartujące wedwoynasób Zastawy — Referencya względem uwiadomienia o tych Summach do Dziennika Handlowego w Warszawie na Krak: Przedmieściu w Kamienicy Nro. 454.

—Dobra w Woiewództwie Łęczyckim do przedania.

1. Dobra Uur. Kucińskich w Woiewództwie i Powiecie Łęczyckim sytuowane pod Miastem Kutnem nad Rzeką Ochnią zwana, leżące, do sprzedaży.

2. *Lokoszyn* Miasteczko w Grutach dobrych — Łąkach — Pastwiskach — i Wiatrakiem — mające Chłopów ro. — za Summę zło: 90,000.
3. *Zawady* Folwark z Stawem i Łakami za Summę zło: 12,000.

4. *Łęczynek cum attinentiis Piwki* — w Gruncie i Łakach dobrych — mająca ta Wieś Chłopów 13. — za Summę 70,000. Zło:

Kto ich chce nabydź, niech się referuje do W. *Węgrzeckiego Burg. Grodz. Warszaw.*

— *Dobra do sprzedaży w Woiewództwie i Powiecie Sandomierskim.*

1. *W* *Wieś Gorzycany* — Cena iey zło: 180,000
2. *Wieś Pelczyce* — Cena iey Zło: 130,000.
3. *Wieś Lipnik* — Cena iey Zło: 100,000.
4. *Wieś Kobylanki* Cena iey Zło: 100,000.
5. *Wieś Obręczna* Cena iey Zło: 95,000.
6. *Polowa Warszawki* Cena Zło: 36,000.
7. *Wsie Méciov i Rzeczyca*, o których kilka razy *Gazety* donioły.

Do zalecenia tych Dóbr, podobno dosyć będzie powiedzieć, iż są w Powiecie Sandomierskim, gdzie się nayprzednieysza na całą Polskę rodzi Pszenica, a ma Porty bliskie przy Wiśle. — *Sandomierzanin.*

—Do—

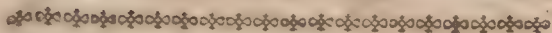
— *Dobra w Ziemi Czerskiej do przedania.*

Dobra Czaykow, Szostkow, i Ruda w Ziemi Czerskiej, Powiecie Garwolińskim leżące, o mil 9. od Warszawy odległe, na sprzedanie. Ktoby sobie życzył, niech się udaie do Jmci Pana Tcińskiego tychże Dóbr Dziedzica w Szostkowie mieszkającego. Te Dobra są obfite w łąki, lasy, bory z młynem, za Summę Zło: Pol: 70,000.

— *Dobra w Ziemi Zakroczymskiej do przedania.*

Dobra w Ziemi Zakroczymskiej o mil 5. od Warszawy leżące, których Cena za Summę Zło: Pol: 100,000. bezdłużne do przedania. Zyczący sobie kupna, ma się referować do Ur. Iwanickiego w Kamienicy przy Podwału pod Nm. 302. mieszkającego.

To tylko kilkanaście Wsi ieśł doniesionych, a iak piękna wygodę czyni Publiczności, a coż dopiero, gdyby to z całego Kraiu były podobne donoszenia, wyrazić niepodobna co za pożytek Kraiowi przyniosłyby! bo nawet Tabella na wzór Kontraktów Dubiejskich mogłaby się co Miesiąc formować.

IX.

O Pismach i Proiektach Handlowych.

— *Obrachunek Polityczny Srebrney i Miedzianej Monety w Poljszcze, przez Sandomierzanina.*

Ponieważ tak do Handlu iako i Manufaktur są potrzebne Pieniądze, przeto nie od rzeczy będzie wnieść nam tu w Polityczny Obrachunek, z którego się dowiemy głównej przyczyny, dla której w Poljszcze naypiękniejszy układ, bezskutecznymi się stał.

Nayprzód weyrzemy: iak wiele się w Poljszcze znajduje Pieniądzy? Kommissya Mennicza Warszawska uwiadomiła Radę Nieustającą o Srebrney Monecie w ten sposób = Iż od 1. Stycznia Roku 1766. do 1. Stycznia 1785. wybito srebrney Monety Zł: Pol: 43,474,402 $\frac{1}{2}$. = Z wiadomości, które ma, wnosi też Mennica, iż—1. przez Zabór Kraiu i z nich Pieniądzy— 2. przez Przewagę Zagranicznego Handlu od tylu lat. —3. przez Podstępny Żydowski i inne, utraciła Polska Srebrney Monety $\frac{7}{8}$ części wybitey, przeto dziś, ledwie się iey znajduje w Kraiu Zł: Pol: 5,047,442 $\frac{3}{4}$.

Nie mamy podobnego Doniesienia o Miedzianej Monecie, przeto Obrachunek czynić musielmy Polityczny taki = *Konst.* 1768. *fol.* 654. *tit.* *Ubezpieczenie*, przepisała, aby Miedzianej Monety wybijano trochę mniej, niż $\frac{3}{4}$. część Srebrnej — A późniejsza *Konstytucya* *fol.* 200. *tit.* *Ustanowienie*, jeszcze mniej Miedzianej Monety wybić dozwoliła, bo tylko $\frac{1}{2}$. Część Srebrnej. Z tych Ustanowień wypada, iż w naszym Królestwie Miedzianej Monety Polskiej, ledwie się znajduie 5,132,395. Zło: czyli Masła znajdującey się Srebrnej i Miedzianej Monety Polskiej Zło: około 10,179,866. — Choćby Skarb na Podatki samo odbierał Złoto, tedy Ludność Polki wynosząca do 12. Millionów, całą tę Masłę nie może sprawić Cyrkulacyi przyzwoitey, zwłaszcza, iż u wielu przez kilka lat, leży tey Monety bez Cyrkulacyi po kilka, i kilkanaście ty sięcy — Cóż dopiero mówić, gdy Podatek Kraiowy do 20. Millionów wynoszący na Rok, rozszle do Kamieńca Podolskiego dla Woyska, i wyda temuż w Warszawie, niż się rozeydą od nich te Podatki, wprzód trzeba składać na drugie Polroczę. Wszystko to dowodzi, iż szccepta Lezba Polskich Pienędzy, jest przyczyną niemałą, iż ani na Aukeyą Woyska, pozwolić niechcą,

gdyż

gdyż i ta garstka Woyska co Rok kosztuje Zło: 7,977,161. — Ani założenie Fabryk Kraiowych bez Pienędzy się obeysć może — Ani Handel tak wewnętrzny, iako i zewnętrzny pomyślnie się odbywać nie da — Za cóż nie użyć Remanentu Skarbowego na dobywanie Kruszców? któryby się wkrótce powrócił, a Kray sposobnieyszym do dobrych zamiarów uczynił — Toż mówić i o kilku Millionach, które bez Cyrkulacyi Jeżą w Królewskich Miastach z Licytacyi Trunków zebranych, a któremiby nie Mury, ale spóśb do życia wielom urządzić można.

Konst. 178. fol. 632. *Tit. Ubępieczenie.* Zabroniła w Polsce Kurfu Zagranicznym Monetom, przy niedostatku Polskiej, raczyby należało ułatwić onym do nas weyście, byle podług Redukcyi stołowney do naszey Monety, a z tey wybieraney w Podatkach, możnaby podstępem Polskim przebieć — Produkta się corocznie w Polsce rodzą, a Srebro się nie rodzi. — Ze się w Sądach zdarzają Sprawy o dawne Długi, Zapisy, Czyny, i t p. A starych Monet wewnętrzna wartość, pod iednakowym, co i dziś nazwiskiem, jest dużo odmienna, a zaś podług Sprawiedliwości, nie *Æquivocum*, ale *Æquivalens* oddawać się ma; tak np. iż za 10. Zło: Roku 1250. oddać należy teraznieyszego Roku 1787.

nie 10. Zło: ale raczey. Zło. 1,350. Aby więc w tej mierze Sędziowie nie arbitralnie nie stanowili, jest rzeczą potrzebną, żeby dla Powołanej Kraiowej Wiadomości, wydaną Urzędową Redukcyą wartości starych wszelkiego gatunku Monet, na terażniejsze Monety, przeceby Sprawiedliwość ocalona była. —

Sandomierzanin.

Tymczasem i ta Uwaga Sandomierzanina służyć może za Odpowiedź na Uwagę względem Monety Moskiewskiej w Pamiętniku Ięgorocznym na Kuwecich uczynioną.

KONIEC CZĘŚCI IV. DZIENNIKA.

ROKU DRUGIEGO.

NOTA.

Choć pod Artykułem Targów Kraiowych względem Ceny Zboża i innych Produktów odsyłania były czynione do Tabelli, wszako Tabella na ten Miesiąc nie mogła być wyśpiesszona, dla nowego reformowania ceny. nie tak iak w przeszłym Roku była, ale na Miesiąc Maj już będzie dla przysługi Powołanej wyśpiesszona.

Tabella

DZIENNIK HANDLOWY

*Zawierający w sobie wszystkie okoliczności,
Pisma, Uwagi, i Myśli Patryotyczne,
Do Handlu ściągające się.*

ROKU DRUGIEGO CZĘŚĆ V.

MAY 1787.

TARGI KRAIOWE.

— O Drożyznie teraźniejszey prawie powszechney w Kraiu.

ZŁ nie umniejsza się, ale coraz powiększa się Drożyzna w Kraiu, a za nią zbliża się Karystyja, poznać można to w Tabelli Targowey na znaydującey się na końcu Tomiku.

Aże teraz Tabella w innym sposobie jest zreformowana, więc uprasza się wszystkich donoszących Targi, ażeby wedle Artykułów Tabeli, nie raczyli opuszczać najmniejszego Artykułu Ceny, tak dalece, iż gdyby, którego Artykułu nie było w Tabelli, a było w którym Mieście, tedy trzeba o nim donieść, albo którego Artykułu nie będzie, w którym Mieście

May 1787.

a będzie w Tabelli, tedy potrzeba przyłączyć zaraz Przyczynę, że w tym a w tym Mieście, dla tego, a tego Artykułu niema, czy to Nieurodzaiów? czy to dla niezwycaju w tamtych stronach utrzymywania onego? czy to dla wykupu Zagranicznego? czy to dla inney iakiey przyczyny? z dołączeniem żądania, iż byłoby popłatne, gdyby było zkąd dowiezione &c.

Za takowym lub temu podobnym Doniesieniem, wyrazić niepodobna, co za cyrkulacya wewnętrznego Handlu i Przemysłu otworzyłaby się! — Co za dowóz byłby wszędy tych Produktów, na których gdzie zbywałoby — Nigdy żadne Miasto na niczym nie cierpiałoby Karyftyi, bohy zewsząd, gdzie jest czego nadto, dowieziono tam, gdzie byłoby czego mało — Tym sposobem, nie byłoby tey Karyftyi Chleba, iakiey iuż Kray po niektórych mieyscach zaczyna doświadczać, gdyby o niey w samych początkach iakim Publicznym Pismem zaraz cały Kray ostrzeżono, bohy zewsząd na odgłos takowego ostrzeżenia, mimo obowiązku ratowania Bliźnich, dowożonoby dla samego zysku przez droższe sprzedanie — Czyżby i Zimnydź doznaiąca teraz Karyftyi, doznawała iey, gdyby była czulsza na własne swoje Dobro, i zaraz w samych początkach myślała

o sposobach ratowania się, z których nayspierwży bydzby powinien sposób, doniesć Powszechności. t. n. p.

Ze u nas na Zmudzi w tym Roku, czy dla Nieurodzaiów? czy dla inney iakiey przyczyny? tak wielka jest Drożyzna, że iuż:

Zyto po Złotyeh N.

Jęczmien po Złotyeh N.

Owies po Złotyeh N. 8c.

Z takiey Drożyzny, gdyby nie przyszło do Karyty. niech raczą pobliz i dalsi Obywatele dowiesć tego, na czym nam zbywa; a zapłacimy podług tak wysokiey pomienioney Ceny. Na odgłos takiey Drożyzny, któżby był tak nieludzki? gdyby Bliźniego nie zaratował Chlebem? i któżby był tak niegospodarny? gdyby z tańszego mieysca nie wiozł do droższego? — Przecież Zmudź nie postąpiła tak sobie, bo nie tylko nie doniosła w samych początkach nikomu przez żadne Publiczne Piśmo o Drożyznie swojej, przez co może miałaby więcej iak iednego Jmci Pana Karpią Chorążego Upitskiego coby podobnież staraliby się dowozić zboża — Ale nawet i teraz nie donosi o Targach, z którychby mogła Powszechność m arkować, czy Drożyzna ich zmniejszyła się? czy też powiększyła

się? a zatem czy mają dalsi Obywatele dowo-
 ści im Chleba? lub nie?

Nie można wiedzieć co za przyczyna tak
 wielkiego Sekretu: czy się boją, ażeby kto nie
 posądził o złe ich Gospodarowanie, że tak czę-
 sto na Chlebie im zchodzi, Czy są tak nieczuli
 na własne swoje Dobro, że niechęć przez ogło-
 szenie Publiczne, publicznie od wszystkich być
 ratowanemi— Bo mi się zdaje, iż prędzej by-
 liby od wielu, iak od iednego zaratowanemi, gdyż
 ten ieden, który teraz dostarcza w tańszej ce-
 nie iak na Targu, dostarczałby ieszcze taniej,
 gdyby widział iż zewząd dowożą.

Szczęśliwy w tej mierze był Jmć Pan *Karp*
Choraży Upitski, że gdy *Zmudź* dalszych Oby-
 watelów przez Publiczne Piśmo nie ostrzegła
 o swej Karysty, będąc naybliższym *Zmudzi*,
 nayprędzej dowiedziawszy się o Karysty, nay-
 prędzej dostarczył Chleba, za co uzyskał sam
 ieden, nie tylko od czulego *Monarchy* o Dobro
 Kraiu swego, pochwałę, z dołączoną Nadgodną
 przyślanego za to sobie Orderu, ale też wdzięczność
 od Obywatelów Xięstwa *Zimuzkiego* cierpią-
 cych takowy niedostatek, a przytym przyspo-
 rzył znaczny swój Majątek, przedaż tak nagle
 za gotowe Pieniądze Zboża, i własnego i ku-
 pione.

pięnego „a pono ieszcze i bez straty swo-
iey — Miałby zapewne w tey mierze Jmć Pan
Karp. wielu innych Obywatelów z odlegleyſzych
mieyſc w Emulacyi ubiegania ſię, o takowy i
Zaſzczyt, i Zysk na ſprzedazy, gdyby Zmudzo-
ność Xięſtwa Zmudzkiego była oſtrzegła, o
takowy ſwey Karyſtyi, w jakimkolwiek
Publicznym Piſmie, ieżeli w tym Dzienniku nie
zdało ſię (o którym może wſzyſcy i nie wiedzą.
gdyż tylo jednego z całej Zmudzi nam ieszcze
Czytelnika tego Dzieła)

Dla tego powtorzenie o tey Karyſtyi Zmudz-
kiej i w tym Mieſcie uczynilem, ażebym przez
to oſtrzegł i inne mieyſca zbliżające ſię do po-
dobney Karyſtyi. w którey zbliżaniu ſię gdy-
by nienasładowały takowy nieczułości Zmudz-
kiej, ale gdyby zaraz iak ſkoro ukaże ſię gdzie
Drożyzna iako pierwszy znak i Haſło Karyſtyi,
donosiły o niey zaraz Publiczności, a ta zapewne
tak wczesnie zaradzić, na co będzie gdzie Droży-
zna, iż żadną miarą nie zostanie dopuſzczona.
Karyſtya.

Gdyby zaś każdy wierzył, że prawdziwe Tar-
gi w Tabelli znajduią ſię, kładą ſię tu Pod-
piſy zaświadczące pewność takowych Targów.

Takoż

Takoż przylączają się tu gatunki te, które w Tabelli dla odmiennosci Miar lub Wag nie mogły być umieszczone, z dołączeniem niektórych szczególniejszych Doniesień o Nieurodzajach i Karysty i już pokazujące się po wielu miejscach, iak następuje.

— *Targi Prowincyi Wielko-Polskiej.*

Z całej Prowincyi Wielko-Polskiej, dla niedostatku pono gorliwości Miał, ledwo z iedney Warszawy wiedzieć może Powszechość o Targach, a z nich wnosić, czy bliska? czy daleka Karysty, i w tej Prowincyi.

— *Targ Warszawski* w Tabelli znajdujący się, że był w Miesiącu Maju, zaświadcza *Wieściotowski* Instygator Taxowy Juryzdykcyi Marszałkowskiej Koron: — I oprócz Gatunków w Tabelli umieszczonych donosi jeszcze następujące:

Maki żytney 3. *Pułkorce* na korzec Zł: 17. Gro:

Dto Razowej *Dto* *Dto* 16. —

Indyków *Para* 6. 15.

Gęsi *Dto* 4. 12.

Kaczek *Dto* 2. —

Kur *Dto* 2. —

Wolu podleytzego *sztuka* Zł. 108. do 126. —

Cie-

Cielęcica lepszego Szka Zło: 18. do 24. —

Dto podlejszego Dto. Zło: 13. do 16. —

Włofów Kamień — Zło: 20. —

— *Targi Prowincyi Mało-Polskiey.*

— *Targ Krakowski* w Tabelli znaydujący się, że był 27. Kwietnia, zaświadcza Imieniem Magistratu Krak: Jan Zcidler Pisarz Prow: Gener: i Exaktor Miasła Krakowa, i oproc Gatunków w Tabelli umieszczonych donosi jeszcze i te:

Anyżu Kórzec Zło: 44. Gros:

Soli 5. Kamieni Zło: 6. 20.

Skurasurowa Krowia Szuka Z: 8. —

Dto Jałowicza Dto. Zł: 4. —

— *Targ Sandomierski* w Tabelli znaydujący się, że był pod koniec Kwietnia, zaświadcza Kogowski Radzca Sandomierski— i oprócz Gatunków w Tabelli umieszczonych te jeszcze donosi:

Gryki tu nigdy nie bywa na Targu, i ledwie ją kto na swoją potrzebę sieie, woląc siał Pszenicę dla którey najspofobniejsze grunta.

Masła 1. Garn: Zło: 8. Gros:

Miodu przasnego Dto. Zło: 7. 20.

Potaziu

Potaziu żadnego ceny nie wyraża się,
gdyż dla odległych lasów tu nie
znayduie się.

Chmielu, ceny nie ma, (ale trzebaby
dać przyczynę, czy on tam nie ro-
dzi się, toby go z kąd inąd dowożo-
no, gdyby wiadzano po czemu on
tam się płaci.

Anyżu takż ceny nie ma, a i o
nim trzebaby uwiadomić.

Lnu i Konopi z Kordonu Cesarjskiego
w małych kistkach donoszą, prze-
to nie na wagę ale na oko kupuje
się.

Śloniny Połec średni. Zło: 20.

Szczeciny także nie na wagę, ale na
Paczki kupują Szewcy, Mularze i
Szczotkarze.

Miedzi, nie dowożą, ponieważ Ko-
tłazów tu nie ma.

Galmanu, ten z Węgier pochodzi,
ale w Sandomirzu nigdy nie by-
wa przedawany.

Wół średni sztuksa Zło: 90. Gros:

Baran Dto. Zło: 8. —

Skura Jałowicza surowa Dto Zł: 11. —

Krowa

Krowa frzednia—	Sztuka	Zło:	54.	Gro.
Skura cieleęca furo:	Dto.	Zło:	I.	15.
Kaplon frzedni	Dto.	Zło:	I.	26.
Kura dobra	Dto.		I.	20.
Kaczka	Dto.		I.	30.
Jay	- Kopa		I.	10.
Gęś frzednia	szka		I.	15.

— Targ Lubelski ten sam co i w przeszłym Mieście.

— Targ Kamieńca Podolskiego nie jest doniesiony

— Targ Zytomirski w Tabelli znajdujący się, że był w Małcu zaświadcza Jan Lewandowski Prezydent Miasta J. K. Mei Zytom:— Nadto jeszcze donosi o bliskiej Karysty tamiecznej, iak następuje.

— Bliska Karysta w Zytomirzu.

„ Ta nadzwyczajna drogość w tym Mieście
 „ (iak widzieć ią można w Tabelli) pochodzi;
 „ ztąd, iż Rolnicy będąc ustraszeni małemi
 „ rzadkiemi bardzo Deszczami, z których nie-
 „ dostotku wielkiego Nieurodzaju spodziewają
 „ się

„ się, bo Ziemia spragniona nie doczekawszy
 „ się wilgoci z Niebios, zatracą w sobie nasio-
 „ na, a na to razem Rolnik patrząc obumiera,
 „ nie dowozi do Miasta, i nawet więcej już
 „ jest tych, co mimo tego przestraszenia nie
 „ mają czego dowozić— Zła więc konsekwencya,
 „ bo Kray ten bez zapasu Chleba będący, Gło-
 „ du dozna niepraktykowanego, gdy będzie miał
 „ te przyszłe Lato tak suchę, iak przeszłe miał
 „ mokre— Do Miasta tutejszego przybywa Lu-
 „ du wielkie mnostwo, a naywięcej z *Polesia*,
 „ który to Lud za sam tyło wikt, prace swoje
 „ obiecuie, lecz że zbyt wielka liczba Pzycho-
 „ dniów, przyjąć ich nie podobna wszystkich,
 „ Niech więc *Dziennik Handlowy* w Dziele swo-
 „ im doniesie całemu Kraiowi o takowej już już
 „ zbliżającej się strasznej Karysty, a na od-
 „ głos tegoż doniesienia, może te Prowincye, któ-
 „ re są bogatsze w Produkta, Nam zbywają-
 „ cym transportować będą, inaczej Głód przy-
 „ spieszony będzie— Tak donoszę o tym Kra-
 „ iowi, iako Obywatel życzliwy moiej Oyczy-
 „ żnie— *Jan Lewandowski Prezydent Zyto-*
mirski.

— *Rada Dziennika Handlowego do zapobieżenia takowey Karysty.*

Ta czułość W Pana o Dobro Miasta Przemyślicy Jego powierzona, zapewne zyszcze i pochwałę u Najwyższej Zwierzchności Kraiowej, i przyspieszy sposób zapobieżenia tey Karysty, bo na uwiadomienie takowey Drożynny, kto tylko będzie miał zapasu Zbożowego, zaprawna dowiezie, a gdy dosyć dowieziono będzie, ustanie Drożynna, a z nią Karysta.

Dowozu zaś takowego spodziewać się trzeba, nie tylko z poblizszych Miast Zytomirza, ale nawet z odlegleyzych Prowincyi, mianowicie z Powiatu Pińskiego, który chociaż ma już i u siebie takż nad dawnieysze czasy we dwoie podrożone Zboże (jak widzieć to można w Tabeli Targowey) wszelako, że go ma ieszcze podobratkiem, bo za Granicę wywieść nie ma iesze zupełnie ulatwionych Transportów sławnych, przeto miasto wywozu za Granicę, i w swoim Kraiu będzie mógł przedać tak dobrze jak za Granicę, gdy dowiezie do Zytomirza, do którego nawet ma wielką sposobność szlawiena woda — Bo z Pińska, Prypecią z wodą aż do Uścia Rzeki Teterowey, a od Uścia, Teterową przeciw wodzie aż do Zytomirza.

Tako-

Takowym Splawem, może Powiat *Piński* bardzo łatwo największymi swoimi *Stokami*, nie tylko dostarczyć Zboża teraz tam popłatnego, ale nawet Handel splawny z wielkim swoim *Profitem* miełby mógł z *Zytomierzem*, biorąc w zamian te Towary, na których Miastu temu nie zbywa, a o których już tenże Prezydent w *Dzienniku* przeszło-rocznym donosił fol: 418.

Zyczyć więc potrzeba Powiatowi *Pińskiemu* użyć tej tak pomyślnej sposobności, y rozpoczęcia Handlu, i zaratowania Obywatelów w nagłej teraz potrzebie zostających, przez dostarczenie im Zboża, a może ten, kto pierwszym będzie do tego *Patryotycznego Ratunku*, zostanie tak, od *Najjaśniejszego Pana* tkliviego o Dobro swoich Poddanych, publicznie pochwalonym, iak został *Jmć Pan Karpp Choraży* *Upitki* ratujący teraz *Zmudź* od *Karysty*.

Nim zaś nastąpi przychylenie się do takowego Ratunku, czy Powiatu *Pińskiego*? czy czykolwiek? tym czasem czynię następujące *Pytanie* do *Patryotycznej Odpowiedzi*.

Pytanie.

== Czy nie możnaby zaratować terazniejszej *Drożyzny Zytomirskiej*? oworzeniem *Magazy-*

Magazynu pono pozostałego po Mosk-
lach nie dawno wyszłych? gdyż zda-
się, że do kupowania Zboża z tego
Magazynu, naybliższe Prawo mieliby O-
bywatele Kiiowscy, iako náywięcey bez-
płatnie do tego Magazynu furazowani,
a teraz przy takiej Drożyźnie do stra-
sney Karysty zbliżający się. = i

Odpowiedź na te Pytanie, tym prędzey iest
potrzebna, im prędzey iest potrzebny ratu-
nek tey części Obywatelów, a zwłaszcza,
że iedyna tylo nadzieia na tym Magazy-
nie, który od Karysty tey bardzo bliskiey,
naypewniey moglby załlonić.

— Targ Korfunski w Tabelli znaydujący się,
że był w Kwietniu, zaświadcza Kiwa Bur-
mistrz Miasta Korfunia.

— Targ Tulczyński w Tabelli znaydujący się,
że był w Maju, zaświadcza Wilski Pocz-
mistrz Tulczyński.

— Targ Mohilowski nad Dnieństwem, w Ta-
belli znaydujący się, że był w Maju, za-
świadcza tenże Wilski.

— Targ

— Targ Niemirowski w Tabelli znaydujący się
 że był w Máiu, zaświadcza tenże *Wilski*,
i razem donosi o Nieurodzaiach Ukrainiskich
i o bliskiej Karysty, iak następuje.

— *Nieurodzaię Ukrainskie i bliska Karysty.*

„**U**Rodzaiów w tym Roku bardzo mizernych
 „spodziewać się trzeba, i iak mam Doniesienia
 „z *Pobereża, Ukrainy* dalszey i *Podola*; że
 „Zboża na Polach Ozime, tak są tam mizerne;
 „iak i tu, a w bardzo licznych mieyscach O-
 „ziminę zoruia, i na niey Jęczmiona sieją —
 „Mieyscami zaś przy dolach zielenieią Zboża;
 „ale i te od wiatrów przykrych już Tydzień
 „piąty wszędy trwających czernieią i schną,
 „Mrozy także w nocy pantiące nie mało przy-
 „czyniaią się do uszkodzenia— A do tego i
 „nie naywięcey dosłano Oziminy okolicznie
 „dla wczesney Zimy— Jarzyny chociaź sieją Go-
 „spodarze, ale i te w ziemi zimney i suchey
 „iak w popiele leżą, i nie wschodzą— Deszczu
 „do dziś Dnia w *Tulczynie* naszym i całej
 „Okolicy onego nie znamy, procz dwóch ra-
 „zy, nakształt rosy ranney, przeszłego— Sło-
 „wem iednym, iż upadku znacznego w Uro-
 „dzaiach, a zatym Głodu w Ukrainie całej
 „spo-

„ spodziewać się należy, jeżeli broni Boże De-
 „ szczytu nie będzie, który przynajmniej Jarzyny
 „ poprawić mogłyby— A do tego przy tak fatal-
 „ nych Nieurodzajach, dwie jeszcze okoliczności
 „ Głód ten spodziewany przyspieszają.

„ *imo.* Lud z okazji Handlu kwitnącego *Cher-*
 „ *sonskiego*, gdzie Produkta nasze dobrze popła-
 „ cają, uradowawszy się znacznemu Pieniężne-
 „ mu Datkowi, z ostatniego prawie wyzuł się
 „ Zboża; i one na groź przewiodł, a jeżeli
 „ głód zawita w Ukrainę, nie wiem, czy pie-
 „ niędzy ugryzą? gdy Chleba mieć nie będą. —
 „ Prawda to, że Handel ten *Cherfonski* nówo
 „ teraz kwitnący w Kraiu naszym, uszczęśli-
 „ wił dosyć *Ukrainę, Pobereże* i inne *Weie-*
 „ wództwa temu Kraiowi przyległe, bo co nie-
 „ gdyś z pracy rąk żyjący Gospodarz, za Kor-
 „ cy 10. Zytą, lub innego Zboża wziął, to dziś
 „ za jeden korzec tyle bierze, ale też i to pra-
 „ wda, że gdy przy takich Nieurodzajach, u-
 „ ganiając się za pieniądzem wyzuiemy Kray
 „ z Chleba, lękać się trzeba, żeby potym nie
 „ przyszło, własny swój Chleb, z króрым prosię-
 „ my się teraz by kupowali Cudzoziemcy, z
 „ prozbą od nich we dwoie przeplacać. „

„ 2do: Do pomienionych Nieurodzaiów i do
 „ pomienionego wykupu Zboża za Granicę,
 „ przydać ieszcze należy szkodliwy zwyczaj
 „ na Ukrainie pędzenia Gorzałek ze Zboża, ia-
 „ ko nayniegodziwszy sposób stracenia ostatni ka-
 „ wałek Chleba, pozostały ieszcze od Nieuro-
 „ dzaiów, i od wywozu Zboża za Granicę przez
 „ parowanie i Dym Gorzałek z wiatrem ucho-
 „ dzący. — Jeżeli więc zabronić nie można wy-
 „ wozu Zboża za Granicę, tedy przynajmniej
 „ możnaby zapobiedz, zakazując pędzenia Go-
 „ rzałek iako ostatnie nieszczęście przyspiesza-
 „ jące Kraiowi, to jest Głód — Możnaby w tej
 „ mierze naśladować *Szwecyę*, która powsze-
 „ chnie w całym Kraiu zakazała pędzenia Go-
 „ rzałek, bez którego Trunku, Kray ten dotąd
 „ obchodzi się dosyć pomyślnie i wesóło — Za-
 „ coby Polska nie mogła naśladować podobnego
 „ Zakazu — Zwłaszcza, że Polska obfituje te-
 „ raz w *Piwa* dosyć przednie, iakich dawniej
 „ Ukraina i nie znała — Mamy *Miody* gusto-
 „ wne *Kopowce* i innych Nazwisk — *Wiśniaki*
 „ przednie, *Dereniaki*, i inne różne Kraiowe
 „ Trunki, o których w Dzienniku przeszło-ro-
 „ cznym *Walanyski Radzca Kam: Podol: doniosł*
 „ fol: 359.

— „Maiąc tedy tyle gustownych i wybornych
 „ Trunków Kraiowych, a przy nich, gdyby ie-
 „ szcze Chleba dostatek, dosyć zdaie się szczę-
 „ śliwemi bylibyśmy, i bez Gorzałek, na któ-
 „ re rozhukany Rozpuśnik co za sześć Dni za-
 „ robi przy pocie czoła; to za jeden Dzień lek-
 „ ko straci, a czasem tak tu doświadcza się, i
 „ z własną duszą rozstanie się— Na tak więc
 „ szkodliwe Źródło, trzeba by obrócić baczność
 „ Narodu, i jeśli już nie można powszechnie za-
 „ kazać w całym Kraiu palenia Gorzałek, to
 „ przynajmniej niechby było zakazano Zydów-
 „ wstwu, którego większa połowa i niemal pra-
 „ wie wszyscy z tego sposobu żyją, a przez po-
 „ łowę umniejszyłoby się nieszczęścia w Kraiu,
 „ którego wkrótce Kray dozna, jeżeli ratować
 „ się niezechce, wszakże dla przyspieszenia tego
 „ ratunku, nie trzeba, ani Milionów, ani Wojska,
 „ ale tylko iednomysłney życzliwości Dobru Po-
 „ wżecznemu,— *Wilecki Chór: J. K. Mei.*

— Targ Biało-Stocki, w Tabelli znaydujący
 się, że był w Maiu, zaświadcza *Topolski*
 Poczmistrz Białostocki.

— Targi

May 1787.

R

— *Targi Prowincyi Litewskiej.*

— *Targ Wileński* w Tabelli znajdujący się, że był od 16. Kwietnia, aż do 7. Maja, zaświadcza *Giełz Buchalter* Kantoru Jmci Pana *Przemienieckiego* Wuyta Wileńskiego — Który aby się wywiedział, iaki jest Urodzaj w okolicach Wilna, i donosi o tym, bardzo uprasza *Dziennik Handlowy*. — Takż przypomina mu przydeklarowane nadstawienie Specyfikacyi in Specie & Numero Kupców Wileńskich.

— *Targ Grodzieński* ten sam co i w przeszłym Miesiącu bo inny nienadstawiany.

— *Targ Brzeski Litewski*: w Tabelli znajdujący się, że był w Maju zaświadcza *Tar-nawiecki Ławnik* yt Brzeski Lit. — Względem zaś Urodzajów tamiecznych, uprasza doniesienia *Dziennik*.

— *Targ Miński* w Tabelli znajdujący się, że był w Maju, zaświadcza *Tarankiewicz* Burmistrz Miński — I oprócz Tabelli tych teżże Gatunków Cenę donosi.

Gro-

Złoto: Gro:

Grochu podlejšzego <i>Beczka</i>	50.	
Miodu przasnego — <i>dubel: Garn:</i>	7.	10
Masła od Gar: Ko. <i>6. Faska</i>	24.	1
Kapłon karmny <i>sztu:</i>	2.	1
Kura ordynaryjna Dto:		24
Gęś - - - - - Dto:	2.	1
Indyk karmny - - - Dto:	6.	1

— Co do malej nadziei Urodzaiów tam-
eznych.

Na Targach naszych Cena różnego Zboża, co raz powiększa się, a to dla tego, że cały Kwiecień równie mieliśmy mroźny, jak i Marzec, od Dnia 1. do 15. Maja Dni były ciepłe lecz suche, a zaś od Dnia 15. do 24. Dżdże z śniegiem i zimno tak przykre, że nie paląc w piecach trudno było siedzieć w Domu, a bez Futra wynieść, i zjazd na gruntach w okolicy naszej, Zysa jeszcze małe, a Jarzyny lubo dawno zasiane z ziemi dotąd nie wyszły. dalej nie wiemy co dla nas Opatrzność przeznaczyła —
Testor Ign: Tarankiewicz. Burmistrz M. J. K.
Miej Mińska,

— Targ Piński w Tabelli żnaydujący się, że
był w Maiu, zaświadcza Lwowiec Lan-

Wuyt M. Pińska i Pisarz Cell &c: — Nadto
 ieszcze oświadcza chęć chwalebną przyślu-
 giwania się Kraiowi, przez donoszenia do
 tego Pisma następujących wiadomości.

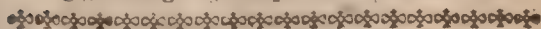
„ Ponieważ doczytałem się w Dziele *Autora*
 „ *Dziennika Handlowego*, iż ieszcze zostało
 „ 13. Exemplarzy od *Najjaśniejszego Pana*
 „ zakupionych do robierania Miałom Krolew-
 „ skim, z tego powodu iako Gospodarz Miasta
 „ tego, niedorównany prac Jego kresląc szacu-
 „ nek, mam honor upraszać o przyślanie jedne-
 „ go Exemplarza dla Miasta Pińska, z tym za-
 „ ręczeniem, iż nie tylko regularną Specyfiką-
 „ cyą Targów i Jarmarków tego Miasta dono-
 „ ść przez Pismo moje będę, ale nadto nie-
 „ które okoliczności i z Radą Magistratu czer-
 „ pać zechcę — *Lwowicz Lantwuyt Piński.* „

Autor *Dziennika Handlowego* bardzo dzie-
 kuję za tak chwalebną chęć przyślugi dla Kra-
 iu, że zaś Targi Pińskie już mam na Czerwiec
 i daley mam mieć przyśyłane z rozkazu J. W.
 Starosty *Pińskiego* od Namieśtnika Jego, prze-
 to upraszam tylo o Jarmarkach, wszelkich oko-
 licznościach Handlowych Pińskich, sytuacyi Mia-
 sta Pińska, iakich i iak wiele w nim zayduie
 się Rzemieślników i Kupców, i iakich potrzeba

tam

tam bydzby mogła? — A za tę Jego satyge żądany Exemplarz Dziennika, przysyłany będzie na ręce Jego dla Miasta Pińska z liczby Prenumerowanych od *Najjaśniejszego Pana* Exemplarzy dla Miast 30.

— *Targi Miast Poław w Powiecie Oszmiańskim — —Widz w Powiecie Brańlawskim — Głębokiego w Wdztwie Połockim —* znajdujące się Tabelli, że były w Maiu, zaświadcza *Autor Dziennika Handlowego*, iako mający o tym przyślaną bardzo pewną wiadomość, bo z tamtych stron od pewnego, swojego Korrespondenta,

II.

Targi i Handel Zagraniczny.

— *Targ Gdański, przez Konsula Gdańskiego*
J. K. Mici, doniesiony.

Złó; Mo: Pru:

P	Szenicy Białey Łaszt.	260.	270.	275.	
Dto pſtrej.	od 125	]			
	do 128. funt: Dto.				
Dto pſtrej podley:	Dto:		220.	230.	260.
Dto czerwoney od					
125. do 126.	Dto:				

Zyta

Zło: Mo: Pru:

Zyta od 112. do 118. funt Łafzt	}	
Dto: od 119. do 120. funt. Dto		190. 200. 212.
Dto: od 120. do 123. funt Dto		
Jęczmienia	Dto:	130. 140. 150.
Owśa	Dto:	90. 95. 100.
Kafzy Jaglaney	Dto:	260. 280. 300.
Dto: Tatarczaney	Dto:	220. 240. —
Potażu Węgiersk: Szyf: Talar:		19. 20. 25 $\frac{1}{2}$
Dto: Polskiego	Dto:	15. 16. 17 $\frac{1}{2}$
Dto: Korytowego Kor:	Dto:	16. 17. —
Dto: Dto: Braku	Dto:	13. 14. 15.
Saletry	funt po gr.	10. 11. mo: pr:
— Datt w Gdańsku 8. Maia 1787.		

— *Dalsze nowe wiadomości tyżące się Handlu Polskiego z Zagranicznym.*

— *Edykt Króla Pruskiego względem Złota wybiłania i onegoż kursowania, iako interfuiaący Handel Polski, kommunikuie się.*

Z Berlina 7. Maia., My Fryderyk Wilhelm z Łaski Bożej! Król Pruski &c:

„Po.

„ Ponieważ już nam kilkakrotnie oznaymiono ,
 „ że nasi wierni Poddani w ich Handlach z Są-
 „ siedzkimi Narodami, przez Złotą monetę pod
 „ imieniem Dukata znaną ; wiele szkodują; i gdy
 „ nam przełożono , aby tenże gatunek Monety
 „ Złotej pod naszym Szeptem i Władzą , wy-
 „ biłać rozkazać; reżolwowaliśmy się przeto ,
 „ dla ułatwienia Handlu między naszymi Pod-
 „ danymi i Sąsiedzkimi Państwami , do tego
 „ Proiektu się przychylić — Nakazujemy więc i u-
 „ stławiamy następujące Punkta:

„ 1. Aby Moneta Złota pod imieniem Duka-
 „ ta w Imperium znana pod naszym Szeptem
 „ wybiłana była:

„ 2. Kształt tego Dukata bydz powinien po-
 „ dług następującego opisanja.

„ Na iedney stronie Ukoronowana i Girłan-
 „ dami otobiona Tarcza, która Herbownego
 „ Pruskiego Orła wystawia z napisem na około:
 „ *Fridericus Guilielmus Borussiae Rex*,
 „ Na drugiej zaś stronie: Kwadrat na iednym
 „ z swoich rogów stojący z czterema Korona-
 „ mi po kątach, które są z sobą Wiersem z
 „ Palmowych liści i Perł złożonym, z napisem
 „ z napisem *1. Ducat.* z Datą Roku i znakiem
 „ Mennicy. Też Dukaty obrączką okrążone bydz
 „ mają.

„ Ważność tej Monety ma być podług U
 „ stawu Imperii, to jest: iż dobroć z ota w Duka-
 „ cie powinna 23. Karaty i 8. Granów wynosić,
 „ a 67. Dukatów Grzywnę i. Kolonkę ważyć
 „ będą — Jednak naszym Mincarzom sposób w
 „ Hollandyi używany, jest pozwolony — Nasi
 „ Mincarze iak najostróżniejszy i naydokładniejszy
 „ si w wyżej opisanym sposobie wybiłania będą
 „ musi. — Co zaś do oddzielania Dukatów iednych
 „ od Drugich, niech uważają ściśle, żeby Du-
 „ kat w Dukat wszystkie były równo-ważne.
 „ 3. Każdemu, ktoby tylko chciał Złota do-
 „ stawać własnego, na swoją potrzebę Dukaty
 „ w Mennicach naszych wybijać, jest wolno.
 „ Kto więc przystawi Złota, które przynajmniej
 „ 23. Karaty, Gran 8. trzyma, ten za każdą
 „ Grzywnę Kolonką przedniego Złota, 68. Du-
 „ katów otrzyma — Ktoby zaś podług tej pró-
 „ by, niż wyżej opisane, Złoto dostawił; ten
 „ chociaż także 68. Dukatów za Grzywnę do-
 „ stanie, ale rafinowanie Złota, porachowane i
 „ wytrącone mu będzie. (a)

4

(a) Zyczyłby potrzeba, a żeby i w naszej
 Polskiej Mennicy była takowa wolność
 wybiłania Złota swego, Monety Srebrnej
 i Miedzi

„ 4. Jaka zaś wartość tegoż Dukata w naszey
 „ Kraiowey drobney Monecie bydź ma, zоста-
 „ wiamy to ze wszystkim okolicznościom czasu;
 „ ponieważ też nowe Dukaty, Towarem w
 „ kraju bydź mają, którego Cena podług za-
 „ chodzących okoliczności, od czasu do czasu u-
 „ stanawiana będzie. (b)

5.

*i Miedzianey, bo każdy uwiadomiwszy się
 o takowey wolności; z chęciąby się przy-
 sposobił, na kawał Złota, Srebra i Mie-
 dzi, wiedząc, iż z wszelką łatwością za
 to będzie mógł mieć swoje Pieniądze.*

(b) *Wielka szkoda, że i u nas przy podnosze-
 niu Dukata do Złota: 18. nie było ostrze-
 żono, że tylko do Publicznych Podatków
 ma bydź kurs Czerwonego Złotego do
 Złota: 18. — w Handlu zaś powinny bydź-
 by zostawione Dukaty za Towar, z wolną
 kursu swojego odmianą, podług okoliczno-
 ści i czasu; a tym sposobem wieleby się w
 Kraju Złota zatrzymało, bo Handel mając
 takową wolność kursowania Złota, zawsze
 takby emulacyą z Zagranicznym Handlem
 utrzy-*

5. Nasze Kassy względem tychże Dukatów powinny zachować, co następuje.

1mo. Nasze Dukaty w Kassach, gdzie Podatki Złotem wypłacane bywają, w rowney wartości z Holenderskimi niewątpliwie przyjmowane będą.

2do. Ktoby chciał, co ma srebrem, Złotem, Podatek złożyć, Dukat jeden za trzy Talery w Srebrze kurs mające, przyjęty będzie.

6. Cena wzwyż położona, do samych tylko obrączkowych Dukatów rozciąga się; ponieważ oberżnięty, ani w Kassach, ani nigdzie, w wartości obrączkowego przyjęty nie będzie.

7. Zeby zaś niniejszy rozkaz i Rozporządzenie doszło wiadomości każdego, Rozkazaliśmy go przez wydrukowanie publikować. Co podpisem Ręki naszej, i Królewskiej Pieczęci przytożę.

utrzymywał, iżby nie dopuścił wyjścia z Kraju Złota, bo iak skoro za Granicą w górę poszłoby Złoto, zaraz i Handel Pok mógłby, albo rownie, albo ieszcze wyżej podnieść, a tym sposobem nie poszłoby Złoto za Granicę, gdy nie miałoby za Granicą wyższego Kursu.

łożeniem, wiadomo czyniemy. Działo się w Berlinie Dnia 7. Maia 1787. Roku.

L. S. *Fryderyk-Wilhelm.*
de Blumenthal, de Gaudi, Baron de He-
initz, de Werder, de Mauschantz, de Schu-
lenburg.

— Z Lipska 5. Maia — o unnięczeniu Cła
oś Towarów Jarmarku Lipskiego.

KROL Jmć Pruski na uczyninną rekwizycyę
dał Rezolucyą, że wszystkie Towary z Jar-
marku Lipskiego do Polski i Moskwy prowadzo-
ne, tą razą nie będą rewidowane, ani Paki o-
twierane, szczególnie tylko przeważone na pier-
wszey Komorze, i od Cetnara iednego po Tale-
rów 3. zapłacić mają. (c)

Z Wie-

(c) Co raz to lepiej ułatwia się Handel Pruski
do Polski — Nie trzebaby więc zaniechi-
wać przełożenia wszystkich trudności Han-
dlu Polskiego z Prusami; widząc tak ta-
twego Króla Pruskiego.

— Z Wiednia 12. Maia. O Cyrkulacyi Bankowych Wexlów, czyli Banco-Zetlów.

DLA ułatwienia cyrkulacyi Cesarzkich Bankowych Wexlów (Banco-Zetlów) w Węgrzech, rozkazał Cesarz Jmć oprócz znajdującey się w Budzie, drugą w Temezwarze Banco-Zetlów Kassę ustanowić, w której też Banco-Zetle za gotowy grosz zamieniane będą — Wypłacanie Podaków w Publicznych Kassach, temż Banco-Zetlami ułatwiać będzie można (d)

— Z Berlina 22. Maia o Handlu Moskiewskim na Czarnym Morzu.

Podług Katalogu w Büfchingowskich tygodniowych wiadomościach umieszczonego, wartość

(d) Słychać tu, że podobne Banco-Zetle, mają być wprowadzone od Cesarza i do Polski, dla ułatwienia Handlu Austryakom z Polską — Kto lepiej zna naturę i zysk, dla Handlu, tychto Banco-Zetlów, niech da swe Zdanie, czy pożytecznie byłoby dla Handlu Polskiego? gdyby i Polska z swej strony zaprowadziła takowe Banko-Zetle.

tość Towarów Moskiewskimi Okrętami z Portów Rosyjskich przez Czarne Morze do Konstantynopola sprowadzonych— w Roku 1786. na 519,811. Rublów wynosi Roku zaś 1785. do 735,117. Rublów uczyniła. (e)

— Od Tureckich Granic Dnia 9. Maia — o
Monecie Tureckiej, i niedostatku Arabskiej Kawy.

Turecka Srebrna Moneta na przeciw Cefeńskiej na 17. procentu spadła.

Na Arabskiej kawie, już i samym Turkom
zbywa

(e) *Wszyscy, nie tylko Moskwa, uwiadomią o w zroście Handlu swowego; tak dla nauczzenia się w czym potrzeba jeszcze co poprawić, iako i dla większego zagrzenia Obywatelów swoich do Handlu — My zaś nic nie wiemy o naszym Handlu, nie tylko z tych stron, gdzie Konsulów nie mamy, ale nawet i od Morza Czarnego, chociaż mamy Konsula w Chersonie.*

zbywa, i po większej części muszą się Holenderską kontentować. (f)

— Z Londynu 15. Maja — o Niedostatku Chmielu.

U Pewniaia, że zniżoma żarłoczna Mucha, pod czas panującego mglistego powietrza, nowy
Chmiel

(f) Ponieważ Turkom już na Kawie zbywa Arabskiej, a zatył Holenderską wszędzie poydzie w górę; iakoż teraz i w Warszawie Kawę przedają już w Skleptach funt po Złot. 2. Gro. 8. — Więc należałoby pomyśleć o zatamowaniu wchodzenia do Polski tego Towaru, tak mniej potrzebnego, a tak wiele kosztującego, bo kiedy Kawa była i tańsza, wychodziły Miliony z Polski za nią, a cóż dopiero gdy jest droższa? Nim więc kto obmyśli sposób zatamować wchód tego tak niepotrzebnego Towaru (wówczas niepotrzebnego, bo Przodkowie nasi obchodzili się bez niej) Ja tym czasem komunikuję myśl moją.

Po-

Chmiel bardzo popularny. I jeżeli się to, już tu doznawane zło, należy rozszerzy, to zapewne Chmiel na 20. do 30. procentu od Cetrnara w górę porydzie. (g)

— Z Kopan-

Powszechnie zakazać wchodu oncy nie można, bo i zmarły Król Pruski iak mocho uciemiezał używanie tego Produktu, przecież nie mógł zupełnie odzwyczaić; ale my możemy zmniejszyć używanie onego, przez nałożenie Podatku, albo na Sklepy Korzenne, w których się przedaie Kawa, albo na Kassenhauzy szynkujące Kawy, w których nayprościejszy Lud ledwo mogący mieć na kawatek Chleba, zpiia Kawę, tak dla różnych przychodów Kassenhauzowych, iako i dla łatwości zdobycia się na kilka groszy za filiżankę Kawy — Za nałożeniem więc Podatku na Kassenhauzy, umniejszy się liczba onych, bo nie każdego stanie zapłacić Podatek, a ci zaś, co zapłacą, uczynią przynajmniej Profit Skarbowi Publicznemu, z publicznego Marnotrawstwa.

(g) Ta drożyna Chmielu w Anglii spodziewana, powinna zachęcić Polaków do zamno-

— Z Kopenhagi 12. Maia — o Handlu Drzewa Dębowego.

Podług Rezolucyi J. K. Mei 15. przeszłego Mie-
 śca, Klepki, i inne wszelkiego rodzaju Dębowe
 drzewo, może bydź do Danii bez opłacania Cła
 wprowadzane, iako też i do Norwegij. (h)
 Zgro.

---

*mnożenia Chmielników swoich, gdyż i Cmie-
 lem możnaby znaczny Handel z Polski pro-
 wadzić, a który dotąd bardzo jeszcze ni-
 kczemny.*

(h) *Te wolne bez opłaty Celft wprowadzanie
 do Danii i Nowergii Drzewa Dębowego,
 powinno załstanowić Polskę, iż iuż temu
 Kraiowi znać, że zbywa na Drzewie Dębo-
 wym; a zaty m i Handel tego Drzewa znać,
 że puydzie w gdrę. Trzebaby więc wstrzy-
 mać się nieco z tak nagłym i bezcennym
 wywozem tego Drzewa za Granicę, i po-
 myśleć o lepszej oszczędności, i lepszym
 Gospodarowaniu około lasów naszych, na
 których iuż, a zwiłszcza Towarnych, po-
 czynna po wielu miejscach schodzić.*

Zgromadzeni Generalni Kompani; Handlowey Morza Bałtyckiego, i Gwinei Kommissarze na Dniu 10. Stycznia, nie tylko myśli swoie na podaną sobie Plantę do Konwencyi, Generalną Instrukcyą dla Officyalistów w Gwinei, i Plantę obrony, ale też i Stan teyże Kompanij, w jakim się znayduie, komunikowali. I znowu niezabawno drugie Generalne Zgromadzenie będzie. (i)

III.

O Fabrykach Kraiowych:

— Zapytanie Sandomierzanina o Zawadach znaydujących się w Polsce do wzrostu Fabryk, i o sposobach rozkrzewienia tychże z Uwagą dochodu Tabacznego

i. **K**TORE są Zawady w Polsce do założenia i wzrostu Kraiowych Fabryk?

S 2. Ktō

(i) Wszystkie rządne Kraie chcąc Handel swój uogromnić, formuią wielkie Kopanie Handlowe, i Ustawy tych Kompanij publikuią Powszechności, my zaś Polacy, i w tym nie czyniemy emulacyi nikomu.
May 1787. S

2. Którymi sposobami też w Kraiu należałoby rozkrzewiać?

Są Pytania godne publiczney odpowiedzi, które od gorliwych Patryotów oczekuiemy.

Rolnictwo— Rękodzieła i Handel mają z sobą nierozzerwany związek— Są to trzy źródła Bogaństw Kraiowych, lubo w Polsce dużo zamulone.

Te trzy materye między naywাল্নieyszemi materiyami Seymówemi umieszczane bydźby powinny, te iednak, prawie żadnego u Zwierchności Prawodawczey nie zyskały dotąd względu— A lubo Dobry nasz Monarcha, i z nim gorliwi Patryoci, na każdym Seymie w tey materyi żądania swoje oświadczaia, sposób atoli Seymowania; bezskutecznemi one czyni.

Niektorzy żadaia, aby w Kraiu ustanowić Komisyyą *Ekonomiczną*, któraby się zatrudniała urządzaniem w Polsce *Rolnictwa, Rękodzieł i Handlu*.

Inni oszczędzaiać fundusze na *Komisyyą Ekonomiczną*, radzą, aby to troie przyłączono pensyonowanym Departamentom.

Jako to Handel Zagraniczny aby przyłączyć do Departamentu Interessów Cudzoziemskich czyli Zagranicznych.

Handel

Handel Wewnętrzny, do Departamentu Skarbowego.

A Rolnictwo, i Fabryki do Departam: Policyi.

Inni odmienne czynią Projekta.

Wszyscy zaś jeden mają ten zamiar, iż się Rolniczym i Łękoźdiełami i Handlem Zwierzęcą Krajowa zatrudniać powinna, a Ustanowienia swoje skutecznie przez Kommissye Dobrego Porządku po Województwach ustanowione.

Co do Handlu Tabacznego.

Oprócz uczynionych już doniesień względem Tabaki i Tytuniu Krajowej Fabryki, abym mógł dokładniej uczynić obraz, postanowiem tu przywieść Tablicę całoroczną Percepty w Magazynie Sandomierskim; z której różne można będzie czynić wnioski na Dobro Kraiowe, a ta jest następująca Roku. 1786. (o)

S 2 Do Skar-

(o) Nieskończenie Kraj będzie wdzięczny Sandomierszaninowi za komunikowanie takowej Tabelli, z której oświeciwszy się wiele jedno Miasto czyni Intraty z Tabaki? zechce zapewne wiedzieć, wiele cały Kraj? i o odkrycie tego Sekretu, będzie nalegać na Kommissye Skarbowe.

	Do Skar- bu		Kompa- nii		Dystrybu- torom		Summa.	
	Złote	Grosze	Złote	Grosze	Złote	Grosze	Złote	Grosze
1786								
Januarius	10,459	15	11,290	2	2,276	15	24,026	10
Februarius	8,461	16	9,035	6	1,717	15	19,214	18
Martius	7,139	12	7,662	74	1,494	32	16,297	4
Aprilis	7,104	-	7,661	27	1,541	7	16,301	26
Majus	5,624	2	6,037	18	1,118	6	12,841	18
Junius	7,001	15	7,751	15	1,520	18	16,073	8
Julius	9,876	25	10,548	21	2,007	24	22,433	18
Augustus	7,694	14	8,245	27	1,625	8	17,565	22
September	9,751	10	10,542	9	2,14	3	22,440	10
October	11,053	10	12,012	15	2,512	15	25,578	14
November	5,091	13	5,449	3	1,066	21	11,607	18
December.	10,249	18	11,143	-	2,323	12	21,716	23
Summa	107,181		18				228,097	23

Lubo tu mało kogo obaczy, któryby niezagra-
niczną zażywał Tabakę, wszelako Konsumpeya
Tytiunu i niektórych Tabak wynosi na Rok w
jednym Woiewództwie blisko 300,000. Zło:

W terażniejszym Roku 1787. za 4. Miesiące
wybrano Zło: 66,049. Gro: 14. to jest:

In Januario Zło: 16,524. Gro: 20.

In Februario Zło: 18,543. Gro: 28.

In Martio Zło: 15,373. Gro: 12.

In Aprili Zło: 15,607. Gro: 14.

Miło

Miło nam w *Dzienniku* czytać o założonych Jedwabnych Fabrykach w Poznaniu, Krakowie, Drzewicy, Kobyłce, Rożanney, Słucku, Niemirowie, i indziej.

Mileybyśmy czytali doniesienia o chowaniu Kraiowym Jedwabników, aby tym Fabrykom, Kraiowy dostarczał Jedwab niezakupowany za Granicą.

Obce Kraie dają nam zbioru swego, godny naśladowania przykład, iako to:

Hiszpania, która co rok zbiera funt: 1,820,000.

Francya, która co rok zbiera funt: 240.000.

Prusya zbiera co rok funt: 14,000.

Węgry zbierają co rok funt: 8,000.

Gdyby i u nas Mafom Królewskim nakazano coprzedzey zasadzenie Drzew Morwowych, a Szpitalom chowanie Jedwabników, Kokonów zaś oddawanie Miasom, miałyby Miasa nową intratę, a Kray znakomity pożytek.

Zdarzyło mi się czytać w Regeſtrach Sandomierskich roku 1559. i 1569. iż się wtenczas zraydowało w Sandomierzu Winnie około 20. te przez Nieprzyjacielskie Woyska, a bardziey pizez powietrze wygubionych ludzi, wyniszczone zostały—Możnaby te znowu zasadzić, byle w dobrym gatunku macice wprowadzono, i ludzi do te-

go sposobnych użyto, możeby pożytek był wielką innym zachętą.

Wszakże Powiat *Wiślicki* mający grunt tłusty, iakiego podobno *Tokay Węgierski* nie ma, pomysłnieyby te doświadczenia mógł czynić.

U nas tu w każdym prawie Dworze i Plebanii rodzą się *Włna*, ale w pod ym gatunku i mało.

W Lubelskim chowają *Owce Angielskie* i biorą za kamień *Włny* przedniey po *Złot. 24.* i więcej.

W Sandomierskim każda prawie *Wieś* ma po kilka set *Ówiec*, lecz te *Kraiowe*.

Gdyby rozmnożono *Angielskie* lub *Hiszpańskie*, malyby *Falryki* *Sukienę*, przednie *Gatunki Włny*, a zatym i *Sukna* równe *Zagranicznym*.

Wszakże potrzebneby było *Publiczne Pismo*, tak względem *Sposobów* chowania *Owiec*, iako i względem leczenia ich chorób, których u nas nie wiedzą wszyscy. — *Sandomierzani*.

— *Niedośłatek Fabryk Kraiowych po Miastach naszym*. gdyby można przynajmniej znaczną liczbą *Kzemieślników* zaślącić, rzeczyby potrzeba było tego *Kraiowi* najzemu; ale na nieszczęście
Powsze

Powszechne, żadne miasto pochłubić się i w tej okoliczności nie może, dla wielu Zawad z Defektów Rządu naszego wypływających, mianowicie z złego Urządzenia Żydów, którzy iak we wszystkich okolicznościach Handlu, taki i w rozmnożeniu się Rzemiołt są przeszkodnikami. Dla przeświadczenia czego, nim z innych Miast nadeszła się Specyfikacye Rzemieślników, udziela się teraz Specyfikacya Miasta Wilna następująca.

— Specyfikacya Rzemieślników przyśięgłych
w Mieście *J. K. Mości Wilnie Stołecznym W. X. Lit:* znajdujących się.

Złotników i Jubilerów	8.
Zegarmistrzów	6.
Krawców Polaków	26.
Krawców Niemców	13.
Kowaliów	34.
Rymarzów i Siedlarzów	30.
Slusarzów	11.
Szewców Polaków i Niemców doskonałych.	115.

Gancza

Garnarczów	28.
Tkaczów	25.
Stolarzów	21.
Krześlarzów	2.
Będnarzów	4.
Tokarzów	4.
Rzeźników	49.
Stelmachów doskonale Karety	
robiących (a)	8.
Piekarzów Niemców	10.
Szafraników	24.
Garbarzów mało-kórników	31.
Niemców wielko-skorników	5.
Mie-	

(a) *Nie muszą być tak doskonałi jak Warszawscy, gdy Xiążę Jmć Biskup Wileński w tym Roku tego Miesiąca z Warszawy od Dangla najsławniejszego Karetnika Warszawskiego, sprowadził do Wilna 4. Poiażdzy guślowne, i paradne, zapewne na sprowadzenie onych, 70. mil drogi, niechciałyby expensy podejmować, gdyby w Wilnie mogli robić takie Poiażdzy jak w Warszawie.*

Mieczników	6.
Mularzów	60.
Kotlarzów	6.
Konwiarzów	6.
Chirurgo-Medyków	10.
Szmuklerzów	4.
<i>Zydów bez miary.</i>	
Puźników	3.
Cieślów	40.
Krupników	30.
Rękawiczników	3.
Chlebników	40.
Zamełzników	2.
Organ-Maystrów	7.
Pilników	40.
Piwowarów Niemców	4.
Słodowników	10.
Malarzów	15.
Introligatorów	7.
Czapników Cech ze wszystkim przez Zydów (których bez miary) zginął.	
Jednak znajduje się	5.
Muzykantów Sorbaków	12.
Lakierników	2.
Strycharzów	50.

Zydów

*Zydów, Krawców, Złotników Kramarzów,
Mosiężników bez liczby.*

*Tak doniósł Gietz Buchalter Smci Pana
Przemienieckiego Woyta Wilen:— Zy-
czyćby potrzeba gdyby podobne Donie-
szenia Kray mógł czytać ze wszyst-
kich Miast, z których może łatwiej
i prędzej Zwierzchność Kraiowa o-
świeciwszy się o niedostatku gdzie ia-
kich Rzemieślników, przychyliłaby się
do ulepszenia ich Stanu, przez znie-
sienie tych zawad, które tamują ich
Wzrost pożądany.*

---

*— Doniesienie o Magazynie Cyców i Skór
Kraiowej Fabryki Niemierowkiej, znay-
dującym się w Warszawie.*

Müller Amiet i Kompania z Niemirowa w
Ukrainie uwiadomiałą Publiczność, iż otworzy-
li w Warszawie znaczny Magazyn Cyców i
Skór swoiey własney Fabryki, który i na potym
zawsze utrzymywać będą.

i. Dostać można u nich, począwszy od nayor-
dynaryinieyszych do nayprzednieyszych Cy-
ców rozmaitego gustu.

Jedne-

Jednego Desseniu po większej części to. do 20. jednakowych sztuk na Obicia, Meble i Firanki.

Jako też rozmaitych gatunków tak ordynaryjnych, iako i przednich Chustek na szyję i do nosa.

2. Znajdują się u nich Skóry do glansowania.

Podeszwy.

Czarne Juchty.

Kozłowe i Cielece Skóry.

Jako też bardzo przednie Cholewy Angielskie.

Zalecam się powszechności, zapewniając o najniższej Cenie i uwiadomią, iż Sklep czyli Magazyn takowych Towarów znajduje się na Ulicy *Senatorskiej* przeciw Marywillu w Kamienicy Bernau. Nro 463.

— Zyczyłoby także potrzeba, gdyby wszystkich Kraio: iakie się tylko znajdują Fabryki można było uwiadomić publiczność, gdzie ich są Magazyny? Przez co dogodziłoby się i wygodzie Publiczney, że nie szukano by po zakątkach Towarów takowych Fabryk, ale prosto trafiano by do Magazynów — I prędiżemu odbyto by tychże Fabryk; a zwłaszcza, gdyby Właściciele wszystkich Fabryk Kraiowych donieść.

jeszcze

ieszcze raczyli do tego Publicznego Pisma
następujące Uwiadomienia:

1. Gdzie są iakie Fabryki? i gdzie onych Ma-
gazyny?
2. Jakie gatunki Towarów w tych Fabrykach
znaydują się? i iaka onych Cena?
3. Wiele jest Warsztatów w którey Fabryce? i
wiele w niey Ludzi robi? a to dla tego, aże-
by można było wcześniej miarkować, iak zna-
czną Partya, i w iakim czasie można obsta-
lować.

— *O Fabryce Atramentu i Szuwaxu w War-
szawie.*

Powinnością jest Obywatelską donosić, nie tyl-
ko w ogulności o Handlach i Fabrykach Kraio-
wych, lecz y o wszelkich potrzebnych wynalaz-
kach uwiadomić PowŹechność zwłaszcza w
Stołecznym Mieście, gdzie uczciwy zysk i za-
robek nie jest naganny w mnoŹwie Proźniaków
uciążliwych i szkodliwych TowarzyŹtwu.

Z tych Powodów podaje się do wiadomości,
iż mieszka na Ulicy Będnarskiej w Kamienicy
nazwaney ObuŹyńskię pod Nm 2687. Szl:
Jan Kizel Zaporowski, który w dobrym ga-
tunku robi i przedaie następujące rzeczy:

1. *Atra.*

1. *Atrament* Kancelaryski Butelka po Zło: 3.
2. *Atrament* Puł-Massie Butelka po Zło: 5.
3. *Atrament* Massa cała B telka po Zło: 8.
4. *Atrament* suchy Angielski, tablicz-

ka dwu-calowa w szerz i w dłuż po Zł: 4.

Te wszystkie Atramenty są takie cnoty, że nie pleśnieją, i na potomne czasy niewygluzowane trwają— Co należy do czarności onych, im czarniejsze tym droższe.

Szuwax twardy *Wiedeński* z lakierem robiony, który w glancu przedni, i niedopusza mazania sukien, laska po Zło: 4.

Szuwax przedniejszy i twardszy po Zł: 6.

Szuwax słoikowy Angielski generalny na wszystkie skury do glancu służący, który gdy wysycha, znowu z Piwem rozbić się daie i jakimkolwiek, i Skór nie psuie, byle tylko na lico-
we Skóry, iak najmniej trzeba nim czernić, a potem wytrzeć na czysty glanc szczotkami. *Słoik* kwaterkowy kosztuje Zło: 2.

Szuwax Słoikowy *Pruski* oliwny, nazbyt do miękkich Skór glancowania, który nie da się rozrabiać, tylko z wierzchu Piwem nalewa się w słoiku do konserwowania, aby nie wylychał, służy na wszystkie Skóry do glancu. Słoik pułkwater: Zło: 3.

Szuwax |

Szuwax butelkowy Więski przedni z la-
kierem, butelka Zło: 12.

Takowym Szuwaxem zaprawione buty glancu nie tracą, i przy ogniu bynajmniej się nie topi, jest światły i piękny, lecz na boto nie służy— Takieyże iest. cnoty i Tabliczkowy, tyl-
żę na Skóry lezskowe nie służy, ale na wywra-
cane, bo pierwsze służy.

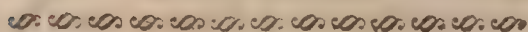
Szuwax Butelkowy ordynaryny do lickowych
Skór, Kozłowych, Cielęcych i Tureckich. Butel-
ka gotowego rzadkiego Zło: 4.

Robi także pomieniony *Zaporowski Trucizę*
na szczury i myszy, to iest: Pigułki ympaty-
czne, które gity szczur lub mysz zie, nie pręd-
ko zdycha, tylko przez dzień, lub przez noc
chodzi, a drugich gryzie, dusi, poki tam nie zde-
chnie. Słoik kwaterkowy Zło: 4.

Umie także wiele innych rzeczy, które chę-
tnie zdrobi, byle tylko umyślnie było mu prze-
łożono.

Takowe uwiadomienie sam Fabrykant wy-
żey pomieniony doniość.

IV.

O Transporcie Splawnym.

— *Uwaga Sandomierzanina względem poprawy budowania Statków i onemi pływania.*

Co do poprawy budowania Statków.

Statki Handlowe na Rzekach Polskich zdają się potrzebować Reformy co do sposobu onegoż budowania:

Jest to dowodem *oszczędności*, gdy kto starą suknią naprawia, podobnież *mądrości*, kiedy kto stare zdania poprawia— Dawny sposób budowania Statków Polskich zdaie się w tych czasach potrzebować Reformy— Chociaż nacyjęz-sze jest z kruszców Złoto, to jednak im w cień-szą i rozłożystszą blaszkę rozciągnięte będzie, tym nie rychlej w wodzie tonie— To doświadczenie jest krytyką na Statki Polskie, które w dnie i bokach małą mają rozłożystość, a zatym głęboko się pogrążają w wodzie, przez co czekać muszą na wylewy Rzek, i nie przedać Produktów kiedy pożytecznie chcą, ale kiedy ia-

kokol-

kokolwiek mogą— Ztąd wypada potrzeba odmiany w sposobie budowania Statków Polskich.

Szkuty, Dubasy, Komiegi ładowne nie mogą spływać każdego czasu, ale tylko w czasie powodzi wielkiej— Impet wielkiej wody naraża Statki na niebezpieczeństwa— Zbiór wielkiej wody rzadko się trafia— Oboje to tamuje Handel.

Możnaby takie obmyślić Statki, aby mogły małą wodą z ładunką spływać, i wracać się do swego Portu, nie tak iak *Galary, Komiegi*, i inne, które z szkodą przedawane bydz muszą, i spustoszeniem lasów a to corocznym, gdy corocznie ichże budują, a nigdy nie powracają do swoich Portów (a)

(a) Przez niepowracanie nazad Statków, iak wielką szkodę Kraj ponosi na zpuszczeniu lasów, wnosić można z następuiącego doniesienia w Dzienniku przeszło-Miesięcznym fol: 180. znajduiącego się. „Ze do Elbląga— „weszło Statków Polskich 703.

„a wyszło tylko Statków 312.

To tylko w iednym Elblągu tyle Statków zostało, a cóż dopiero mówić, wiele to w

Ggdań-

Spośb ludowania Statków moćnych, potrafi
nam podać. *Mechanika* przytłowana o *Hydrau-*
liki i *Hydrostatyki*, o czym nauczaia w Szko-
łach Narodowych.

T Co

Gdańsku, Krolewcu, Warszawie. Co pō-
zoślalō bez powrotu?

Azatem wnosić potrzeba, iak prędko Kray
nasz moie się wyznę z lasów, mianowicie te
Woiewództwa, z których takowe Statki
wychodzą, a nie powracają, ieśli ukrotce
reformowane nie będą tak, aby nazad po-
wracały. Już Woiewództwo Sandomier-
skie doznaie niedostatku lasu tak wielkie-
go, że z Kordonu Austryackiego za-
kupować musi za gotowe pieniądze, iak do-
nosi o tym Sandomierzanin w *Wienniku*
przeszłomiesięcznym fol: 177 „ że do su-
meo Sandomierza w przeciągu trzech Mie-
sięcy Roku teraźniejszego wprowadzono z
Galicyi Drzewa na opał za Zł: 200.—
Czegóż się ma spodziewać te Woiewódz-
two za lat kilka? gdy Statków swoich nie
zreformuje na lepsze, i Lasów zasiewać nie
będzie?

Co do poprawy pływania.

Sposób także pływania zda się potrzebować odmiany.

Maytkowie albo Flisi pojazdami lub łaskami przy klinowatej sztabie robiący, raczy krzywią i tamują prostotę biegu Statku, niż go popędzają.

Łodzią płynący w innym miejscu zręczniejszy robi wiośłem niż na Statku.

Pojazdy Stakowe oznaczają Drąg iedno-biegły.

Nie można pochwalić robienia pojazdami przy klinowatej sztabie; od Dulek większa część wysuniętych Pojazdów do wody niż do rąk; cięższą czyni na Statku robotę, i niespore pływanie.

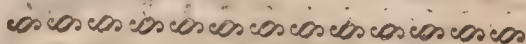
Sposób kierowania Statkiem nie jest najlepszy; iako i sposób spychania zawieszonych Statków drągłem zwanym *Gąsiór*; możeby się znalazł snadniejszy inny, podobnież i do uwarowania onych; aby nie więzły.

Zgola wieleby można potrzebnych Uwag dać względem Spławności, lecz onemi tu nie zając bierając miejsca, wolemy onych oczekiwać od tych; którzy tych rzeczy wiadomość w doskonałym posiadają stopniu.

Te

Te i tym podobne wiadomości iako potrzebne do ułatwienia Handlu Polskiego, spodziewać się należy, iż użyczone będą Powszeczności przez Szkoły Główne, zwłszcza gdy już w tey mierze starannego o Dobro Powszeczne J. W. Rektora Szkoły Głównej Koronnej, rozestane jest po wszystkich Szkołach Koronnych rozrządzenie.

(b) *Sandomierzanin.*

XV.

O Transporcie Lądowym.

— Odpowiedź na Zapytanie Dziennika względem Grobel J. WW. Szczytowej, i Butrymowicza.

Czytając w Dzienniku Handlowym prze-
T 2 szło-

(b) *Jeśli by iaki sposób względem tego przez Akademię był obmyślony, tedy niech raczą udzielić go nie tylko theoricè Uczniom swoim, ale i całej Powszeczności przez te publiczne Pismo, a ta w praktyce chciałaby tego doświadczyć— A dopiero Akademia nasze pokazałyby się Narorodowi bydz pożyteczne, nie tylko w Edukowaniu Młodzieży, ale też w nauczaniu i Starych.*

szło-rocznym na Miesiąc Listopad, i Grudzień
Zapytanie na Karcie 557. znaydujące się.

Jezeli Grobla J. W. *Szczytowej* Kasztelano-
wey z Kożangroda wysypana, nie łączy się z
Groblami WW. *Butrymowiczów* Podstar. i Mie-
czników Pińskich w *Dzienniku* na Miesiąc Li-
piec i Sierpień opisanemi?

Odpowiadam iakb wiadomy tej Pozycyi.

Ze te Groble wcale się z sobą nie łączą, bo
iedne od drugiej są mil blisko dziesiątka odległe,
Butrymowiczowski wyżej, a *Szczytowej* ni-
żej Rzek Pińskich położone, a chociaż obydwie
ulatwiałą przejazd z Litwy na Wołyń i Ukra-
nę, nie wypada iednak nikomu iechać razem,
i iednemi, i drugimi; bo ktokolwiek chciałby
iechać na *Wołyń* z *Białej Rusi*, z *Mińskiego*,
Nowogrodzkiego, a nie miałby być w
Pińsku, temu jest zrzęcniey udać się na *Łachwę*
do *Kazangrodka*, z tamtąd milę groblami do
Rzeki *Prypeci*; a pod Karczmą J. W. *Szczy-*
towej przewiozłszy się przez tę Rzekę; iechać
2. mile Groblami do Folwarku Teyze *Dubień-*
ca, z tamtąd zaś na *Stolin* i *Terebeżów* tra-
fić do *Dąbrowicy*.

Lecz ktokolwiek z *Grodzieńskiego*, *Lidzkie-*
go

go, Ożmianiskiego, Słonimkiego, Części Woiewództwa Nowogrodzkiego, i części Wództwa Brzeskiego, iednym słowem z całej Litwy, chciałby iechać na *Wołyn*, czyli *Ukrainę*, iuż temu nayprościey iest udać się do *Pińska*, i przebierać Groblami *Butrymowiczowskiemi*, chociaż one są teraz w kilku mieyscach przez powódź popłute. — Prawda że te Groble potrzebują ieszcze wielkiego kosztu na *Reparacyą* i ułundowanie swoje, ale też i to prawda, że one przechodzą przez *Błota* i *Rzeki Pińskie* w tym mieyscu, gdzie wiele *Rzek* udzielnie sobie płyną, a bregi swoje nie wysokie, lecz biotniste bez żadnego *Lasu* i *Chroštu* mają, robota tedy w takich mieyscach iest trudna i kosztowna. —

Szczęśliwza w tey mierze *J. W. Szczytowa* Pani maiętna i bardzo przykładnie gospodarująca, bo Grobla iey przechodzi przez mieysca mające *Ziemię*, *łazowy*, i *drzewo* — *Rzeka* nawet iuż tam iest iedna *Prypec*, do której wszystkie *Rzeki* od *Pińska* płynące po wyżey wpadły, iedne, iuż koryto uformowały. — Jeszcze i w tym *J. W. Szczytowa* była szczęśliwą, że Jey Groble od *Brzesku* do *Brzegu* idą własnymże iey gruntem, a tak

w ro-

bocie swoiey przeszkody żadney od nikogo mieć nie była powinna, zawize iednak Dzieło kółtowne, chwalebne i pożyteczne w tey Grobli uczyniła – Groble zaś Butrymowiczowskie dłuższe daleko od tamtych, przechodzą przez błota różnych Obywatelów, którzy śmiejąc się wprzód z iego Antrepryzy, i mając za niepodobne to Dzieło, depuscili i pozwoli mu przez te swoje błota sypać Grople, gdy zaś rzecz już przychodziła do końca, i otwierał się pożytek, choć ieszcze w początkach maleńki, ale na utrzymanie tychże Grobel bardzo potrzebny, każdy z Obywatelów do Grobli na błocie swoim wysypaney, rości Prawo, i samego Autora odbiła; lecz gdyby ieszcze każdy Possessor chciał utrzymywać Groble i Mosty na swoim błocie będące w należytych porządku, byłaby rzecz znośna, ale że Reparacyą Mostów i utrzymywanie Grobel, każdy zwala na onych Wynalazcę, a tylko pożytki z nich spodziewane sobie przywłaszcza.

Cała Powszeczność bliska i daleka jest podobno przekonana, że Grobla przez W. Butrymowicza robiona, jest potrzebna, pżyteczna, i kosztowna, ale do poprawy i kończenia iey nie widać ieszcze żadney zniżkąd pomocy, bez pomocy ani myśleć można, gdyby W. Butry-

mowicz

mowicz azardował się znowu resztę majątku swego w tołożyć, zawsze jednak żąda on to dokończyć i ufundować, co zaczął, ale też i wzdycha, azali Bóg nie zezwle mu znowu takiej pomocy na dokończenie, iaką miał na początek i kontynuacyą od J. W. Jmci Pana *Ogińskiego*. Hetmana W. X. Lit:

O! gdyby podobne dzieło było w Anglii, lub w innym Kraju dobre Obywatelskie chęci w spierać umieiaącym, iużby on dawno odebrał pomoc taką, o którejby nikt nie wiedział, zkąd pochodzi i pomocy zaś, że do tego potrzebuie, i że sam dokończyć tego nie zdoła, wnosić trzeba z wielkości dzieła, a z mierności majątku Jego— *Dat w Grodnie 1787. Dnia 3. Kwietnia—* Wincenty *Szyma* Podcz: Piński.

—Zapytanie czy niemożnaby wieczyściego Mostu na Wisle pod Warszawą wystawić?

Z Okkazy tak późnego w Roku terażniejszym postawienia pod Warszawą Mostu, bo aż w ostatku Maia, przyszło mi uczynić następujące do Powłzechności Zapytanie.

Most *Warszawski* przy corocznym rozbiera-

niu i stawianiu. Przy częstym onego przez Powódź ruynowaniu, więcej czyni niewygody iak wygody, bo więcej nie stoi iak stoi. — Czy nie mógłby być wieczystie wystawiony? — i takowe wysławienie czy więcej? czy mniej kosztowałoby? iak teraz nieyszy coroczny koszt stawiania — rozbierania — reperowania?

Czeka odpowiedzi od całej Powszechności
te tak potrzebne Zapytanie.

VI.

O Jarmarkach Kraiowych.

Ten Artykuł tak dla szczupłości mieysca w terażnieyszey Części, iako i dla nieradylania Uwiadomień potrzebnych od Właścicieli Jarmarków, teraz opuszcza się — Ale w dalszych Mieścach ten tak intereffowny Artykuł nie będzie opuszczon, jeśli Właścicieli Jarmarków, gorliwość o Dobro swoje i Powszechnie, będzie gorętsza w nasylaniu wiadomości Jarmarkowych iak dotąd.

*****

VII.

O Miastach Kraiowych.

— *Dalszy ciąg Numerowania Warszawy.*

79. Ulica Widok.

Nro.

- 1566. Dworek Kellera.
- 1567. D. P. Gołaszewskiego.
- 1568. D. P. Szczypuńskiego.
- 1569. D. P. Świecickiego.
- 1570. D. P. Orzechowskiego.
- 1571. D. Denerta.
- 1572. Cegiel: Zommera.
- 1573. Ceg: J. W. Ogóńskiego, Het: W. Lit:
- 1574. D. J. W. Oborskiego, Kafz: Cie:
- 1575. Off: Gurskiego.

80. Ulica Bracka.

Nro.

- 1576. D. Ingermana.
- 1577. D. Münicha.
- 1578. D. Rutt.
- 1579. D. P. Kraiewskiego.
- 1580. D. P. Szynka.
- 1581. D. Langerera.

1582. Plac J. WW. Suk: Opalińskich.
 1583. D. XX. Miffionarzów.
 1584. D. P. Leśniewskiego.
 1585. D. Ciechomskiego.
 1586. D. P. Godlewskiego.
 1587. D. Stypulkowskiej.
 1588. D. Popławskiego.
 1589. D. Kowalskiego.
 1590. D. Chynowskiego.
 1591. D. Szl:Eberty.
 1592. D. Błażewskiego.

Następuje Ulica Nowogrodzka.

VIII.

— O Dobrach do Przedaży Zastawy, Arg.
dy. Cc:

— Dobra Swiniary z Przyległościami w Zie-
mi Gośłyńskiej do Zastawy.

1.	W	ieś Swiniary ma Gosp:	5.	Kom:	4.
2.	Wieś Michowice	Ditto	12.	Komornie	3.
3.	Na Rybakach	Ditto	1.	-	-
4.	Na Węgierce	Ditto.	3.	Komorników	3.
6.	Na Dutkach	Ditto.	1.	-	-
6.	W Wiączeminie	Ditto	25.	- Ditto	7.

In Summa w tey Sub-
stancyi Gospodarzy założnych 57. Komorni: 17.

7.	Hollendrów	za Wiączeminem nad Wi- słą	Gospo:	11.
8.	Dit:	Za Swiniara: w Sadzie i Ostrowcu	Dt.	22.
9.	Dit	Na Burzycy i Klinie	Ditto.	7.
10.	Dit.	Niewieściu Łata wyśiadujących	Dit.	20.
11.	Dit.	w Kozikowie podobnie wyśiadujących	Dit!	4.
12.	Dit.	Na Wiśle w Chrzanley Kępie	Ditto	1.

13. Dit: Na Popielarce Kępie Dit. 5.

14. Dit: Na Kępie Bobrzey - - Dit. 4.

In Summa Hollendrów czynszujących 74.

Zyta Kóp 500. po Zło: 6. kopa uczyni Zło. 3000.

Pfzenicy Ozimey Kóp 300. Kopa po Zło: 8. 2,400.

Jare Zboże wśzystko przez połowe całej

Oziminy rachując, uczyni Złot: 2,700.

Siana Wozów 400. z tych Fur 100. zo-

stawiwszy na Inwentarze, a reszta 200.

rachując Furę 1. po Zło: 6. uczyni Zło: 1,800.

Za 80. Morgów Łąki, Morg 1. po Zło: 36 - 2,880.

Za 53. Kapłony od Chłopów, ieden Kapłon

licząc po Zło: 1. uczyni Zło: 53.

Za Kop 6. i $\frac{1}{2}$. Jaiec Czyszowych od tychże,

uczyni Zło: 7.

Hollendry co S. Marcin dałą Czysz 0-

gulem, oprócz tych, co Łata Wolno.

ści wyśiadują i innych akcydensów Zło. 2,500.

Propinacya czyni na Rok Zło: 6,000.

Importują więc te Dobra rocznie Zło: 21,340.

NB. Dochody z Inwentarza nie rachują się: bo

Czeladź kosztuje i Ekonom.

Ta Substancya nad Wisłą leżąca - ma o-
ba brzegi Wisły sobie należące i z Kępami na
niej - Ciszyny donośne na Błotach, i Borek -

Grunta obszerne, i iak naylepsze — Łąk dostatek wyborowych — Chłopy dają po iednym Kapłonie i ialec po 8. sztuk — Tłokę robią od S. Małgorzaty do S. Michała iedną — Pańszczyzny każdy z nich w tydzień Dni 2. Bydłem, i tyleż pieszą — Oraz wżyskie inne, usługi i Powinności odbywają — Hollendry zaś Czynnze opłacają i za Szarwarki.

Na Interes czyli oswobodzenie tey Substancyi, 10,000. Czerw: Zło: żąda się; Te zapisane zostaną na tychże Dobrach; lub i Zastawa zeznana być może; lecz z kondycją, ażeby Arędowane Dziedzicowi były — Od Summy Pro wizya zapłacona będzie.

A iż w tych Dobrach, Niemcy Grunta na Hu by, iak się Kontrakt okaże, rozkupują; przeto bardzo dobry sposób i Fundusz do powrócenia Kapitału — Referencya do *Dziennika Handlowego* w Warszawie.

— *Miaszeczek Krzynowłoga cum Attinentiis w Ziemi Ciechanowskiej do Zasławy.*

W Ziemi Ciechanowskiej a Powiecie Pragnyskim — Mil 2. od Granicy Pruskiej, Miaszeczek Dziedziczny *Mala Krzynowłoga* z Przyległościami *Payki* i *Młasiak* zwapemi — Ta Substan-

stancya ma Lasy, i Bory na Mile drogi — Grunta rozległe, i nie naygorzse — Kościół Murowany — i Pałac takiż, Reparacyi potrzebujący — Stawy — Zrzodła — Młyny — Łąki — Jarmarków do Roku tamże siedm bywa.

Intrata z Miasteczka.

Mieszczan Katolików Gospodarzy 22. placą ogulem Czynszu — — — Zło: 822.

Tamże 5. Żydów Gospodarzy, każdy co Rok płaci po Zło: 36. uczyni Zło: 180.

Żydzi Rzeźniki placą od Rzezi na Rok Zł: 200.

Z Austeryi za Obroki — — — Zło: 72.

Z Młynu iednego (gdzie dla Dworu Mlewo wolne) Czynszu — — — Zło: 150.

Z Propinacyi, w którą iuccluduntur Pszczolny w Borach — — — Zło: 6,000.

Intraty z Miasteczka wynosi Zło: 7,424.

Mieszczanie winni są Tłoki odbywać na Rok 4. — o Mil 20. Podróż odbydź — i inne Usługi czynić — Podymne — i Dzieścinę Kościolowi placą.

Intrata z Folwarków.

NB. Chłopów założnych, oprócz Zagony trzymających, i Komornic, iest Gospodarzy 30. Każdy z nich co tydzień Dni 4. Bydłne, i tyleż pieśzo odbywa.

Tłok

Tłok maia 4. do Roku i inne usługi ro-
żne pełnią — Daia po 3. Kapłony, i Jaiec
pó 1ztuk 15 — Na Podymne daia po 5. Zł.
Dzieńciny na Kościół Zł: 3. — Czynszu
Dworowi swemu po Zł: 4. co S. Michał

Na fredni Urodzay, Zyta Kóp 300. Kopa
po Zł: 6. uczyni Zł: 1800.

Pszenicy Ozimey, Kóp. 100. Kopa po Zł:
8. uczyni Zł: 800.

Jare wszystko Zboże rachuiąc przez po-
łowę Oziminy caley uczyni Zł: 1,300.

Siana Wozów 500. zostawiwszy dla In-
wentarzy 100. a reszta 400. ieden po Zł:
6. uczyni Zł: 2,400.

Od 30. Chłopów po Kapłonów 3. licząc
iednego Kapłna po Zł: 1. uczyni Zł: 90.

Od tychże Jay Kóp 15. Kopa po Zł: 1.
uczyni Zł: 15.

Od tychże po 4. Zł: Czynszu uczyni Zł: 120.

Jan Mikołajczuk z Pulwloczka daie Czyn-
szu na Rok Zł: 90.

Owczarz Maciey od 300. Sztuk Owiec
swych płaci Zł: 360.

Tenże Arędy z Folwarczku Masiak pod
Borem płaci Zł: 180.

Z Młyna zwanego Mołtowe Czynszu
na Rok Zł: 60.
Za-

Zagonowego wyrzuci co Rok po Zł: 500.

Summę Intraty z Folwarków uczyni Zł: 7,715.

Summę Intraty z Miasieczka uczyni Zł: 7,424.

Summa ogólna Intraty z Folwarków

i Miasieczka uczyni Zł: 15,139.

Expens Fundi,

1. Do Skarbu Koronnego płaci się na Czapowe roczne Zł: 3-8. Gr: 8. Den: 8.

2. z Miasia i Wsi Podymnego (do czego się ze Wsi i Miasia po Zł: 5. przekładają) Zł: 3-8.

3. Dzieśięciny Kościołowi swemu, na co idzie od Chłopów i z Miasia Zł: 80.

4. Od 5,000. Zł: do Altaryi, Procentu od sta po zł: 3. i Gro: 15. płaci się Zł: 175.

Summa Expensy. Zł: 661 Gr: 8. Den: 8.

NB. Z Inwentarza Prowent na Ekonomia i Czeładź rachuje się.

Te Dobra mogą byćz puszczzone w Zastaw Procentem po 7. od sta - ale Summa byćz musi gotowa - a Dobra wypuszczone będą od S. Jana - Referencya do *Dziennika Handlowego* w Warszawie.

Do Arędy

— *Do Arędy lub Zastawy Klucz Łysobyki w Sandomirskim, w Ziemi Sęczyckiej.*

Dobra Klucz *Łysobyki*, Folwarkow czyli Wsi dziewięć, i Miasto nad Potem Rzeką Wieprzem, o 4. mile do Wisły wpadającym, toż Miasto sytuowane na Trakcie walnym z Ukrainy, Podola, Wołynia, i z innych Województw idącym — z Przewozem — Mostami wielkimi i Groblami nowo ufundowanemi — Przy rozległych Pastwiskach i Łąkach — W obszernych Polach i Lasach na mil kilka, do wszystkiego zdatnych — Tudzież kilkunastu Stawach — Jeziorach i Rzekach rybnych — Tartakach dwóch — Młynach kilku — Zgoła ze wszystkimi wygodami i sposobami do Handlow.

Ktoby sobie życzył te Dobra trzymać, czyli niektóre Wsie Zastawą lub Arędą, albo też cały Klucz *Łysobycki* Arędą trzy - letnią, niech się zgłosi do Dziedzica tych Dóbr, przez Puławę do Łysobyk, lub do Warszawy do WW. Sztetnera Pod-Pułkownika, lub Przy-
żuskiego Porucznika Regimentu Gwardyi Pie-
szej Koronn: mających Kommiss.

— *Do Przedaży Wieś Hranie w Woiewództwie
i Polesiu Wołyńskim.*

Wieś *Hranie* w Woiewództwie i Polesiu Wołyńskim, a Powiecie Łuckim mil 15. od Miasta Dubna, mil 7. od Stepania, mil 10. od Pińska leżąca.

Ma Poddanych ciągłych wszystkich 34.
Jmtraty czyniąca Złotych 4,622.

Z wszelkim wygodnym zabudowaniem, Dworem nowym, Folwarkiem, Gorzalnją, Młynem, Wołownią, Szpichlerzami, Lodowniami — Sadzawkami, Ogrodami — Sianożęci gruntowych, Łanów, dobrych Pol, i Lasów wielką obszerność mająca, jest do przedania Dziedzictwem.

Ktoby sobie życzył nabyć tę wawyz wspomnioną Wieś, może referować się przez Pocztę Pińską do *W. Kraszkowskiego* Intendenta Cełł w *Dąbrowicy*, a zupełną odbierze wiadomość, tak o Dziedzicu oney, iako i walarze iey.

Przydaie ieszcze tenże *W. Kraszkowski* do sprawiedliwej tey Wsi okraśy, następujące pobutki. — Procz tych pomienionych dobroci, jest iedna szczególniejsza, że przez przemysł dobrze myślących Dziedziców, robi się tam Cukier z soku Klonowego, do którego sprawienia, aby należycie był twardy i biały, nie
ma-

maią jeszcze sposobu , iednak iest już trochę i biały , a przez dłuższą konserwacyą twardnie-
ie. — Jest wcale dobry do Sokow różnych ,
Konfitur , Potraw &c. — I już tu w wielu miey-
scach w Polesiu zaczyna się , i postępuje ta Fa-
bryka w swoiey naychwalebniejszey indystryi.

Druga konsekwencya w awatażach tej
Wsi nabyciu , bydz ta może , iż blisko Rzeki
Horynia , z którey na dwie ręce rozdwała się
Handel do Chersonu i Gdańska. — Dat w Dąbro-
wicy 18. Maia J. Kraszkowski Intendent Celny.

— Do Przedaży 2. Wsi w Ziemi Czerskiej.

W Sie Trzylatków większy i Trzylatków
mniejszy , ze wszystkiemi wygodami
dobrze osiadłe i dobrze zabudowane , o mil
7. od Warszawy leżące , są na Przedaż za Sum-
mę 150,000. — Ktoby chciał one kupić ,
ma się referować do Jmci Pana Węgrzeckie-
go Burgrabiego Warszawskiego.

— Na Przedaż Dobra w bliskości Warszawy
od kilukroć sto tysięcy.

Są jeszcze Dobra w bliskości Warszawy do
przedaży , ale one *per specificum* nie do

noszą się, gdyż Dziedzic ony b chciałby wprzód wiedzieć, jeżeli *Dziennik Handlowy* wie kogo? chcącego nabycia Dobr w bliskości Warszawy z naczynym Kapitałem od kilkukroć sto tysięcy? — Zaczym ieżliby się kto z takowym Kapitałem znalazł, niech się refernie do *Dziennika Handlowego*, a doniesie się tam, kto jest Właścicielem takowych Dobr.

— Do Arędy Klucz Michnowski w Ziemi Chełmskiej.

W Ziemi Chełmskiej do Arędy trzyletniej Klucz Michnowski z 4. Wsiami, to jest: *Michnowka Miasteczko*, i do tegoż Wsi 4. — *Buzaki* — *Kurcze* — *Michnoweczka* — i *Wydtycze*. — Wszystko to czyni Jntraty roczney Zł: Pol: 13,000.

Ten Klucz leży od *Warszawy* mil 36. — od *Chełma* 12. — od Portu Rzeki *Bugu* 5.

Ma Młyny wielkie — Sianożęci wielkie, Grunta obfite — Karczem 7. Poddanych ciągłych 200. kilkadziesiąt — Zabudowania dla Possessorow wkażdey Wsi bardzo piękne z Folwarkami &c.

Ma i Rzekę wielką nazywającą się *Tuńia*, która dosyć rybna, i tak jest wielka, iż nią można spławiać Drzewo towarne, Sta-
tki

tki pomierne do Pińska, a z Pińska na dwie strony, czy do Chersonu *Prypecią*, czy do Gdańska i Warszawy *Kanałem nowym Mu-chawieckim*.

W Tymże Kluczu jest do zbycia Las całkiem w okręgu na mil 4. w którym to Le- nie rozpocząć można Fabryki różne leśne, iako to: Potaż — Bale Dębowe i Sosno- we — Klepki — Dranice — Gonty &c.

Ktoby więc chciał ten Klucz wziąć Arę- dą trzyletnią — lub Las pomieniony nabyć, niech się referuje do *Dziennika Handlowego* w Warszawie na Krakowskim Przedmieściu, Nro. 454. albo przez Poczte, albo osobiście, a odbierze informacyą z kim o to ma traktować.

— Do pożyczzenia *Summa Ewikcyonalna Zł:*
Pol: 40,000.

K Toby sobie życzył wziąć *Summę Ewi- kcyonalną Zł: Pol: 40,000.* postano- wiwszy od niey płacić rocznie Procent, lub też Dobra w Arędę w Procentcie Właścicielo- wi tej Summy wypuścić, ma się udać do Ur. Stan: Bledzewskiego, na Ulicy Nalewki zwa- ney Nro. 2241. mieszkającego.

— Do przedania *Wiesi Biernacice w Woiewództwie Sieradzkim.*

Wieś Biernacice w Woiewództwie Sieradzkim, Powiecie Szadzkowskiem do przedania za Summę Zł: 90,000. osiadła w Poddaństwo, obfita w Grunta, Lasy, Łąki, Sady, Stawy &c. z przyległą Wsią Missyonarską, króra za Pastwiska i inne pozwolenia, latem i zimą w kilkadziesiąt Chłopa wysługuje się na różne rozkazy. — Kto by więc chciał nabyć takowe Biernacice Dziedziczne *Skotnickich*, ma się referować do W. Antoniego *Skotnickiego Szambelana J. K. Mci* w Warszawie, o którego mieszkaniu można się dowiedzieć w *Expedycji Dziennika Handlowego*.

— Do przedania *Dobra Brzostowic, Pończów, Zagorze, Korzki w Woiewództwie Rawskim.*

TE pomienione Dobra, są Dziedziczne WW. *Przyłuskich*, leżą niedaleko Rzeki Pilicy, obfite w Pola obszerne — Łąki — Lasy i Rzekę. — Są do przedania za Zł: 100,000.

Ktoby chciał one nabyć, ma się referować do W. *Przyłuskiego Porucznika Gwardyi*
Pic-

Pieszey Koron: mieszkającego w Koszarach w Warszawie.

— Do przedania Dobra Rożniszew w Ziemi Czerskiej.

POmienione Dobra Rożniszew z Przyległościami Wsiow Zagroby i Boguszkow, leżące w Ziemi Czerskiej, Powiecie Wareckim — Dziedziczne J. W. Giżyckiego. — Obfite w Pola, Lasy, Jeziora, nad Rzeką Pilićą — są do przedania.

Referencya o kupno onych na Dziedzictwo do Kamienicy Cysterna na Ulicy Długiej Nro. 556.

— Do przedania Wójtostwo Faszczyc w Woiewództwie Mazowieckim.

POmienione Wójtostwo w Woiewództwie Mazowieckim, Powiecie Błotńskim leżące, jest złożone z trzech Włók Gruntu miary Chełmińskiej, z których jedna Włoka sięgnie się pod Trakt Łowicki, a zatym można intratną Austeryą na niey postawić — Jest do przedania z Prawem Dożywotnim i Emfiteutycznym na lat 50.

Ktoby chciał takowe Wóytostwo nabyć, ma się referować do Ur. *Fastrzębskiego* Kapitana mieszkającego w Warszawie na Ulicy Senatorskiej w Marywillu pod Nro. 17. na pierwszym piętrze.

— Do przedania Dobra Czayków, Szostków, i Ruda w Ziemi Czerskiej.

POmienione Dobra w Ziemi Czerskiej, Powiecie Garwolińskim leżące, o mił 9. od Warszawy odległe. — Obfite w Łąki, Lasy, Bory, z Młynem, są do przedania za Summę Żłt: Pol: 70,000.

Ktoby chciał one nabyć, ma się referować do Ur. *Grabowskiego* Palestranta Warszawskiego, mieszkającego na Ulicy Świętojańskiej, w Kamienicy Reokurowskiej Nro 24.

— Do pożyczzenia na Dobra Summa Żłotyeh Pol: 100,000.

Summa 100,000. Żłt: Pol: znajduie się w Warszawie, na Zastawę, Dzierżawę, lub extenacyą Dobr. — Ktoby takowey Sammy życzył nabyć, niech się referuie do Ur. *Swieżawskiego* Susceptanta Kancellaryi Grodzkiej Warszawskiej

wskley; lub też do *Wysockiego*, a wyliczenie oney będzie miał niatychmiast w Warszawie.

— Do przedania *Dziedzictwo Dobr Podleckich w różnych Województwach.*

Dobra Jmieniowi Podleckich służące, w Koronie w Ziemi Wyszogrodzkiej, Podleck i Gocławie.

W Litwie w Powiecie Upitskim Gabryłowski.

Na Zmuydzi Pocztowa i Bobcin.

W Kowieńskim Kułwa.

W Wiłkomierskim Powiryncie, Wieszyn-ty, Pieniany, Pienianki &c.

Wszystkich tych Dóbr Dziedzictwo można nabyć od Ur. *Tadeusza Podleckiego* Rotmistrza Powiatu Brasławskiego, jako aktualnego Sukcessora i Dziedzica pomienionych Dobr; o którego mieszkaniu można się zainformować w *Expedycyi Dziennika Handlowego*, na *Kra-kowskim Przedmieściu* Nro. 454.

— Do przedania *Wieś Sułowiec w Ziemi Chełmskiej.*

Wieś Sułowiec w Ziemi Chełmskiej przed-
tym, a dziś w Kordonie Cesarskim,
Cyr-

Cyrkule Zamoyskim, nad samą Granicą Polską, 3 mile do Zamościa, 4. od Krasnego-Stawu, 7. do Lublina leżąca, a Dziedziczna Jmć PP. Dzierżanowskich, iest do przedania.

Pomieniona Wieś iest w położeniu pięknym, przy Zdrojach bardzo czystych i zdrowych, tudzież Rzece *Pur* zwaney, przy której niegdyś *Simon Simonides* Sielanki śpiewał, i która bywała Spławna, bo się łączyła z Wieprzem; lecz iey Stawy Ordynackie są na przeszkodzie.

Ma Pola do siania na tysiąc Morgow, według ostatnich wymiarow w Kordonie uczynionych, Morg zaś Cesarski, ma w sobie 1,600. Sążni kwadratowych.

Urodzaje tych Pol, są obfite, bo za Oycy Dziedzicow wydawały do pięciu, lub sześciu ziarn Zboża, z iednego.

Pszenica rodzi się równie piękna iak Samdomirska.

Zyto nayważniejsze ztamtąd bywało we Gdańsku.

Prosa, Owy i Jęczmiona piękne.

Ma Poddanych dwudziestu kilku po trzy dni robiących Pańszczyzny na tydzień; lecz i więcej możnaby ich osadzić, przy znaczney Pol obfitości.

W tej Wsi zayduie się Dwor murywany dosyć porządny i meblowany, z Piwnicami

mi murowanemi, 60. łokci długości mający, procz narożników murowanych.

Jest także i Kaplica w Ogrodzie mrowana.

Staynie, Wozownie, Szpichlerze, Stodoły, Kuźnia i Dworek dla Kowala z dobrego drzewa nie sprochniałe.

Karczma jest jedna we Wsi dla Gospodarzów tamtejszych, która czyniła Zł: 400. lecz druga mogłaby być postawiona na Gościńcu z naczynym pożytkiem.

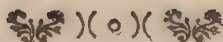
Łąki ma ta Wieś dla potrzeby iedynie Dworskiej do stu Wozów.

Ma ieszcze do tego ta Wieś Stawek dość rybny z Młynem, i kilka Sadzawek wielkich, które w czasie Zastawy pozarastały.

W teraźniejszych czasach jest ta Wieś Zastawna w tysiącu Czerwonych Złotych, a z pretenasyami być może do dwudziestu dwóch tysięcy Złotych. — Ktoby zaś żądał dokładnie wiedzieć, czyli ta Wieś nie ma innych na sobie Długów, może się dowiedzieć we Lwowie w *Intabulacyi Cesarskiej*, czyli *in Tabula Regia* a rzeczy godney naśladowania w Polsce, ażeby Dobra dłużne nie były kupowane z zawodem.

Cena tej Wsi 100,000. Zł: Pol: lecz za rozmowieniem się z Dziedzicem, zmniejszona być może.

A zatym ktoby sobie życzył tey Wsi na-
być, ma się dowiedzieć do *Expedycyi Dziennika Handlowego*, a ztamtąd odesłany będzie do Dziedzica mieszkającego w Warszawie.

W interessie teyże Wsi Kopia Listu pewnego Kanonika do Dziedzica die 27. Maja 1787. Roku.

Chęć dania WMci Panu Dobrodzieiowi iak naydokładniejszey odpowiedzi, była przyczyną spóźnienia moiego dwiema Poczty. Mówiłem z W. Jmć Pauem Baronem *Wyszyńskim*, który, co dawniey J. W. Ex-Kancelarzowi za odebraniem Listu *Najjaśniejszego Pana* w tymże interessie z nim mówiącemu odpowiedział, z tym się oświadczył i teraz w przytomności J. W. Ex-Kancelrza Dobrodzieia, że on *Sułowa* kupić nie chce, ale prosi tylko, aby *Summa* na *Sułowcu* zastawna była oddaną, a on z wielką chęcią tę Maiętność ustąpi.

Przyczynę niekupowania daie, że w Koronie Dóbr nabýwać nie chce, ówszem i swoje własne stara się wyprzedać.

Co się tycze *Detaxacyi*, ta do tych czas nie nastąpiła, i przed zakończonym *Urbarium* nastąpić nie może. Miło mi iest przesłać WMci Panu Dobrodzieiowi to wierne uwiadomienie o stanie maiątku iego, z naypowinniejszy szacunkiem.

— Do przedania Część Wsi Krycznik w Po-
wiecie Oszmiańskim.

ZA Summę Złotych Polskich 25,000.
Dekretem Ex - Dywizorskim przysądzo-
ną Część Dobr Bokszysek w Powiecie O-
szmiańskim leżących, że Wsi Krycznik. —
Poddanego ciągłego iednego, pod którym
Gruntu Włoka 1. Morg 1. Prętow 6. Pręci-
kow 5. - - - - za Zł: 124. Gr: 8.

Łąki murożney dobrej tam-
że w Krycznikach Morgow 4. za Zł: 24. - - -

Lasu starzynnego nizowego
tamże Włok 2. Morg: 7. Prę-
tów 93. Pręcikow 52. - - za Zł: 56. Gr: 2.

Prosto Pola średniego w Ju-
raciszkach Morg: 8. - - - za Zł: 12. - - -

Lasu starzynnego na Grunt
nżytecznego tamże Włok 4 za Zł: 140. - - -

Zliczając ze wszystkiego ro-
czney Jntraty wynosi Zł: Pol: 356. Gr: 10.

Takową Jntratę Sąd Taxatorski Exdywi-
zorski na Wieczność wydziela; niemniej ra-
zem powyższym Wyrokiem za Procenta Sum-
my 25,000. na tymże wydzielonym Gruncie
mieści i lokuie.

Takowa Część Wsi pomienionym Dekre-
tem przysądzona, jest do przedania za Summę
Zł: 20,000. a w tym Targ.

Kto-

Ktoby więc chciał nabyć tę pomienioną Część, mianowicie większość Dobr tej natury mający, niech się referuje przez Poczty, lub osobiście do *Dziennika Handlowego* w Warszawie, a odbierze tam zupełną informacją i finalną Cenę.

— *Do przedania Dobra w Ziemi Zakroczymskiej.*

Dobra w Ziemi Zakroczymskiej o 5. mil od Warszawy, od Narwy mila iedną, dziedziczne, bezdłużne, do przedania za Cenę Zł: 100,000.

Ktoby chciał one nabyć ma się referować do Ur. *Jwanickiego*, przy Ulicy Podwału mieszkalącego w Kamienicy Nro. 302.

— *Uwaga Autora Dziennika Handlowego, o potrzebie Tabelli Dóbr do Przedaży, Zastawy, Arędy, y Summ na Dobra.*

Autor *Dziennika Handlowego*, chcąc się przysłużyć Kraiowi wynalazkiem takowej Sprzedaży, Zastawy, lub Arędy Dobr uformował w tym zamiarze wzor Tabelli na końcu Tomiku znajdujący się. — Który to Wzor, gdy przyidzie z czasem do tej pomyśl-

ności, iż będzie mógł formować ogromną Tabellę Dobr całego Kraiu, mocą ktorey łatwo każdy mógłby iednym oka rzuceniem nauczyć się, w jakim Woiewodztwie iakich Dobr ma szukać. Dopiero uznałby się *Autor* za szczęśliwego, iż pierwszy iego wynalazek, stał się użytecznym całemu Kraiowi. Ale wątpi bardzo, gdyby tak prędko przyiść mógł do skutku ten iego zamiar, gdy z swoiey strony Obywatele nie przyłożą się podawaniem swoich Dobr do publiczney wiadomości.

Już to Rok drugi, iak *Dziennik Handlowy* wychodzi, zajmujący dla wygody Kraiu różne Artykuły, między ktoremi zajmuie Artykuły i o Dobrach, przecięż dotąd tak z tych wszystkich Artykułów, iako i z Artykułu Dobr, bardzo mało ma ten *Dziennik* przyłożenia się Obywatelskiego. Poznać to można z tey tak szczupley Tabelli Dobr z dwoletniego *Dziennika* zebranej. — Przyczyny tego tak małego przykładania się Obywatelskiego, dotąd ieszcze upatrzyc nie można. — Myślał *Autor*, że może czy nie dla tey przyczyny tak mało donoszą? iż wielu iest tych, co publikować nie chcą Nazwisk tak swoich, iako i Dobr dla różnych przyczyn: przeto podał im sposob w tymże *Dzienniku*, i bez wzmiankowania Nazwisk, mogą bezimiennie donosić co chcą, zostawiając referencyą do *Dziennika Handlowego*, a ten tylo temubyp

pry-

prywatnie doniosł, ktoby żądał czego, ale i ten szrodek nie wiele pomógł, bo jeszcze i w tym sposobie mało donieśli. — Sądzi więc, że może czy nie dla tej jeszcze przyczyny tak mało donoszą? że więcej jest tych, co żałując parry Złotych na kupno iednego Tomiku Dziennika, nie wiedzą o tym, że w tym Dziele znajduje się Artykuł o Dobrach. — Gdyby więc i tę przyczynę uprzętnąć, o to Autor uformowawszy Wzór Tabelli Dobr, ofiarnie ją *Gratis* każdemu rozdając w Expedycyi Dziennika tym celem, aby łatwo każdy dostawszy Wzór takowey Tabelli, zastanowił się, czy Tabella takowa byłaby pożyteczna Obywatolom? tak chcącym Dobra swoje sprzedać, zastawić, zadzierżawić, iako też i chcącym one nabyć? — Jeżeli więc kto przekona się, że takowa Tabella byłaby pożyteczna, niechżeż nie zamieszkiwa z swojej strony przyłożyć się do wzrostu tego zamiaru, a nadsyła uwiadomienia, albo czego do Przedaży, albo czego do kupienia, a zwłaszcza, że od takich Uwiadomień nic Autor nie żąda. — Adressować można, czy przez Poczty, czy to przez umyślnego, tak: — *Do Dziennika Handlowego*, w Warszawie na Krakow: Przedm. Nro. 454.

KONIEC CZEŚCI V. DZIENNIKA
ROKU DRUGIEGO.

NB.

Obszerniejsze zaś opisanie tych Dobr znajduje się w samym Dziele Dziennika przeszło-rocznego 1786. i tego-rocznego 1787. Do których gdyby łatwo każdy trafił, kładzie się na samym początku Tabeli Linia Karty, odsyłająca do przeszłorocznego pod R. 1786. do tego-rocznego pod R. 1787.

Gdyby zaś wiadomość takowej Tabelli wcześniej dożyć mogła wszystkich, *gratis* każdemu rozdać się ta terazniejsza Tabella w *Expedy*
cyi Dziennika Handlowego na Krak: Przedmieściu Nro 454.

Guth

Zyt

D. 10

P. 10

D. 10

St. 10

Q. 10

ta

lu

K

to

vi

du

be

is

TABELLA TARGOW CAŁOKRAJOWYCH NA MIESIĄC MAY ROKU 1787.

MIASTA PROWINCYI WIELKO-POLSKIEJ.										MIASTA PROWINCYI MAŁO-POLSKIEJ.										MIASTA PROWINCYI LITEWSKIEJ.													
Gatunki, Zboża, Produktów i Towarów.																																	
Wagi.	Miary.	Warszawa.								Wagi.	Miary.	Krakow.	Sandomirz.	Lublin.	Kamien: Podol.	Zytomierz.	Mohilew nad Niebr.	Tulczyn.	Korfań.	Niemirów.	Białystok.	Wagi.	Miary.	Wilno.	Grodno.	Brześć Litewski.	Pinsk.	Minsk.	Postaw w Olz.	Widze w Brań.	Głębokie w Poloc.		
		Zł: Gr.	Zł: Gr.	Zł: Gr.	Zł: Gr.	Zł: Gr.	Zł: Gr.	Zł: Gr.	Zł: Gr.			Zł: Gr.	Zł: Gr.	Zł: Gr.	Zł: Gr.	Zł: Gr.	Zł: Gr.	Zł: Gr.	Zł: Gr.	Zł: Gr.	Zł: Gr.			Zł: Gr.	Zł: Gr.	Zł: Gr.	Zł: Gr.	Zł: Gr.	Zł: Gr.	Zł: Gr.	Zł: Gr.		
Zyta lepszego.	Korzec.	14								Korzec.	Ditto.	11	10	15	12		13	8	7	7	7	13	15	Beczka.	64	48	48	48	56	60	65	50	
Ditto podleyzkiego.	Ditto.									Ditto.	do	10					13							Ditto.	60	24							
Płzenny lepszey.	do	18								do	do	13	13	15			16	10	10	8	9	18		do	90	04	64	64	80	120	120	115	
Ditto podleyzney.	do									do	do	12	15				10		9				do	72									
Jęczmienia.	do	10								do	do	9	9	8			9	5	4	4	15	10	do	60	32	36	32	36	50	50	40		
Owfa.	do	7								do	do	6	5	15	6		6	15	5	2	15	6	do	64	20	24	21	28	30	30	30		
Grochu.	do	22								do	do	16	12				14	8	10	7	9	16	do	64	50	64	40	56	60	60	50		
Gryki.	do									do	do			7			9	7	6	4	6		do	36	32	36	32	26	50	50	40		
Jagiel.	do	32								do	do	24	24				18	12	13	10	15		do	80		64							
Krup Jeczni: Ordynar:	do	16								do	do	14	16	15					8				do	60		70							
Ditto drobnieyszey.	do	18								do	do	19	6	16	18		14		10				do	60									
Ditto Gryczanych ordynar:	do	20								do	do	20	8										do	60									
Ditto ditto drobniey:	do	36								do	do	11	15	10	20		14	15	14	10	13		do	64	48	62							
Siemienia Lnianego.	do									do	do	7	6	6	20		12		8				do	36									
Ditto Konopnego.	do																																
Olein Lnianego.	Garniec									Garniec	do	5	3	6	4		3	15		4			Garniec	6	3	5							
Ditto Konopnego.	do									do	do	4	24										do										
Wodki okowitey.	do	4	15							do	do	4	6				6		4				do	4		3	15						
Ditto ordynar.	do									do	do	3	15					4	4	3		2	22	do	3	20	2	15	3	15	2	1	
Mała.	Funt	24								Funt.	do	24												Funt	26								
Stoniny.	do	14								do	do	20												do	18								
Szczeciny.	do									do	do	25												do	16								
Salety.	do									do	do	28												do									
Mięsa świeżego.	do	5								do	do													do									
Ditto solonego.	do									do	do													do									
Makaronu Włof: Kraiowego	do	1								do	do													do									
Ditto ditto Zagranic:	do	2	15							do	do													do									
Kawy.	do	2	8							do	do													do									
Cukru.	do	2								do	do													do									
Wosku żółtego.	Kamień	64								Kamień	do	66	70	12	64		70	80	74	84	74	80	Kamień	66	20	80	76						
Ditto białego czyli iarzę:	do									do	do	18	15				10	15					do										
Miodu prasnego.	do	18								do	do												do										
Amyu.	do									do	do												do										
Kminu.	do									do	do												do										
Łoin topionego.	do	17								do	do	20	22	18			16	15	15	16			do										
Ditto nietopionego.	do	10	15							do	do	12	13	12			12	15	12	17	15	16	do	22	22	18							
Wetny lepszey.	do	30								do	do	30	24	54									do	18	18	16		20					
Ditto ordynar:	do									do	do	25	20	45									do			34							
Lnu.	do									do	do	12											do			25							
Konopi.	do	10								do	do	11					7						do	18									
Chmieleu.	do	12								do	do												do	11		12				8	8	6	
Tyuniu.	do									do	do												do	5	4	17		5	7	6	4		
Zelaza Kraiowego.	Cetnar									Cetnar	do		30							40			Cetnar										
Ditto Moskiewskiego.	do									do	do												do										
Ditto Pruskiego.	do									do	do												do										
Miedzi Kraiowej.	do									do	do												do	44									
Ditto Zagranicznej.	do									do	do												do										
Potaziu Węgierskiego.	Szaffunt									Szaffunt	do									373			Szaffunt										
Ditto Kotłowego.	do									do	do									72			do										
Ditto korytowego Kofon:	do									do	do												do										
Ditto braku.	do									do	do												do										
Soli Austriackiej.	Beczka									Beczka.	do												Beczka.										
Ditto Pruskiej.	do									do	do												do										
Ditto Moskiewskiej.	do									do	do												do										
Smoly.	do									do	do												do										
Wolu lepszego.	Sztuka	162								Sztuka	do	18	15	15			7			14		10	Sztuka										
Skor Wołowych furo:	do									do	do												do										
Ditto ditto wypraw:	do									do	do												do										
Skor Kozłowych furo:	do									do	do												do										
Ditto ditto wypraw:	do									do	do												do										
Skor cielęcych furo:	do									do	do												do										
Ditto ditto wypraw:	do									do	do	1	6										do										

Informacja.	Miary.	Wagi.	Proporcya Funtow Warszawskich do Funtow Miast Portowych.
1mo. Podpisy zaświadczaące pewność Targow w Tabeli wyrażonych znajdują się na początku Tomiku pod Artykułem Targow Kraiowych.	Korzec Warszawski ma Garcy, - - - - - 32 Beczka Litewka ma Garcy, - - - - - 144 Szanek Brzeski Litt: ma Garcy Kom: Litt - - - - - 36 Ale w Tabeli jest z redukowany na Beczki.	Kamień w Koronie od Funtow, - - - - - 32 Kamień w Litwie od Funtow, - - - - - 40 Cetnar Polski ma Funtow, - - - - - 160 Szaffunt.	100. Fun: Warzsa: czyni. 90. Rygskich. 100. Krolewskich dawney Wagi. 80. Ditto nowey Berlińskiej. 86. Gdańskich. 92. Chersońskich. 89. Elbląskich.
2do. Gatunki niezmienione w Tabeli dla odmienności tak Miar, jako i Wag, z naydują się także pod Artykułem Targow Kraiowych.	Garniec dubeltowy w Minsku wiele zajmnie niedoniesiono. NB. Ktoby o innych Miarach doniosł. tedy w tym miejscu w następujących Miesiącach będą drukowano.	Kamień w Minsku od Funtow, - - - - - 50 NB. Ktoby o innych gatunkach Wag doniosł tedy w następujących Miesiącach będzie wydrukowano.	

Zaw

R

T

zblizai

calym

zniefz

na kon

szczone

— Tar

— Tar

se

byl

fio

tor

Czeru

DZIENNIK HANDLOWY

*Zawierający w sobie wszystkie okoliczności,
Pisma, Uwagi, i Myśli Patryotyczne,
do Handlu ściągające się.*

ROKU DRUGIEGO CZĘŚĆ VI.

CZERWIEC 1787.

I.

O Targach Kraiowych.

TARGI Kraiowe coraz wyżej idące, iak zbliżają powszechną Karystą, a za nią głód w całym Kraiu; poznać można z Targów teraźniejszy Miesiąc znajdujących się w Tabelli na końcu Tomiku — Inne zaś Artykuły nieumieszczone w Tabelli, tu się kładą, iak następuje.

— Targi Prowincyi Wielko-Polskiej.

— Targ Warszawski. Na Artykuły znajdujące się w Tabelli, iako i te, co tu się kładą, że był w Miesiącu Czerwcu, zaświadcza Wiesiołowski Insygnator Taxowy, razem z Autorem Dziennika Handlowego.

Czerwiec 1787.

W

Pota-

Zło: Gros:

Potaz'u Węgier:	Kamień	9.	15.
Karolku Polskiego	Cwierć	7.	15.
Kalzy Perlowey	Dto.	10.	- -
Gęsi młodych	Para	2.	6.
Kur starych	Para	2.	6.
Cieląt lepszych	Sztuka	18.	- -
Dto podley szach	Dto.	14.	
Wieprzów lepszych	Dto.	108.	
Wieprzów podley:	Dto.	54.	

Na zapobieżenie tak wielkiej drożyzny Warszawickiej, wydał następujące obwołanie J. W. Racyński Marszałek Nadw: Kor:

— Obwołanie Jurysdykcji Marszałkowskiej Kor: względem zapobieżenia Depaktacji przez Kupców, Rzemieślników, iako i drożyznie przez Piekarzy, Rzeźników, Rybaków &c:

„ Kazimierz Nałęcz na Raczynie i Małoczy-
 „ nie Racyński Marszałek Nadw: Kor: General
 „ Wielko-Polski, Orderów Orła Białego i S. Sta-
 „ niława Kawaler.

„ **W** S Z E M w obec i każdemu z osobna po-
 „ dać do wiadomości: Iż gdy spodziewany Naj-
 iasniey-

„ iasnieyszego Króla Jmci do tego Stołecznego i
 „ Rezydencyonalnego Miasta Warszawy Przy-
 „ iazd, wkłada na Marzalków wielorakie obo-
 „ wiązki dokładney Prawami Kraiowemi opisa-
 „ ne, a do zachowania i utrzymania powsze-
 „ chnego pod Bokiem J. K. Mci bezpieczeństwa;
 „ tudzież ku zapobieżeniu drożyźnie różnych
 „ żywności, i rozrządzaniu Policją zmierzające:
 „ Przeto kończąc dopełnienia we wszystkich tako-
 „ wych obowiązków; ponawiając tak Artykuły
 „ Marzalkowskie; y Prawa późniejszye, iako
 „ też wielokrotne Obwieszczenia na fundamen-
 „ cie tychże Praw Kraiowych, od Juryzdykcyi
 „ Marzalkowskiey Kor: wyzłe, ogłaszane, i
 „ wiadomości Publiczney podawane zalecam. „

„ *Nayprzód.* Aby każdy iakiegokolwiek Sta-
 „ nu, Powołania i Godności Obywatel, i Miesz-
 „ kaniec tak Kraiowy iako i Cudzoziemiec, do
 „ przepisu Artykułów Marzalkowskich, Praw
 „ późniejszych, i Rozrządzeń dawnieyszych Ju-
 „ ryzdykcyi Marzalkowskiey w mieście Stołe-
 „ cznym w Warszawie, i Jego Przedmieściach,
 „ nie mniej okolicach *circa circum na milę*,
 „ we wśytskim siołował się, i podług nich
 „ względem zachowania powszechney spokoy-

„ ności i bezpieczeństwa sprawował się. (a)
 „ *Powtóre.* Zapobiegając wszelkiey Drożyznie
 „ i Depaktacyi, iżby Kupcy, Kramarze, Rzeźni-
 „ cy, Piekarze, Rybacy, i inni iakiegokolwiek
 „ Kunsztu czyli Próseffyi Rzemieślnicy, w Mia-
 „ rach, Wagach, oraz Łokciach, Publiczności nie
 „ pokrzywdzali, a w sprzedaży Towarów, Rę-
 „ kodzieli, i różnych żywności też publiczność
 „ nie depaktowali, owżem podług dawniey u-
 „ stanowioney, a dotąd trwającej Taxy, też To-
 „ wary, Rękodzieła i żywności sprzedawali,
 „ przykazuję „ (b)

„ Prze-

(a) Do tego pierwszego punktu, dla po-
 wstępczney wiadomości, chciałem tu przyłą-
 czyć wyszczególnienie Praw do tey okoli-
 czności słujących, lecz że teraz tak wielka
 jest spokojność i bezpieczeństwo w Warsza-
 wie, iak nigdy pońo za żadnego Panowania
 nie było, przeto wyszczególnienie takowe o-
 puszcza się.

(b) Co zaś w okoliczności Depaktacyi
 przez Kupców, Kramarzów, wszelkiego Kun-
 szt i Próseffyi Rzemieślników, w przedawa-
 niu nie podług dawniey ustanowioney a do-
 tąd

„Przekupniom także i Przekupkom, którzy

za

tąd trwającej Taxy, tak mocno zagęszczony, i w arbitralność ich woli iak chcąc sprzedawania weszłej, należałoby wszystkie te Taxy dawniej ustanowione, a dotąd trwać powinny per specificum wymienić, ażeby Kupcy nasi zapytując się na takową Taxę, lekali się tak szkodliwej dla Kraju Depaktacyi, do której tak się już wewzyczaili, iż o Taxie Prawami oznaczony, ani wiedzą, ani chcą wiedzieć, i dla tego tak śmiało wprowadzają Fraszki i Towary Zagraniczne, za które gotowe pieniądze wytłudzisz, wywożą je za granicę, bo wiedzą, iż nikt o Taxę Towarów nie zapyta się, a zatym sprzedają iak chcą, nie iak Prawo każe — Lecz gdy te niniejsze Rozządzenie ożywi dawną Taxę, a za ożywieniem iey zmniejszy się ta tak straszliwa Depaktacya, winien będzie Kraj w ocaleniu kilku Milionów acz w sumey przynajmniej Warszawie, która też najwięcej marnotrawi, twojemu przezornemu rządowi J. W. Marszałk — A gdy Kraj postrzeże znaczny pożytek z takowego rozządzenia wypływający

„ za Miasto i na Drogi zabiegając lub zanieżdżając,
 „ a u tych co żywność do Miasta noszą i wożą, prze-
 „ kupiwszy, na Rynku one iako naydrożey prze-
 „ dawać zwykli, iak naysłowiacy zakazuję, a-
 „ by się tego czynić nie ważyli, kobykolwiek
 „ zaś przeciwko opisowi Artykułów Marszałko-
 „ wskich, i wyszłym od Juryzdykcyi Marszałko-
 „ wskiej dawnieyszym Rozządzeniom w czym-
 „ kolwiek wykroczyć poważył się, lub przepi-
 „ su

---

iący, może zachęci się, i wszystkim Woie-
 wodom przypomnieć podobną ich powinność
 postrzegania po wszystkich Miasłach takowey
 Depaktacyi, przez nakazanie onym Taxy
 Prawem oznaczoney — Gdyby zaś łatwo
 przyjsć mogło do przypomnienia takowey
 Taxy, trzeba wprzód zebrać wszystkie Pra-
 wa Tit: Præcia rerum — Zebranie zaś te,
 nayłatwieysze, bydzby mogło, tym, co nay-
 więcey chodzą około Prawa — Jeśli więc ko-
 mu zechce się zatrudnić z Ducha Patryoty-
 zmu do zebrania takowych Praw, niech ra-
 czy one przysłać do Dziennika Handlowego, a
 ten dla pożytku powszechnego chętnie umie-
 ści one w swym Dziele.

„ su onych nie dopełnił takowy według tychże
„ Artykułów i Prawa w Sądzie Marzałkowskim
„ Koronnym ukaranym zostanie.

„ „ Nakoniec wolne przywезienie z Wsiów i
„ Miasteczek, Mięsa, Chleba, Ryb, i wszel-
„ kiej żywności, bez żadney od kogokolwiek
„ przeszkody, pozwalam. „ (c)

Które to obwieszczenie aby do wiadomości ka-
żdego doszło, toż przy ogłosie Trąby w miey-

scach

(c) Co zaś do wolnego przywożenia do
Warszawy, Mięsa, Chleba, i Ryb, trzebaby
dodać wolność nie tylko przywożenia, ale i
bez żadney Taxy przedawania, bo w takiej
drożyznie, iaka jest teraz, gdy będzie Taxa
na mięso przywiązana ta sama, iaka była i
w tanności, nikt nie powiezie mięsa, ani po-
pędzi Wołów, oczywiście na stronę swoją,
ale gdy będzie wolność przedawania iak chcąc,
każdy w nadziei drogiego sprzedania dowie-
zie, a gdy tak wielu dowiezie, iż będzie podo-
stakiem mięsa, czyli Chleba, czyli Ryb, do-
piero sam ten nawóz zrobi bez żadney przy-
muszającej Taxy, tanność.

feach zwyczajnych przez Wóźnego publikować
zaleciłem. Dan w Warszawie Dnia 19. Miesiąca
Czerwca 1787. Roku.

— *Taxa terażniejsza Chleba w Warszawie,*
Chleb żytny z maki pytlowey piękney.

Bochenek za Gro: 6. ważyć ma Funt 1. Łot: 8.

Dto. za Gro: 12. ważyć ma F. 2. Łot: 16.

Z maki Targowey podlejszey.

Bochenek za Gro: 6. ważyć ma F. 1. Łot: 15. $\frac{1}{2}$

Dto za G. 12. ważyć ma F. 2. Łota 31.

Z maki razowey.

Bochenek za Gr: 6. ważyć ma F. 1. Łot: 18.

Dto. za Gr: 12. ważyć ma F. 3. Łot: 4.

Chleb Pszenny z maki Montowey przedniy.

Bulka. za Gr: 3. ważyć ma Łot 7. $\frac{1}{4}$

Z maki drugiej podlejszey.

Kukielka za Grosz srebrny ważyć ma F. 1. Ł: 7.

Bulka za Gr 2. miedziane ważyć ma Łot: 10.

Z maki trzeciej podlejszey.

Kukielka za Gr: srebrny ważyć ma (d) F. 1. Ł: 19. $\frac{1}{4}$

—Targi

(d) Ponieważ tak drogi jest teraz Chleb w
Warszawie, a ze Wsi nie jest iezsze dowożo-

— Targi Prowincyi Mało-Polskiej.

T Arg Krakowski w Tabelli znaydniący się, że był 1. Czerwca zaświadcza Imieniem Magistratu Jan Zeidler Pisarz Prowen: Miasła Krak: i Exakt: Gener— Mówię że pod Rytność Królewską w Krakowie taki był wżyskiego dowóz, iż wżyskiego dostać można było w naytańszej cenie—

— Targ

ny, zaczynając żyć każdemu przyjeżdżającemu do Warszawy, a zatańcząc po bliskości mieszkającemu z sobą przylwozić zapas Chleba przynajmniej na swoją potrzebę, inaczej dozna wielkiej drożyzny, bo Bochenkiem Chleba na dzień człowieka nie wyżywi, a tym sposobem i sobie dogodzi, i umniejszy nieco drożyzny w Warszawie.

NB. Bardzo wielu brzydzi się iść Chleba Warszawskiego z tej przyczyny, iż ma być najwięcej mierzony nogami, a na Wsiach nie znają tego tak obrzydłego zwyczaju; gdyby więc Wiewskiego Chleba podostatkem przywożono, trzebaby uwolnić Chleb Wiewski od Taxy, a gdy go dostatkem dowiozą, sam przez się także stanąć.

— Targ Sandomierski w Tabelli znajdujący się, że był w Mieście Czerwcu, zaświadcza Andrzej Rogowski Radzca i Wójt Miasta J. K. Mości Sandomierza— Nadto ielzce donosi Gatunki w Tabelli nie umieszczone następujące.

Złot: Grosz:

Miasta	Garniec	5.	
Miodu przasnego Ditto		7.	10.
Chmielu	Korzec	12.	
Apyzu	Ditto	48.	
Słoniny	duży Połec	54.	
Baranów	Sztuka	10.	
Skór Jalew: surow: Dto		11.	
Krów dobrych	Dto	72.	
Cieląt	Dtto	8.	
Skór Cielęcych	Dtto	7.	
Jay	Kopa	1.	10.
Kaczek	Sztuka		18.
Kapłonów dobrych Dto		1.	6.
Kur dobrych	Dto		25.
Kurcząt pięknych Dto			13.

I o Drożyźnie tę Uwagę czyni— „Dla tego
tak późno z Mieścia Czerwca Targi odsyłam,
„ponie-

„ ponieważ dopiero po S. Janie, zeznanie onych
 „ było, które nieco w początkach Miesiąca pod-
 „ wyższały się, z przyczyny Urodzaiów po wię-
 „ kszey części rzadkich, a po wyewie Wisły
 „ nagłym (bo mało co od wylewu w Roku
 „ 1774. mnieyszym) nagle też Targi podniosły
 „ się, i jeszcze wyższych spodziewać się każą.
 „ Zboża bardzo wiele wychodzi w Kordon
 „ Jego Cesarzkiej Mości w różnym gatunku, a
 „ w tey mierze nie masz sposobu zaradzić; które
 „ zboże naywięcey Żydowstwo transportuje.,

— *Uwaga Sandomierzanina o spodziewaney
 jeszcze większoy drożyznie i o sposobach
 zabezpieczenia oney.*

„ **D**Nia 20. 21. 22. 23. Czerwca Roku 1787.
 „ zdarzony w Sandomirskim wylew Wisłany
 „ wody nad brzegi, zatopił we wszystkich Wsiach
 „ nad-Wisłańskich w nizinach będących Pola,
 „ Łąki i Pastwiska. Pewnie ten los i w innych
 „ stronach był doznany (o) ten trefunek kaže
 „ się

(o) *Sięgnął ten los fatalny y okolice War-
 szawy, bo gdzie tylko były brzegi niskie,
 wszę-*

„ się domyslać w tych zatopionych miejscach
 „ przyzłego głodu, albo przynajmniej drogo-
 „ ści zboża nadzwyczajney. Już tedy kilkana-
 „ ście tysięcy ludzi utopili na łądzie cało-ro-
 „ czny zysk swój i sposób do życia, podobno
 „ im trudno będzie znaleźć takiego Dobrodzie-
 „ ia iak Zmudź znalazła Zaczego Męża Cho-
 ra-

Wszędy Pola i Łąki zalane, i piaskiem za-
 sunięte, patrząc się na tak okropne okoliczno-
 ści, zdanie się, że trzeba by było mieć wzgląd
 Obywatelom, aby zboża za Granicę nie wy-
 wozić, gdzie nawet daleko taniej płacą ani-
 żeli w Kraiu, przecież nie było tego zaślano-
 wienia się, wszyscy na oślep wywieźli zboże,
 i za bezcentam przedali, boby w Kraiu droższy
 teraz przedali, a wkrótce trzeba spodziewać
 się daleko jeszcze droższego — Coby to była za
 przyczyna takiej niełitości nad bliźniemi swo-
 iemi i nad sobą samemi, że bez żadnego wzglę-
 du na taką Karystę Kraiową, wywożą zbo-
 że za Granicę? Niech kto odkryje tę przyczy-
 ne, a może Zwierzchność potrafi zaradzić.

„ *rażego Upit'skiego* — Magazyn Kraiowy już
 „ wyprzedany, Obywatele bezustannie ztąd wy-
 „ przedają do Gallicyi Zboże, nie ma ktoby.
 „ wcześniej zaradzał o oddaleniu przyszłej nie-
 „ doli — Kommissya dobrego porządku i bezpla-
 „ tna, i niemająca zlecenia o urządzaniu swego
 „ Woiewództwa takim, iakieby potrzebne było
 „ w całym nawet Kraiu, nie widzi się być
 „ obowiązana do zapobiegania złym losom Kra-
 „ iowym — Wszakże Rada Nieustająca mogłaby
 „ to złe oddalić, gdyż mogłaby wyznaczyć Kom-
 „ missarzów dobrego w Woiewództwie porząd-
 „ ku, a nawet z każdego Staru, aby jeden stan
 „ nie brał przemocy nad innemi — Mogłaby im
 „ Kadencje oznaczyć, aby rzeczy przedżytku-
 „ tek miał — Mogłaby ołomyslić dla nich zrzo-
 „ dła nadgrody z Strosów lub z kądinąd, bo się
 „ pracującemu nadgroda należy — Może takie
 „ Rozządzenie Rady Nieustającej przyjąć Wo-
 „ iewództwo dobrowolnie za Ustawę dla siebie
 „ bez ceymu, bo Rząd prywatny jednego Wo-
 „ iewództwa, nie dependuje od Woiewództw
 „ innych — Słowem możnaby jeszcze u nas i złe
 „ oddalić, — *Sandomierzanin*.

— *Targ Lubelski* w Tabelli znajdujący się, że był w Miesiącu Czerwcu zaświadcza *Małarowicz* Prezydent Lubelski— Nadto jeszcze donosi, iż Urodzaje w okolicach tutejszych, szedni obiecują zbiór, ponieważ w wielu miejscach powymakało zboże.

— *Targ Zytomierski* w Tabelli znajdujący się, że był w Miesiącu Czerwcu ten sam co i w Miesiącu Maiu, zaświadcza *Jan Lewandowski* Pro-Consul Miasta J. K. Mości Zytomierza— Nadto czyni jeszcze Uwagę *Względem Rolnictwa następującą*.

— *Uwaga Prokonsula Zytomierskiego względem polepszenia Stanu Rolników.*

„ **Z** Wielu iak widzę miejsc donoszą *Dziennikowi Handlowemu* Zawady do powstania „ Powszechnemu Handlowi, z tych doniesień bierę Pobudki.

„ Zamknięć niepodobna, iak czas terażniejszy „ w okropnych zostaje skutkach przez przewro- „ tne Zydostwo, które Kontrakty czyni z Wła- „ ścicielami Dóbr, aby ich Poddani Rolnicy, nie „ komu innemu, iak im tylko Kontrakty mają-
cym

„ cym Zboża przedawali; a zaś Żydzi zebrawszy
 „ znaczną partya Zboża po Miastach rozwożą, i
 „ iaką chcą ceną drogą, teć zboża przedaia, i za
 „ Granicę wywożą — Policy w niewoli będąc,
 „ to wszystko czynić muszą, co im od ich Pa-
 „ nów jest nakazano — Słuszneby więc należa-
 „ ło pomyśleć Najwyższej Zwierzchności, aby
 „ ten stan Rolniczy nie był w takiej niewoli,
 „ iak dotąd zostaje. (a) Wszakże Rolnictwo
 „ jest

(a) Na poskromienie tej iak niełitościwej
 uciążliwości Poddanych, nie ma innego spo-
 sobu, iak wymienić w tym Piśmie tych co
 zacie Kontrakty czynią, y że gotów jestem do-
 pełnić tego sposobu. oświadczam się, iż jeżeli ie-
 szcze trwać będą takie uciążliwości, abym
 tylko miał autentyczne o tym doniesienie; bo
 mimo litość wrodzoną nad bliźniemi, krzy-
 wda ztąd dzieje się całemu Kraiowi — Kray
 każdy poty jest szczęśliwym, poki Rolnictwo
 kwitnie, które jest fundamentem Handlu, a
 iakżeż może Rolnictwo kwitnąć; gdy Szla-
 chcie Cbłopa tak uciskają, wszakże ani Szla-
 chcie,

„ jest nayszlachetniejszym Rzemioſtem, które i
„ ſiebie

---

*chcieć, ani Pan, ale Chłop jest Polskiego Rol-
niſtwa Filarem, a iakież Chłop może być
dobrym Rolnikiem? gdy nie tylko nie jest pe-
wnym właścicielem tego Gruntu, który wyra-
bia, ale nawet ſwoicy właſności i ſwoiego pro-
duktu, który krwawym potem użyſkał, gdy
Pan, czyni Kontrakt z Zydem, że moi Chło-
pi nie komu innemu Zboża przedadzą, iak ty-
lo tobie, Zyd maiąc taki Kontrakt muſi Chło-
pa do ceny przedania, iakiego, iaka iemu ſię
podoba, a nie iaka jest na Targu — Nie ieſtże
to gwałt przeciwko Prawu natury? wydzie-
rać wolność ſzaſowania właſności ſwoją bli-
żniemu ſwojemu? nie ieſtże to gwałt przeciw
Prawu nawet Kraiowemu? tamować wolności
Handlu w przedaniu komu chcąc Zboża?
Gwałty to ſą baniebne przeciw Prawu Natury,
ſzkodliwe przeciw Prawu Kraiowemu, a za-
tym warte zaſtydzenia powszechnego — Niech
by wiedziata powszechność o takich podłych*

Oby.

„ siebie i Kray cały wzbogacić może, zacóż
 „ ma być tak nieszczęśliwe? Wszakże
 „ Słodkie Wolności Imię, tak jest właściwym ka-
 „ żdego Człowieka Przywilejem, że nie ma Du-
 „ szy, któraby tę chwalebną myślą zaprzatnąć
 „ się nie miała — Stań wyłoki i w doskonałości
 „ ozdobny przez cnoty i zasługi swoje, nad pier-
 „ włą podnosiłszy się Równość, tym zażyczy-
 „ tem odrywać się pragnie tak, iak i tamten co
 „ mu natura zostawiając te wspaniałe chęci, uie-
 „ ła tylko sposobów dopiąć one zdolnych. Dostyc
 „ albowiem jest być człowiekiem, do tego dą-
 „ żąc zamiaru, każdy na świecie poki uciśnio-
 „ ny zostawał niewoli iarzmem, poty się zwał
 „ podłym i w oczach pogardy godnym, aż Szla-
 „ chetna ambicya zagrzała umysł odżytkiwac
 „ wolności, a dopiero plama nieczułości ztarta

X

„ się

---

*Obywatelach, a widząc ich taką podłość niech-
 by się uczyła iak ma zaufać w powierzaniu
 onym Urzędów, i wszelkich Postug Publi-
 cznych, które zapewna tak podle będą wyko-
 nywane, iak podle są teraz dopełniane, na bie-
 dnych ich Poddanych, a wszystkich naszych
 bliźnich.*

„ się — Lecz Wolność, której żądaia Rolnicy,
 „ tak się różni od tamtey obrazu, iak obraz
 „ od iłoty swoiey, tak atoli granicami opasana,
 „ szanuią iako Zabytek dawności. Lękać się nie
 „ trzeba, żeby Rolnictwo zapomniawizy po-
 „ winności swoich, instynktu zuchwałości nie-
 „ przyzwoite myślało postępkı; Rozpacz to tyl-
 „ ko częstokroć do złych przyprowadza skut-
 „ ków — To przyczyna Drożyzny z przyczyny
 „ ny uciążenia Rolników — Zobaczymy teraz przy-
 „ czyny teyże drożyzny z niejednoznaczności ce-
 „ ny, która iak corok bywa inna, widzieć mo-
 „ żna z następującey Tabelli.

K r. c.	w Roku	w Rok:	w Rok:	w R. P.	w s. s.
b)	1787.	1784.	1783.	1782.	1781.
	Złote.	Złote.	Złote.	Złote.	Złote.
Żyta	13	3	2	1 gr. 10	12
Pfzeni-					12
cy.	16	6	5		12
Jagiel.	18	7	6		12
gczmie-					12
nia.	14				12

A przy

(6) To tylko o kilka lat w tey Tabelli za-
 sięgniona pamięć Ceny Zboża, a iaką czy-
 ni-

A przy takiej taniości Rolnicy straciwszy ochotę do pracy, pola zasiewać już niechcieli. Otóż głyby wziąć proporcya tutejszego Kraju, aby zawsze w jednakowym szacunku zboże bydź mogło, niechby nieustannie — Zyto było po Zło: 5. — Pszenica po Zło: 7. — Jagły po Zł: 10. toby każdy Rolnik większą miał ochotę, ma-

X 2 iac

ni nie jednemu ciekawość, i dać powód do formowania różnych Gospodarskich wniosków, a cóż dopiero mówić, gdy będzie można z tego Publicznego Pisma w lat kilka, kilkanaście, i kilkadziesiąt (cieżeli Patriotypem Krajowej dopomoże tak długo trwać temu Dziełu) iakie to będzie można czynić różne kalkulacye i wnoszenia wedle nauki Jmci X. Kluka Sławnego Pism Ekonomicznych Autora, którego w tej okoliczności Uwagi już się znajduią w Dzienniku przeszłorocznym fol: 1. — Nie rozszerzam się więc nad dowodzeniem potrzeby tej wiadomości, bo spodziewam się, że Kraj sam za czasem przekona się o pożyteczności Dziennika Handlowego ztąd iedynie, że zajmuie w sobie ten tak ważny Artykuł Wiadomości Targow Kraiowych.

iąc nadzieję, że jeżeli nie przeda w tym Roku, to przeda w drugim, a nie mogąc sprzedać, gdy urodzaje wielkie bywają, chociażby na czas dalszy, gdy mniejsze urodzaje przypadną; ile że w tym Kraju Zboża łatwo konserwować można bez Stodół i Szpichlerzów— Widać można było w Ukrainie wszędzie Stert po kilka, po kilkanaście i po kilkadziesiąt, a Rok przeszły i teraźniejszy to wszystko wyiadł; gdyby więc Rolnicy w owym czasie, kiedy Zboże nipo-czemu było, dosiewali, zapewne na czas teraźniejszy mieliby go zadość.

Tę więc podaję Uwagę moją *Dziennikowi Handlowemu*, iak wiele wynikłoby Dobra z tych Powodów. Każdy albowiem Rolnik powiększyłby starania około ziemi i zasiewów, gdyby miał wolność przedawania komu, i kiedykolwiekby chciał— *Lewandowski Prokonsul Miasta J. K. Mci Zytomirza.*

— *Targi, Tulczyński, Mohilowski, i Niemirowski* też same co i w przeszłym Mieście, bo inne nie są nadebrane.

— *Targ*

— *Targ Białostocki* w Tabelli znaydujący się, że był w Miesiącu Czerwcu podczas Jar-marku S.-Jańskiego dawniey czte-roNiedzielnego sławnego, a teraz iedno-Dziennego, i to nikczemnego, zaświadcza *Topolski* Poczmiistrz J. K. Mości. Białostocki,

— *Targi Prowincyi Litewskiej.*

— *Targ Wileński* w Tabelli znaydujący się, że był 4. Czerwca, zaświadcza *Kantor* Jmc Pana Przemienieckiego Woyta Wileńskiego, i oprócz Tabelli, te ieszcze gatunki do-
noszą:

		Zło:	Gro:
C hmieleu szczypanego	<i>Kamień</i>	10	
Oliwy zieloney	<i>Funt</i>	1	11
Soli szarey Francuz:	<i>Beczka</i>	30	
Sledzi Göttembur:	<i>Ditto</i>	60	
Wołu miernego	<i>Sztuka</i>	144	
Jałowic dobrych	<i>Dto</i>	126	
Skór Wołowych małych:	<i>Dto</i>	8	
Skur Jałowiczych	<i>Dto</i>	7	

— *Targ Brzeski Litewski* w Tabelli znaydu-
cy się, że był *ultimis* Miesiąca Maja, za-
świad

śwadeza Tarnawiecki Lant-Woyt Brzeski
Lit: i oproc Gatunków w Tabelli umiesz-
czonych, te iefzcze donosi.

	Zło:	Gro:
S rodu	Szanek	13
Massa	Garniec	5
Miodu przaś: omeśny Dto		11
Soli Rozchodki <i>Beczka</i>		16

—Targ Piński w Tabelli znaydujący się, że był
ultimis Miesiąca Maia, zaświadeza Anto-
ni Onichimowski Nam: Stta Pin: —No dto ie-
szcze oświadeza chęć dalszą Rapportowania
Targów w następujących słowach:

„**Z** Pińska 1. Junii, Z Dyspozycyi J. W.
Chemińskiego Starosty Sądowego Powiatu
„Pińskiego a moiego Pana, potrzebne uwia-
„domienie o Targach w Mieście Pińsku,
„sporządziwszy Rapport na Miesiąc May
„odtylem; tymże samym porządkiem pun-
„ktualnie co iefiac przez Poczte donosić
„będę z należytych zostając szacunkiem „
Antoni Onichimowski. Nam: Pińsk: Stta.

I oproc

1 oprócz Gatunków w Tabeli umieszczonych
te iefze donosi naſępujące, wraz z uwiadomieniem o Wagach i Miarach Pińſkich.

		Zło:	Gro:
Bobu	Beczka	48	
Maffa	Garniec	4	
Miodu praſnego	Ditto	4	
Dtò pitego	Dto	1	10
Sadła	Funt		20
Sofzników	Sztuka	1	
Wołów ordynaryi:	Dto	54	
Jałowic	Dto	20	
Baranów czyli Owiec D:		3	
Cieląt	Dto	6	
Wieprzów karmn:	Dto	64	
Wieprzów Chudców	Dto	14	
Kozłów czyli Kóz	Dto	3	
Indyków	Dto	4	
Indycek	Dto	2	
Gęſi	Dto	1	
Kaczek	Dto		12
Kapłonw	Dto		20
Kur	Dto		15
Skór Jałow: ſurow: Dto		8	
Skór Owczy: wypr? Dto		2	
			Ryby

Ryby wędley	<i>Dziefiątek</i>	2	19
Jaieć	<i>Kopa</i>	1	6
Wiunów	<i>Rożenek</i>		4

—*Wiadomość Wagi i Miary Pińskiej. (c)*

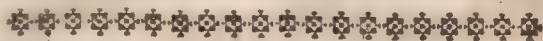
T Rzecinnik Zbożowy alias Bęczka W -			
lenka ma w sobie	<i>Garcy</i>	144	
Czasza zbożowa, to też szesnasta cz. śc			
Bęczki czyli Trzecinnika, mieć powin -			
na w sobie Garcy 9. ale zwyczajnie			
na Targach mierzy się <i>Garcy</i>		10	
<i>Garniec</i> ordynaryi: tak co do Zboża iako też			
i Trunków używany <i>Kommissyiny</i> , ma			
w sobie	<i>Kwart</i>	4	
<i>Kamień</i> używany w Pińsku Gdańskiej wa -			
gi ma w sobie	<i>Funtów</i>	40	
<i>Funt Szalkowy</i> ordynar: ma w sobie <i>Łutów</i>		32	
<i>Wiadro</i> , na które Miod przasny przedaie się,			
ma w sobie	<i>Garcy</i>	14	
<i>Dziefiątek</i> Ryby wędley ma w sobie <i>Sztuk</i>		10	
<i>Troska</i> , na którą Wiuny przedaia się, ma			
w sobie	<i>Rożenków</i>	100	

— Targ

(c) Podobney wiadomości z każdego Miasta, iako nie iednoślaynie Miar i Wag używających, żąda Dziennik Handlowy.

— Targ Miński w Tabelli znajdujący się, że
był w Miesiącu Czerwcu; zaświadcza Ta-
rankiewicz Burmistrz Miasta J. K. Mci.

*Jeżeli cokołwiek z Targów Kraiowych po-
rozumieliliśmy, iaki Handel mamy we-
wnętrzny, zobaczmyż teraz iaki Handel
mamy Zagraniczny.*

II.

Targi i Handel Zagraniczny.

— Handel Polski z Austryą, przez Sando-
mierzanina doniesiony.

WGALLICYI wyższe są niż u nas Tar-
gi — Wylew Wisły bez mała nie więcej
szkody poczynił w Gallicyi, iak w Polsce —
Rolnicy niechęć brać Zboża z Magazynów Ce-
sarских, bo doświadczyli, iak wiele uciemniać
umieją Oficjalsiści Magazynowi z pokrzywdze-
niem ludu.

— Wywóz

— Wywóz albo Inwekta przez Sandomierz do
do Gallicyi w Kwietniu, Maju, Czer-
wcu 1787.

Zyta	-	Korcy	1,493.
Pszenvcy	-	Ditto	599.
Jęczmienia	-	Dto	2,735.
Owla	-	Dto	22.
Prosa	-	Dto	32.
Grochu	-	Dto	44½.
Tatarki	-	Dto	40.
Kaszy Jaglaney	-	Dto	19.

Summa Zboża Korcy 4,980.

Maki	-	Cetnarów	168.
Sliw	-	Ditto	½
Zelaza	-	Dto	3.
Naczynia Glinianego za Zł:			440.
Statków Wodnych za Zł:			400.
Powidel	-	za Zł:	40.

— Przywóz albo Inwekta z Gallicyi do San-
domierza w tychże 3 Miesiącach 1787.

W Ina Węgierkiego	Beczek	132.
Krów i. Wołów	Sztuk	171.
	Kożu	

Kożuchów	Sztuk	9.
Drelichu na wory i pierze	Cetnarów	54 $\frac{1}{2}$.
Drewnianego Towaru	Dto	7.
Łoiu nietopionego	Dto	$\frac{1}{4}$.
Miodu nieczyszczzonego	Dto	20.
Maki	Dto	33.
Massa	Dto	$\frac{3}{4}$.
Mosiężnego Towaru	Dto	$\frac{1}{4}$.
Nici na knoty	- Dto	15.
Pekieysleyfzu	- Dto	1.
Plotna Lnianego	- Dto	34.
Dto Konopnego, zgrzebnego	Dto	1,929.
Powroźniczego Towaru	Dto	10 $\frac{1}{2}$.
Potaziu	- Dto	70.
Śloniny	- Dto	11 $\frac{1}{2}$.
Sadła	- Dto	4 $\frac{1}{2}$.
Sera	- Cetnarów	$\frac{1}{2}$.
Sieci na Ryby	- Dito	5.
Grochu	- Kocy	17.
Orzechów Włoskich	Dto	8.
Pszonicy	Dto	11,870.
Kaszy Jaglanej	Dto	26 $\frac{1}{2}$.
Dto Jęczmienney	- Dto	25.
Dto Tatarczaney	- Dto	2 $\frac{1}{2}$.
Dto Drobney	- Dto	15.
Półecz och ordynaryinych	Kamienia	$\frac{1}{2}$

Rąbku	-	-	Funt	1.
Drobia	za Zł:	30.		
Drzewa	za Zł:	977.		
Kramarszczyzny	za Zł:	116.		
Kraiek włosianych	za Zł:	60.		
Koni	za Zł:	522.		
Koców	za Zł:	670.		
Koszalek	za Zł:	18.		
Lulek glinianych	za Zł:	18.		
Naczynia glinianego	za Zł:	1,528.		
Statków wodnych	za Zł:	12,570.		
Wędzonki	za Zł:	39.		

*To tylko z iendney strony, iaki ma Polska
Handel z Auſtryą, widzieliſmy, zobacz-
my teraz iaki mamy z Pruſſami, od Kró-
lewca i Memla.*

— Handel Polski z Prusami od Królewca i Memla.

— Specyfikacya Zboża i różnych Produktów Litewskich wyszłych splotem Wilii i Niemna, przez Komorę Gubernorską do Prus Roku 1786. w Miesiącach Czerwcu, Lipcu i Sierpniu.

Z	Yta	Łasztów	201.
	Ditto	Szesli	42.
	Pszeniicy	Łasztów	11.
	Ditto	Szesli	20.
	Owsa	Łasztów	34.
	Siemienia Lnianego	Łasztów	168.
	Ditto	Szesli	9.
	Ditto Konopnego	Łasztów	102.
	Ditto Ditto	Szesli	3.
	Orkiszu	Łaszt	1.
	Jagiel	Szesli	16.
	Popiołu	Łasztów	18.
	Oleju	Kuff	82.
	Smoly	Beczak	358.
	Szmelcugi	Dto	262.
	Okrasy	Dto	27.
	Bloasu	Dto	12.
	Potaziu	Szaffun:	112.

Pięki

Pięki	-	-	Kamieni	83,145.
Pakul Dto	-	-	Dto	2,620.
Lnu	-	-	Dto	5,043.
Pakul Dto	-	-	Dto	237.
Wełny	-	-	Dto	3.
Szczeciny	-	-	Dto	223. $\frac{1}{2}$
Łoiu topionego	-	-	Dto	355.
Wosku	-	-	Dto	41. $\frac{1}{2}$
Chmielu	-	-	Dto	93.
Saletry	-	-	Dto	72.
Rogów Łosich	-	-	Dto	5.
Dto Bydłęcyh	-	-	Dto	34.
Drzewa Królew:	-	-	Gielni	687.
Ditto Tylzaw:	-	-	Dto	347.
Ditto Ryk:	-	-	Sztuk	856.
Brusów a sążni 3.	-	-	Dto	27,823.
Ditto - Dto 4.	-	-	Dto	24,833.
Ditto - Dto 5.	-	-	Dto	27,894.
Ditto - Dto 6.	-	-	Dto	22,648.
Ditto - Dto 7.	-	-	Dto	3,586.
Ditto - Dto 8.	-	-	Dto	669.
Ditto - Dto 9.	-	-	Dto	60.
Drzewa Budynkowego	-	-	Dto	15,351.
Ditto Parkanowego	-	-	Dto	9,406.
Balów	-	-	Dto	1,10.
Do tarcia	-	-	Dto	1,363.

Oplawin

Oplawin	-	- Ditto	4603.
Szawrow	-	Dto	44.
Dęlow Sosnowych		Sztuk	178.
Rudaw	-	- Dto	90.
Krzywól frzed:		Dto	- 5.
Palów Sosnowych		Dto	85.
Dto Dęlowych		Dto	772.
Pałek Dto	-	Dto	583.
Jasieniny Dto	-	Dto	628.
Dto Descek		Dto	9.
Grabiny	-	Dto	126.
Lipiny	-	Dto	177.
Balek Dębowych	-	Dto	25.
Masztów	-	Dto	77.
Purzel	-	Dto	1.
Obręczy Czopowych		Dto	28.
Dto Piwnych i Solowych	Kóp		3555.
Dto Paffowych	-	Dto	18.
Szulki Sosowney		Dto	507.
Dto Dębowey frzednicy		Dto	2,624.
Dto Dto mały		Dto	694.
Klepki Kowien:		Dto	5.
Dto Wilkińskiey		Dto	304.
Łat	-	Dto	1.
Kółów Dębowych		Dto	240. $\frac{1}{2}$:
Sprych do Kół		Dto	30 $\frac{1}{2}$
		Dy-	

Dyszłów	Kopa	1.
Talek	Dto	1.
Stomy Kulowey.	Dto	9.
Płotna na żagle	Sztuk	52.
Skór Łosich	Dto	5.
Dto Podziałkowych	Dito	235.
Ditto Jałowiczych	Dito	16.
Dto Wołowych-	Dto	20.
Ditto Cielących i Baranich	Tachrów	22.
Rohoż	Xtków	1,700.
Krobek	Ładunków	250.
Powrozów Łyczanych	Buntów	1,000.
Łyk	Wozów	3.
Węgla	Dto	140.
Gliny ordynaryiney za Zło:		21.

To wiele wyprowadziliśmy z Kraiu, ale zobaczmy teraz, wiele wprowadziliśmy do Kraiu, czy wszystko potrzebne rzeczy? i czy nie moglibyśmy się bez niektórych obejść? gdyby Kząd dobry umiał temu zapobiegać?

— *Specyfikacya weszłych Towarów Zagranicznych przez Komorę Jurborską od 1. Czerwca do 1. Września 1786. Roku.*

W Dzienniku prz szlorocznym pod Artyku-
kulem Transportu Splawnego fol: 299. doniesio-
na była Specyfikacya wyszłych przez Komorę
Jurborską Zbóż, i różnych Produktów Litewskich
za Granicę, teraz zaś donosi się, wiele weszło
przez tęż Komorę Towarów Zagranicznych. Mo-
że. Kto zechce profitować z tego, formując acz
mały Bilansik, z którego izali przekona się ka-
żdy dobry Patryota o potrzebie formowania przez
Pismo Publiczne Generalnego Bilansu całego Kra-
iu, jeśli nieco Kwartał to przynajmniey co Rok.

Soli ordynaryiney	Beczek	45,85 r.
dto Angielskiey	dto	88.
Sledzi Ordynarynych	dto	4,836. $\frac{3}{4}$.
Piwa Angielskiego	dto	79. $\frac{1}{2}$.
dito dito	Butelek	30.
Wina Francuzkiego	Kuff	3,739.
dito Szampań: i Burguńsk:	Antałów	1,326.
dito dito dito	Butelek	2,78 r.
Ośu Winnego	Kuff	7.
Wódki Francuzkiey	dto	36.
ditto Gdańskiey	Garcy	35 r.
Czerwiec 1787.	Y	Pie-

Pieprzu Ordynaryjnego	Kamieni	67.
Witryoli	ditto	2.
Sera Holenderfkiego	ditto	55. $\frac{1}{2}$.
Imbieru	ditto	17.
Migdałów słodkich	ditto	32.
dto w łusce	ditto	5.
Krup perłowych	ditto	28.
Sliwek	ditto	271.
Stokwiszu	ditto	332. $\frac{1}{4}$.
Warwolu	ditto	87. $\frac{1}{4}$.
Kalganu	ditto	7.
Galaſu	ditto	7.
Bryzeli	ditto	46. $\frac{1}{2}$.
Lukrecyi	ditto	11.
Skurek Pomarańczowych	ditto	34.
Ryżu	ditto	135.
Cukru Kandyzbot:	ditto	112.
dito	ditto	468.
dito Lodowatego	ditto	40.
dto Muszkabady	ditto	73.
Gryszpanu	ditto	2.
Ungru Farby	ditto	10.
Bramrotu	ditto	30.
Indychtu	ditto	18.
Dretu żalaznego	ditto.	1.
Bleywaſu	ditto	22.

Korze.

Korzeni różnych	-	-	Kam: -	1,649.
Kminu Weneckiego	-	-	dto	5.
Korzenia Chmielu Angielskie:	-	-	dto	4.
Kory na Szpunciki	-	-	dto	1. $\frac{1}{2}$.
Pudru (a)	-	-	dto	10.
Nici z Farby	-	-	dto	1. $\frac{1}{4}$.
Koperwasu	-	-	dto	78.
Gliny Angielskiej	-	-	dto	37.
Nasiona Konieczyny	-	-	dto	4.
Siarki	-	-	dto	13.
Łazurków	-	-	dto	6.
Y 2 Fial				

(a) Pudru sprowadzanie do Polski, iest to celem śmiechu u Cudzoziemców, którzy szysząc z Polaków, że oni mogą u siebie to zrobić, wiozą przeciw za Granicę surowy Torwar, który potym przerobiony wedwoynasób i więcej opłacają, bo z czegoż także puder, jeżeli nie z naszej Pszenicy? z którey tak dobry Puder robią w Warszawie, iak nigdy nie będzie lepszy Zagraniczny, a na Podolu na zawistydzenie Litwy, za Granicę nawet Kraiowy Puder wywożą, iak czytać można w Dzienniku przeszlorocznym Fol: 454. Tit: Handel Spławny Dniestrem Xcia Janci de Nassau.

Fijałkowego Korzenia	dto	1.
Cyny w Naczyniu	dto	31.
Rozmarynu	dto	3.
Blachy Angielskiej	dto	14.
Makaronu Włoskiego (b)	dito	4.
Kredy (c)	dto	13.

Dzwo-

(b) Makaronu sprowadzanie, który za zwyczaj zwykt się takż z naszej Pszenicy robic, i tytut Włoskiego brać nazwiska, może z czasem umnieyszy się, gdy się już w Kraiu Makaronowe Fabryki zaczynać otwierać, iak się namienia o tym w terażnieyszym Tomiku Tit: o Fabrycę Makaronowej Warszawskiej.

(c) Kredy sprowadzanie takż iest szkodliwe, gdyż mamy w Kraiu tak wiele iey, iż moglibysmy ieszcze i za Granicę przedać — Już iest doniesiono do Dziennika Handlowego w Roku terażnieyszym Fol: 28. iż około Grodna wielka moc Kredy różney znayduie się; znać więc, iż ten, co sprowadzał z za Granicy, nie musiał wiedzieć o tym, bo zapewne miałby ią w Kraiu tańszą, nie opłacaiać dwóch Celt, i różnych expensów, a iesliby o tym wiedział, a sprowadzał, uczyniłby to chyba na przechor rozumu, i Patryotyzmu.

Dzwonów do Kościoła	Kam:	28.
Fig	dto	8.
Rozynek	dto	49.
Kleiu Karuku	dto	5.
Halunu	dto	3.
Stali	dto	8.
Zegarów (ściannych)	Sztuk	2.
Kafli	na Piec	1.
Bai ordynaryiney	Sztuk	3.
Krzesel cale proſtych (d)	dto	308.
Krze-		

(d) *Sprowadzać Krzeſła a ieſzcze proſie z za Granicy, tym więkſzą ieſt czyjaś nieroztropnoſcią, im więcey każdy to zna, że Polſka w Drzewo więcey, iak inne Kraie obſtutuje, a i Rzemieſlnikami nie tylko proſtey, ale i przedniey Stolarſkiey roboty bardzo w wielu mieyſcach póchłubić ſię może; iak iuż ieſt wzmianka o tych Kraiowych Fabrykach w Dzienniku przeſztorocznym Fol: 51 — 164 — A ieſli niemożna Prawem zakazać tak grubego błędu, to możnaby przynajmniej wſtydem odſtęczać od tego, to ieſt: wyrażając w publi-czonym iakim Piſmie Nazwiſka tych, co ſmieją z za Granicy ſprowadzać te Towary, któ-rych*

Krzeseł, Angielskich	Sztuk	177.
Kanap	ditto	5.
Kapeluszów prostych (e)	dto	18.
Toczydł wielkich	dto	4.
dto średnich	dto	3.

Arf

rych Fabryki obsite są w Kraiu. I dla tego śmie Autor Dziennika Handlo: prosić gorliwych o Dobro Fowszeczne Officyalistów Celnych o dołączanie Nazwisk sprowadzających Towary z za Granicy takie, jakie się robią w Kraiu, a ledwie nie upewnilby, że wkrótce umnieyszyłoby się tych Ichmościow, co są bezwzględni na Dobro Kraiu, i wzrost Fabryk Kraiowych.

(e) A gdy mamy tyle wełny i Ziąęcy w Kraiu, że aż za Granicę wyprowadzamy, gdzie z tegoż naszego Materyalu zrobivszy Kapelusze, we dwoie każą płacić; za cóżby nie zachęcić Kraiowych Kapeluszników do powiększenia swych Fabryk, przez uwolnienie onych od Podatków, zwłaszcza iż w teraźniejszym Wiekui potrzebniejszy są Kapelusze, a niżeli Czapki, gdyż większa połowa Polaków przeistoczyła już swój strój na Francuzki.

Arf do Zboża	-	Sztuk	-	8.
Zamków do drzwi	-	dito	-	6.
Lusterek cale małych	-	dito	-	8.
dto frzednich	-	dito	-	5.
dto Gotawałnianych	-	dito	-	32.
dto do Swiec	-	dito	-	6.
Pil Trackich	-	dito	-	7.
dto Tartakowych	-	dito	-	8.
dto poprzecznych	-	dito	-	19.
dto podłużnych	-	dito	-	6.
Stolik lakierowany	-	dito	-	1.
Łóżko Zydzowskie	-	dito	-	1.
Elaneli	-	dito	-	1.
Astrachanli ordinaryney	-	dito	-	3.
Kulbak Angielskich	-	dito	-	4.
Korków do Butelek	-	dito	-	18,560.
Tacka do kawy lakierowana	-	dito	-	1.
Buhaiów Holederskich	-	dito	-	2.
Krów ditto	-	dito	-	16.
Cieląt ditto	-	dito	-	3.
Krów Pruskich	-	dito	-	2.
Skrzyń Stolarskich (f)	-	dito	-	30.

Koło-

(f) *A co się mówiło o krzesłach prostych, toż samo ma się rozumieć i o Stolarskich Skrzyniach.*

Kołowrotek ordynaryjnych	<i>Sztuk</i>	-	51.
Rydlów	dto	-	6.
Stolików marmurowych śred:	dto	-	2.
ditto ditto małych	dto	-	2.
Fortepianu	dto	-	1.
Serwisek z kompozy: mały:	dto	-	1.
Turleczków dla kanarków	dto	-	1.
Skórek Cielących wyprawnych	<i>Sztuk</i>	-	10.
Kamieni do młynów	dto	-	2.
Kartunów ordynaryjnych	dto	-	2.
Płona prostego	dito	-	14. $\frac{1}{2}$.
dto Hólanderskiego podlejsze:	dto	-	3.
dto Pruskiego	dto	-	8.
Szarfiedronu	dto	-	1.
Harufu	dto	-	1.
Szalionu	dto	-	1.
Batyfu	dto	-	3.
Tasemek do lamowania trzewi:	dto	-	20.
Skórek białych	dto	-	3.
Igieł różnych	<i>Papierów</i>	-	10.
Sitów drucianych Ogrodowych	<i>Sztuk</i>	-	4.
Fuzyi ordynaryjnych	dto	-	10.
Guzików cynowych garn:	dto	-	14.
Moździerza żelaznego	dto	-	1.
Patelni	dto	-	12.

Barchanu	Sztuk	12:
Kantoryków ordynaryjnych	ditto	6.
Garków żelaznych	dto	7.
Kos do trawy	dto	2,300.
Kułów wielkich	dto	9.
dito frzednich	dto	12.
dito małych	dto	31.
Brusków do kos	dto	1,700.
Posadzki wielkiey	dto	230.
dito małej	dto	210.
Limonij.	dto	3,393.
Cytryn	dto	210.
Papieru Rez (g)	dto	153.

Bibuły

(g) Nie dziwić się, że mając w Kraiu tyle Papierni, a sprowadzamy Papier i Bibułę z za Granicy, bo Kraiowe znać, że nie wystarczą potrzebie Powszeczney, z samey Warszawy brać tego miarę można, w której bardzo często w tym Roku brakuie Papieru Drukowego, a iesli i podwożą, to bardzo fatalny; trzeba więc lepszego Gospodarstwa w Kraiu, ażeby Papiernie pomnożyć, które znać że intratę znaczną czynią, gdy dośłarczyć Kraiowi nie mogą, i te Fabryki iako bardzo potrzebne w Kraiu, trzebaby o Podatków wszelkich uwolnić.

Bibuly Bel	Sztuk	13.
Kamieni Grobowych	dto	3.
Koszuw Łozowych	dto	2.
Butelek próżnych (h)	dto	3,680.
Kuczbaiu	dto	60. $\frac{1}{2}$.
Mydła zielone (i)	Baryłek	512.
Prochu (k)	dto	30.

Gen-

(h) Chociaż mamy tyle Hut w Kraiu przednich, zwłaszcza Kadziwilowskich, iak doniesiono w Dzienniku przestorocznym fol: 49—167—223—543—przecież ieszcze śmiemy Szkło z za Granicy sprowadzać.

(i) Mydła sprowadzanie z za Granicy podpadać takż powinno pod Klasę niepotrzebnych Towarów, bo w Kraiu toiu i popiołów tak wiele mamy, że aż Granicę wyprowadzamy, i przedaiemy tam prawie za bezcen, iak widzieć można w Tabelli cenę nikczemną popiołów po Miasłach Portowych— Ani też na Fabrykantach Mydła schodzi, bo w samey Warszawie Mydlarzów do kilkudziesiąt znajduje się.

(k) Prochu sprowadzanie z za Granicy, gdyby Rząd był dobry, wcale nie byłoby potrzebne, bo Materyałów do niego służących mamy

Contali (1)

Barył:

103.

Bla-

mamy dosyć w Kraiu, a jeśli nie ma ochotników do zakładania Prochowniów, tedy możnaby na Regimenta Woyskowe narzucić te Fabryki, ażeby każdy Regiment w proporcycy wielości ludzi mógł mieć Fabrykę Prochu, zaciągający nawet na to z Kasy Woyskowej iakiey summy, którą potym katami łatwo możnaby zaspokoić, przedając takowe Prochy. — Głepiecy bytoby, ludzi po Regimentach niemających co do czynienia, obrócić do takowych Fabryk, a niżeli ich męczyć wymysłami Musztrami, i latem i, zimą, a z tey uciążliwości uciekających ćwiczyć potym po Barbarzyńsku tak, że aż ciało od kości odpada, a częstokroć i na placu umierają — A do tego i dla obrony Kraiu, rzecz nie jest bezpieczna, spuszczać się na Prochy Zagraniczne, których wprowadzanie, gdy czasu Woyny zakazanie będzie, zkądże na tenczas weźmiemy Prochu? gdy tych Fabryk w Kraiu nie będzie, ani partykularnych ani Publicznych.

(1) Zelazo, że sprowadzamy z za Granicy, że już jest wyraźnie wadą Rządu Kraiowego,

Blachy Angiel:	Bar:	4. $\frac{1}{2}$.
Sadzy dto	dto	2.
Bretnali	dto	62.
Stali	dto	25. $\frac{1}{2}$.
Wody Mineralney	Butelek.	350.
Soku Cytryno: i Limoniowego	dto	112.
Haraku	dto	51.
Oliwy de Provans	dto	295.
Oliwy ordynaryin:	Funtów	12,746.
Kaparów	dto	249.
Syrupu	dto	92.
Serweferu	dto	50.
Serdeli	dto	73.
Konfyturów	dto	27.
Oleyku Terpetynowego	dto	60.

Miedzi

bo mając tyle Pieców i Dynarków żelaznych w Kraiu, iak widzieć można w Dziennku przeszłorocznym fol: 33. (a chociaż i nie wszystkie są ieszczę doniesione) Należałoby nappierwszego Seymu Konstytucyą pod surowemi karami, albo poddubeltową opłatą Cła, zmniejszyć wprowadzanie Żelaza, wyjącwszy same narzędzia do Fabryk kraioowych, które e conzerfō od wszystkiego nawet Cła uwolnićby potrzeba.

Miedzi w naczyniu (m)	-	Funtów	15,456.
Włoczki ordynaryiney	+	dto	72.
Mosiądzu	-	dto	10.
Rogu rybiego	-	dto	5.
Chmielu Angielskiego	-	dto	3.
Puuru	-	ditto	27.
Blachy Mosiężney	-	dto	22.
Korzenia Fiałkowego	-	dto	5.
Catek Muzkatowych	-	dto	1.
Xiąg Żydowskich (n)	-	Skrzyń	6.

Ziela

(m) Miedzi takż sprowadzanie z za Granicy spodziewać się trzeba, że się wkrótce zmniejszy, gdyż w ten kruszec Polska w wielkich miejscach obfituje, a Kopalnie Miedzianogorskie biorące co raz lepszy swój wzrost, może dla przysługi krajowej zechcą uczynić uwiadomienie przez iakie Pismo Publiczne o pożytkach prac swoich, i już iest po części o tym doniesiono w Dzienniku tegoroczym fol: 103.

(n) Jeżeli który Towar najszkodliwiej sprowadza się z za Granicy, to Xiążki Żydowskie, których tak wielka moc wchodzi do kraju, iak wielka moc Żydów. Żydów zaś różnego wieku oboiej płci liczyć można w kraju

kraiu do Miliona: a że i starzy, i mali, i Białogłowy używają prawie zawsze Xiążek, i co rok muszą potrzebować nowych, więc wychodzi Xiążek Żydowskich na milion. Każdą zaś Xiążkę ceniąc iedną na drugą po złotemu i chociaż bywają iedne tańsze, a drugie i wcale droższe, bo są i po Czerwonym Złocie. więc najłżej rachując 1,000 000. Złotych wychodzi za Granicę za same Xiążki co Rok, a czy nie iest to błąd Rządu, dozwalać tak znaczney summie wychodzić za ten Towar, który może się w kraiu robić, po wszystkich Kahalach nakazawszy Drukarnie utrzymywać tak, iak już i iest założona Drukarnia Żydowska w Dobrach Ś. O. Xięcia Poniatowskiego Połsk. W. Lita w Nowym-Dworez mil 4. od Warszawy — Gdyby zaś zachęcić wszystkie Kahale do zakładania takowych Drukarni, należałoby podnieść cenę Szepła od srebrnego do Czerw. Złota na Xiążkach Żydowskich z za Granicy sprowadzanych, a kraio- we Xiążki Żydowskie zostawić przy srebrnym groszu — Przez takowe podniesienie opłaty

wstrzy-

Zelaza Francuz: różnego Skrzy: - - 2.
 dito ordynaryjnego - - dito - - 173.
 Lulek

wstrzymają się Żydzi od sprowadzania z za
 Granicy, a zachęcą się do Drukowania w kra-
 iu — W takim sposobie nigdy kraj nie będzie
 szkodził, ale owszem zyskiwał — Bo jeśli
 nie zechcą Żydzi w kraju drukować, ale z za
 Granicy sprowadzać, tedy za sprowadzeniem
 Miliona Xiążek Żydowskich do kraju, ży-
 szcze Skarb Milion Czerw: Złot: od stępla —
 A jeżeli nie będą Żydzi sprowadzać, ale w
 kraju drukować, tedy żywsze kraj to, że się
 pomnożą Drukarnie, za których pomnożeniem
 pomnożą się Papiernie i Gisernie, to jest odle-
 wanie Liter Drukowych, do których naywię-
 cey wchodzi materiału krajowego, bo wcho-
 dzi, zelazo, ołów, i Antymonium; Etc: pomno-
 ży się nakoniec więcej czynniejszych Żydów,
 bo ci co są teraz próżniakami, będą brani do
 Drukarniów, które dosyć wiele ludzi do pra-
 cy potrzebują — Materia ta dosyć jest obszer-
 na, i potrzebowałyby obszerniejszego wyia-
 śnienia i przekonania, zostawię to więc in-
 nym Patriotom, i sam może w wolniejszym
 czasie co dokładniejszego o tym napiszę.

Kulek Gipfowych	<i>Skrzyń</i>	-	2.
Oleiu Rzepikowego	<i>Garcy</i>	-	30.
Oliwek	<i>dto</i>	-	291.
Haraku	<i>Antatów</i>	-	9.
Oliwy de Provans	<i>dto</i>	-	347.
Haraku	<i>Ankrow</i>	-	4.
<i>Dto</i>	<i>Ankierok</i>	-	7. $\frac{1}{2}$.
Gipfu	<i>Cetnarów</i>	-	22. $\frac{1}{2}$.
Stali	<i>dto</i>	-	2.
Laszek lakierowanych	<i>Tuzinów</i>	-	5.
Tyglów złotniczych	<i>dto</i>	-	5.
Terpetyny	<i>dto</i>	-	60.
Talerzy Bukowych	<i>dto</i>	-	6.
Cwilichu podlejszego	<i>Łokci</i>	-	10.
Kitayki ordynaryiney	<i>dto</i>	-	15. $\frac{1}{2}$.
Samodziálu z Farby	<i>dto</i>	-	7. 427.
Gazy ordynaryi: białey	<i>dto</i>	-	20:

Tyle tym czasem o Handlu przeszłorocznym z Prussami mamy wiadomości, o tegorocznym zaś, ze wszystkich ścian doniesiono będzie późniet, ieżeli Kommissye Skarbowe w tym sekretu swego mieć nie będą, a dozwolą uwiadomić.

III.

O Fabrykach Krajowych.

— *Doniesienie Sandomierzanina o Fabrykach
Woiewództwa Sandomierskiego.*

Woiewództwo Sandomierskie obfite jest
w Rudy żelazne tak dalece, iż po-
dług doniesienia *Dziennika Handlowego*.

Ma *Pieców wielkich* - - - 23.

Fryszerek - - - 60.

A *Dymarek* - - - 19.

Z tego wyrabiają Blachy, Strzelby, Sza-
ble, i wszelkie gospodarskie Narzędzia.

Gdyby po Miastach Fabrykantów spro-
wadzonych upewnić odbytem ich roboty, przez
zatamowanie wchodu Zagranicznych Narzędzi,
pewnieby uczyniły Kraiowi intraty do kilka-
kroć sto tysięcy. Lecz zdaie się iakby Kray
nie miał nikogo, ktoby się tym zatrudnić
winien.

Sukna wyrabiają tu w Staszowie, Rako-
wie, i Bogoryi, lecz naydrosze na Złoty 9.

Przy wielkiej obfitości Owiec, które tu
chowają, możnaby te Fabryki użytecznieysze-
mi uczynić, a tym czasem Zydzi wykupują
przednią Wełnę, i za Granicę wywożą.

Czerwiec 1787.

Z

Ser.

Serwety przednie i *Obrusy* wyrabiaią w Staszowie.

Szklą pod Szczęsnem, Ociesękami, i S. Krzyżem, lecz te ordynaryjne.

Skóry wyrabiaią w Staszowie.

Gliniane Naczynia robią w Cmielowie, Denkowie, Glinianach, Łagowie, Połańcu, Rudzie, Boryi, i innych; wszakże w wielu miejscach oprócz Drzewicy znajdują się tłuście, a delikatne Glinki, z którychby Farfury, i inne Stołowe Naczynia, robić można (a).

Tytuń sieią w kilku miejscach, i dosyć pomyślnie się udaie, zwłaszcza w Winiarach, Zaieżiorzu, i indziej.

Pożytecznieby *Lny* siać mogli, i *Płotna* wyrabiać, a nie kupować ich, jak dotąd z Gallicyi.

Aby poznać śnadniey, iak wieleby przez Rok *Tytuń* i *Tabaka* uczyniła w tym Woiewództwie, gdyby lepsze robiono, niż teraz *Tabaki*, poznać można z *Percepty* o *Tabace* w *Dzienniku* fol: 276. — *Sadomierzanin*.

— O spo-

(a) W *Dzienniku* przerzłorocznym folio. 309. jest opisanie bardzo delikatney *Gliny* w *Litwie* około *Beryżyny* *Rzeki*, iako i innych przednich *Materiałów* do naszych *Fabryk* *wdatnych*.

— O sposobie rozmnożenia Jedwabiu w Kraiu.

Mości Panie Dzienniku Handlowy.

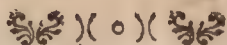
Dzieło WMci Pana prawdziwym dobrego Patryoty tchnące duchem, a do wydoskonalenia Handlu wewnętrznego, i zewnętrznego zmierzające, nie tylko wyciąga dla niego od kochających Ojczyznę swoją Obywatelów wdzięczności, ale też i do naśladowania jego przykładu zagrzewa.

Z takowego powodu i ja mam honor wyrazić mu moje myśli.

Coż nadto jest widoczniejszego, i z Ewelty z Kraiu naszego pieniędzy daleko od Inwekty znaczniejsza, codziennie sporym krokiem przybliża nas do upadku i ubóstwa.

Tey przepaści inaczej się Kraj żaden uchronić nie może, tylko przez zmniejszenie, iak bydl może największe, wydatku z Kraiu pieniędzy. — To zaś zmniejszenie na niczym się bardziey nie stanowi skuteczniey, iako gdy rozmnożone Rękodzieła dostarczać obficie będą Kraiowi tego, co z Zagranicy sprowadzać i kupować przychodzi. — Między wydatkami Zagranicznymi nie małym jest Kanałem Jedwab, i wszelkie z niego w Fabrykach Zagranicznych wyrobione Materye. — Takowe Rękodzieła, iakimby sposobem nayła-

twiey nietylko bez niczyiey krzywdy, ale owszem z partykularnym każdego zyskiem w Kraiu naszym zamnożyć się mogły; iaka mi myśl ku Dobru Publicznemu skłonna przyszła WMci Panu komunikuję.

Już to w powszechny weszło myślenia sposob po całej Europie, że Zakony nie zatrudniające się Edukacją, poczytują za niepożyteczne, i Kraiowi nie zdadne. — Ja w tej mierze wcale przeciwnego zostałem zdania, przekonywając się, iż Rząd Kraiowy (byle chciał) może ich uczynić użytecznemi i im samym, i Publico.

Te zdanie z poprzednią łącząc myślą, wystawiam sobie, że kiedy Klasztor ma swój Ogród zasadzony drzewami fruktowemi, Zakonnicy w umartwieniu ćwiczący się, łatwoby się bez tych Fruktów obeszli. Niechże Rząd Kraiowy przynagli ich do tego, aby też Ogrody zasadzili Morwami, nie tak bardzo w naszym Kraiu do rozmnożenia trudnemi; za tych rozmnożeniem bez naruszenia swojej Zakonności, będą mieli Zakonnicy (dziś za niepotrzebnych miani) zabawę około Jedwabników, mając dotego obszerne Klasztorne Gmachy, a zatym i gotowe dla wychowania tychże Jedwabników miejsca. Z tej zabawy, gdy Klasztory Męskie naymniey każdy Funtów sto Jedwabiu wyprodukuje, a Klasztory Pannieńskie

skie tak delikatny Materyał wyprowadzą, kilkanaście tysięcy Funtów na Rok Kraiowego wyproduknie się Jedwabiu, z kąd Rękodzieła Materyał, a Klasztory nieuchybną na swoje wyżywienie z przedaży tegoż Jedwabiu do Rękodzieł intratę będą mieli, a tym sposobem bez wszelkiego Zakonności ich naruszenia staną się, i sobie, i Publico użytecznemi (b).

O Zio-

- (b) Piękna myśl tego Proiektu, ale do wykonania onego nie wiem kto potrafi przymusić, gdy Konstytucyi na to otrzymać nie wielka nadzieia: chybaby Biskupi na siebie wziali ten obowiązek przynaglic Zakony do zatrudnienia się takowego; tak iak uczynili niektórzy za przewodnictwem Xięcia Jmci Prymasa w opisanu Diecezyj swoich, z których gdy uformuje się dokładna Mappa Kraiowa, winien będzie Kray wiekopomną Pamięć Xięciu Jmci Prymasowi, iako pierwszemu Wynalazcy tego wielkiego Dzieła, i innym Biskupom za tym przykładem idącym, mówię wiekopomną: bo na wykonanie tak wielkiego Dzieła, trzeba by Milionów ze Skarbu Publicznego, a przecież ten tak wielki koszt, sama gorliwość Duchowieństwa Polskiego zastąpiła, może też sama gorliwość bez przysuszu Prawa, wykonać i ten Proiekt za-

O Zioła także Farbiarskie, i nawet naydelikatniejszą Farbę Czerwiec zwaną w Podolu

---

prowadzenia Jedwabiu Kraiowego, — A tym czasem, czy nie mogłby Skarb Publiczny? albo Skarb Edukacyiny? zachęcić nie tylko Zakony, ale i Obywatelów? przez oswiadczenie nadgrody pewney tym, którzyby wielość iaką Jedwabiu Kraiowego ukazali przed wyznaczonemi na to Kommissarzami, albo Skarbowemi, albo Edukacyinemi, a to na wstór Rozządzenia w tey mierze Króla Pruskiego, które iest następujące:

„Z Berlina 12. Maia 1787. — Gdy rozmnożenie Jedwabników od niejakiego czasu zaczęło upadać, a to dla niesprzyjającego Powietrza, Król Jmć na ten Rok powiększył Prämia.

„Ktokolwiek okaże Funta 1. Jedwabiu, to zamiast 6. Groszy, zakazdy Funta dostanie Groszy 12.

„A kto z Prywatnych Prämia od 6. lat dla rozmnożenia Jedwabników rozdawał, ten sam, i tego Roku 10. Osobom takowemż deklaruie Prämia.

„Ktoby pierwszy raz rozpoczął, a 5. Funta Jedwabiu okazał, otrzyma Frydrychsdor 1. i Medal 1. z tey okazji wybity.

lu obficie zbieraną (z kąd przedtym za Grani-
cę wywożona bywała) nie jest trudno (c).

A przeto tym sposobem Fabryk Jedwa-
bnych zamnożenie, nie tylko nie zdaie się
bydź

„A ten któryby 50. Funtów Jedwabiu
czystego za pierwszą razą okazał, Fry-
drychsдорów 10. otrzyma.

„Dwie Osoby, któreby okazały, że 100.
dobrych Drzewek Mormonych zasadzili,
każdy dostanie Frydrychsдорów 2.

„Wszyscy ci, którzy przy dobrych Zaświad-
czeniach legitymować się mogą, mają
się u Sekretarza Gabinetowego Locpera
meldować.

„Spodziewać się można, że w tym Ro-
ku usilności i starania we dwóynasób
każdy dokładać będzie, ile że i Powie-
trze okazuje się przychylniejsze, i Król
Jmć Nadgrody zdublować raczył od Fun-
ta zamiast 6. to 12. Groszy.

„Ci, którzyby nie umieli i nie wie-
dzieli sposobu zwijania, tedy mogą swoje
Cocons do Inspektora Jedwabów P.
Loeflera zanieść, ” a tam im poka-
zano będzie. —

(c) W Dzienniku przeszłorocznym fol: 309. o
Granacie dla Farbierni zdatnym w Li-
tnie około rzeki Bereziny fol: 388. a

bydź trudne, ale w czasie, gdy przykładem Zakonów, a bardziey oczywistości zysku więcey do wychowania Jedwabników zachęci się Ludzi, obficie do nich Materyał dostarczoným bydź może.

Te moje Uwagi, iako kochającemu Oyczyznę Patryocie, posyłam WMci Panu z po-
winnym zostający szacunkiem WMci Pana. —

Obywatelski

— O znaczney Partyi do przedania *Wełny Kra-
iowej i Wołoskiej.*

Z Głosiło się w tych czasach do Expedycyi *Dziennika Handlowego* kilku, że mają *Wełny* w znaczney Partyi do sprzedania, iedni, co iuż ją sprowadzili do Warszawy, dru-
dzy,

Farbie Niebieskiej w Ziemi Ciecchanow: w tegorocznym fol: 27. o Farbie Czerwiec na Polesiu i Ukrainie w obfitości znajdującey się fol: 207. — o Farbach ziemnych w Ziemi Wieluńskiej. — Obszer- nieysze tych Farb opisanie można znaleźć w Dzienniku podług Kart wyrażonych.

W Pamiętniku R. 1784. — o Farbach Kraiowych następujące jest opisanie „Con- chenilla Meksykańska wzięta wszędzie „prym Cochenilli Polskiej, którą przed-

dzy, co jeszcze chcieliby sprowadzić, aby tylko wiedzieli, że znajdą łatwo Kupca na tak znaczną partya.

Z ukontentowaniem podjąłem się donieść naszym Fabrykantom Sukiennym, którzy zawsze uskarżają się na Żydów, że Wełnę wykupią, i za Granicę wywożą; otoż mają znaczną Partya Wełny niewykupionej jeszcze przez Żydów, i niewywiezionej za Granicę; niechżeż

„tym do Genui i Florencyi, w tak wiel-
 „kim mnoſtwie wychodziła, iż Kró-
 „wi Polskiemu z samych od niej Cel,
 „przychodziło na rok 6,000. Czer: Zło:
 „jak twierdzi nasz Miechowski.

Cochenille, po naszymu Karmazyn, są to ziarka czerwone, które na ziele rze-
 czonym Kosmaczek w wielkiej obfitości na
 Ukrainie, Podolu, w Mała i Wielko-pol-
 szcze przedtym zbierano, i za Granicę wy-
 prowadzano. Ale że Cochenille Meksykań-
 ska daleko piękniejszą daie farbę czerw-
 ną, niż nasza, przeto o nią teraz za Gra-
 nicę niedbać. Z wielkim iednak jeszcze
 dla Kraiu pożytkiem, możnaby iey używać
 do farbowania sukien Kraiowych, i różnych
 materji wełnianych i płóciennych. — Czytaj
 Historyę Naturalną Krolestw: Ładowskie-
 go karta 63.

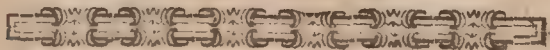
żeż zgłoszą się iak nąprędzey, czy osobiście czy przez Poczte do Expedycyi *Dziennika Handlowego* w Warszawie, donosząc razem poczemu zechcą zapłacić :

Węlny *Ukraińskiey Kamień.*

Węlny *Wołoskiey Kamień.*

Gdy zaś zaniedbaią takowego zgłoszenia się, któż im winien będzie, że utracą tak znaczą Partyą Węlny, która gdy będzie sprowadzona do Warszawy, a nie znajdzie łatwo Kupca Kraiowego, będzie wywiezioną za Garnicę.

Pytałem się przez ciekawość kilku Kupców Sukiennych Warszawskich, dla czego Zagraniczne Sukna sprowadzają, a nie Kraiowe, gdy tyle już mamy Kraiowych Fabryk Sukiennych mianowicie w Wielkopolszcze? odpowiedzieli mi prawie iednym wyrazem: „Ze probowali-
„śmy w Roku przeszłym mieć Kraiowe Su-
„kna, ale na nich nietylo nic nie zarobili-
„śmy, ale jeszcze straciliśmy; a to z tey przy-
„czyny, iż są Gatunki daleko podleysze, i
„droższe za Zagraniczne, a takich Panów nie
„mamy, którzyby przez sam Patriotyzm, że
„są Kraiowe Sukna, choć podleysze i dro-
„sze iak Zagraniczne, kupowali; podleysze
„zaś są Gatunki Sukna Kraiowego dlatego,
„że Węlnę najlepszą Zydzi wykupują i wywo-
„żą za Granicę, a Kraiowi Fabrykańci nie
„mają z czego robić.”

IV.

O Transporcie Sptawnym.

— O Machinie używaney na Dunaju przeciw wodzie płynienia Statkom.

JEżeli o Polskim Handlu na Czarnym Morzu nic jeszcze wiedzieć nie możemy, cieszymy się przynajmniej z wiadomości Sąsiedzkiej o tym Handlu.

— Z Austrii 30. *Maia*. Poddani Austriacy całemi siłami starają się Handel z Turcyą ożywić i rozszerzyć. *Maia* 21. znawu w Wiedniu oznaymiono: „Jż Dom Ku-
 „ piecki *Festetits* z Kompanią w Bukarescie
 „ ustanowił w Gallacu Expedycyonalny Han-
 „ del dla Konstantynopola, Krymu, Cherso-
 „ nu pod Tytułem (Firma) Bochner z Kom-
 „ panią, który się wiele z zachęcenia Wiedeń-
 „ skiego i Petersburskiego Dworów, iakoteż
 „ i Porty, dobrego dla siebie spodziewać mo-
 „ że. „ — Gallac leży 20. mil Morskich
 od uścia Dunaju do Czarnego Morza, a od
 Kwietnia aż do Października, Austriackie,
 Moskiewskie, Tureckie i Greckie (day Boże
 żeby i Polskie) Okręty, będą mogły bezpie-
 cznie i wygodnie żeglować. — Okręty w Gal-
 la-

lacu, gdzie Drzewa i Materyałów sposobnych niebrakuie, przez Austryackich Cieślów budo-
wańe będą. — Koniec tego pięknego Ustano-
wienia jest pewny i prędkie Transport To-
warów tak Dunaiem na dół do Konstantyno-
pola, Chersonu i całego Krymu, iako też i
w górę przez Jasy do Polski &c. — Przy
Prezburgu iadą już z ciężarem 90. Cetnarów,
przeciwko Dunaiowi. — Mechanizm cały skła-
da się z popychającego czyli sprężystego i
palczastego Koła, którego Oś w szerz Okrętu
położona, do której 4. Szufle naksztalt piór
u Wiatraka przypięte przez popychanie Koła
sprężystego, miejsce wiosł zastępują (d)

— O *Kommunikacyi Wodney* terazniejszey
z *Pińską* na 3. stronie.

Kommunikacyi wodney z Pińska tej Wio-
sny, ukazały się początki tych skutków,
które z czasem sobie ten Kray obiecywać mo-
że, to jest: iż dwaj tuteysi Obywatele, ie-
den

(d) Czasby już było i naszym Akademiom odkryć
skutki podobnego Mechanizmu pędzenia
Statków przeciw wodzie na Rzekach Spla-
wnych; o czym przypomina Sandomirzanie
w poprzedzającym Miesiącu. fol: 257.

den W. JP. Plater Starosta Gieldziański, drugi W. JP. Korzeniewski Kasztelanic Zakroczyński, Drzewem obydwu handlujący, sprowadziwszy z Wołynia wielką część Balów Dębowych i Klepki, powiązali to w Płyty nad iedną wodą, która płynie od Wołynia do Pińska; przypłynawszy potem te Towary pod Pińsk, rozłączyły się: iedne W. JP. Platera poszły w prawą na Rzekę Jasiołdę, i w Kanał Telechański J. W. Hermana Ogińskiego, potem na Raeke Szczarę i do Niemna: drugie W. JP. Korzeniewskiego poszły w lewą na Rzekę Pinę, potem w Kanał Muchawiecki Rzplitey, a z niego do Muchawca, do Bugu, i do Wisły: w trzecią zaś stronę do Kłiowa, i do Czarnego Morza mamy od wieków otwartą komunikacyą Rzeką Prypecią, w którą stronę moie Baty z Winem Francuskim ładowane wyidą nie bawiąc; a Człowiek dozor nad temi Statkami mający będzie miał dyspozycyą opisywać Spław Rzeki Prypeci, które to Opisanie odeszłę potem do Dzieła WMć. Pana. (e) Dat 26. Czer: 1787. z Krystynowa.

Butrymowicz

Vice-Starosta Piński.

V.

(e) *Nieskończoną wdzięczność mieć będzie cała Powszechność W. WMć Panu Dobrodziowi, za te Jego uwiadomienie, z które-*

V.

O Transporcie Lądowym.

- O Transporcie Lądowym, w tym Miesiącu
nic nie ma do Doniesienia.

VI.

O Jarmarkach Kraiowych.

- W tym Miesiącu najsławniejszy jest Jarmark Zelwiański, który iak długo trwa, w iakie Towary obfituje, iakie ma wolności i wygody, iest o tym doniesiono w Dzienniku przeszłorocznym fol: 564.

VII.

---

go można już będzie czynić porzątki Handlu Przechodowego wyobrażenia, gdy można wiedzieć, że Pińska na trzy Storny można już bandlować, to iest: do Gdańska, — Królewca — i Chersonu — A ieszcze więcej przyczynisz sobie W. W Mł Pan Dobrodziej i wieczney pamięci i wdzięczności, gdy tak, iak sam swojemu Szyprowi rozkazałeś opisywać Prypęć,

VII.

o Miastach Kraiowych.

— Dalszy ciąg Numerowania Warszawy.

---

81. Ulica Nawogrodzka.

Nro

- 1593. D. Kapicy.
- 1594. D. Kłopotowskiego.
- 1595. D. Lenartowicza.
- 1596. D. Łodowskiego.
- 1597. D. Gałęckiego.
- 1598. D. Łączyńskiego.
- 1599. Plac Kowalskiego nie opar:

1600.

---

uprosisz i W. Platera Starostę Gieldziańskiego, i W. Korzeniewskiego Kasztelanicę Zakroczymskiego, ażeby i Oni rozkazali swoim Szyprom opisywać najmniejszy Zawady — iedney Drogi Wodney z Pińska do Królewca — a drugiey z Pińska do Gdańska, którzy zapewna dla dobra Powszechnego niepożądają podić takowey i Pracy, i expensy.

1600. Folw: XX. Missyjonarzów.

1601. D. Hoppe.

1602. D. Posmana.

1603. D. Bogdańskiego.

1604. D. Dorna.

1605. D. Jnkiewiczza.

1606. D. Stolarskiego.

1607. D. Ur: Sawickiego.

1608. D. JW. Prażmowskiego.

---

82. *Ulica Myszka.*

Nro

1609. D. Hasselberka.

Następnie 83. *Ulica Zorawia.*

Wiem,

Wiem, że nie jednego Czytelnika nudzi tak długa przewlekłość Numerowania Warszawy, ale cóż czynić, gdy już jest zaczęta, i do połowy przebyta, musi być konieczna, wszakże wiadomość takowego Numerowania nie jest bezpożyteczna, może z niej nie jeden korzystać w dowiedzeniu się. — Wiele jest Domów w Warszawie — Gdzie są czyje Possessye — Gdzie są jakie Pałace — Gdzie są Kościoły i Klasztory. — Przez to numerowanie łatwo trafić może, mianowicie Przyjeźdźcy do Warszawy, gdzie który mieszka, aby tylko Possessorowie nowi, którzy już po numerowaniu Warszawy ustalili, raczyli uwiadomić *Dziennik*, że ta a ta Possessya, już jest odmieniona, tedy i w teraźniejszym drukowaniu będzie poprawiono, bo *Dziennik* nie mając takowego ostrzeżenia, musi trzymać się opisanego numerowania tego, jakie jest w Taryfie drukowanej Warszawy. — Zaczynamy więc bądź nową nabył Possessyą, niech doniesie do *Dziennika* na Krakowskim Przedmieściu Nro. 454. z wyrażeniem dokładnym swego Nazwiska, Urodzenia, Professyi, lub Urzędu, a darmo przyjęto i wydrukowano zostanie. — Szczegulniejsze zaś opisanie, i wiadomości Warszawy zostawiając późniejszemu czasowi, przystępuję do opisanego Miast innych.

— *Stan Miasta Brześcia Litewskiego.*

STan Miasta Brześcia Litewskiego, bardzo mizerny; bo z Obywatelów Chrześcian Mięszczan Rodaków, i od kilku lat (co *Incolatum* przyięli) generalna liczba do 300. nie dochodzi. — Żaden Handlu nie prowadzi dla ubogiej sytuacji. Żydzi tylko z krzywdą Chrześcian pożytki i Handle posiadają. To donosił Kazimierz Tarnawiecki Land-Woyt Miasta Brześcia Litt.

— *Opisanie sytuacji Miasta Pińska.*

POsyłam do Autora *Dziennika Handlowego* opisanie Miasta Pińska, iako rzecz stosowną do Handlu; chcąc każdego przeświadczyć, iż Sytuacja tego Miasta, iak jest naypomyślniejsza, tak i na widok naypiękniejsza: gdyż z iednej strony rozległe Pól płaszczyny na kilka mil ciągnące się, z drugiej, z węzła rozmaitych Rzek wylew formując obiekt Morza, sprawują nayprzyjemniejszy Miastu Prospekt. — Procz tej szczęśliwości, którą sama zdarzyła natura (gdy wodą przez łatwiejszy Transport z Wołynia i Polesia Produktów) taki jest dowóz i tanność, iakiey trudno w innym mieyscu i Mieście procz Ukrainy

ny znaleźć. Jest jeszcze dosyć rozległe Miasto i zaludnione; a dotego, że i drugie Miasto *Karolin* razem łączy się (a) — Spustoszające, lecz budować się znacznie zaczyna za przewodnictwem rzetelnym z pobudką nie małą *Wielm. Batrymowicza* Podstarosty *Pińskiego*, który dla ozdoby tego Miasta wspaniały wybudował Pałac, wymurowało się już kilka Kłasztorów w tym samym roku, mając wszelką pomysłność sprowadzenia wszystkich do tej Pa-
Aa 2 bry-

(a) *Doniosła Gazeta* tegoroczna, że Miasto *Karolin* jest kupione od *J. O. Xiążęcia Prymasa*. Kupła ta, że znaczne przyniesie szczęśliwości nie tylko dla tego Miasta, ale i dla samego *Pińska*, spodziewać się trzeba: już to przez zaprowadzenie tam potrzebnych *Manufaktur*, już to przez ułatwienie *zawad Handlowych*, już to przez lepsze uregulowanie *Poczty*, która iak tam jest bardzo niwygodna, doczytać się można w *Dzienniku* przeszłorocznym fol. 557. — Winszować sobie zatym powinien *Powiat Piński*, że się doczekał tak *Znakomitego Obywatela*, przed którym wszystkie *zawady, tamujące i Fabryki i Handel i Poczta* usunąć się muszą, a tym sposobem uszczęśliwi się mocno ten *Powiat*.

bryki Materyałów przez tegoż dobrze myślącego Obywatela.

Gdy się zaś otworzy już pewna z Bałtyckiego na Czarne Morze Nawigacya, spodziewać się koniecznie potrzeba jeszcze polepszenia Pińska losów: stojąc na takim Gościńcu, bo w środku samego Kraju, w środku zbiegu i połączenia Kanałami tych wszystkich Rzek Portowych, które Handel Przechodowy z Bałtyckiego na Czarne Morze formować może, koniecznie czynić musi wszystkim Marynarzom Przystanowisko, albo dla popasu, albo dla noclegu, albo dla innych jakich potrzeb.

Już tu powoli doświadczać daie się, gdy chociaż z małą rzeczą, iednak różne Baydaki i Statki, to iest: wielkie Szuhaleis przechodzą z Czarnobyła, Kiiowa, z Mydłem Moskiewkim i innemi Towarami, ze Zbożem, Łożem, z Ukrainy.

A gdy się zupełnie przekonać dadzą Handlarze o sposobności Kanału nowego, (b) zapewne i w Pińsku to widzieć razem będzie można, co się udzielnie na Bałtyckim i Czarnym Morzu przytrafia. *To doniosł Kraszewski Intendent Celny w Dąbrowicy.*

VIII.

(b) Sposobność Kanału Muchawieckiego z kilką świeżych Doniesień, tak w przeszłym jako i terażniejszym Tomiku wyjaśnia się.

VIII.

*O Dobrach do Sprzedaży, Zastawy,
Arendy, i Summach.*

— Do przedania w Ziemi Zakroczymskiej
Wież Gawłowo.

Wież Gawłowo, Gawłówek w Ziemi Zakroczymskiej pod Miasteczkiem Nasielsk — w Gruntach Pszennych — Łąkach — Lasach do palenia Popiołów — i Borach do Spławu Gdańskiego zdatnych, blisko Rzeki Spławney *Wkra*, leżące. — Są do przedania.

Ktoby sobie życzył, niech się uda do Wielm: Białobrzęskiego w Rynku Nowey Warszawy pod Numerem 345. na drugim piętrze mieszkającego.

Cena Dóbr 75,000. którą za Lasy można odebrać.

— Do przedania Wiś Szamoty w Ziemi
Warszawskiej.

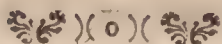
Niedawnemi czasy była podana Wiś Szamoty w Tabelli *Dziennika* na Sprzedaż,
gdy

gdz zaś nie miała zni Cenv, ani Jntraty wy-
 żożoney, ani nawet istotnego udania się o ku-
 pno iey, i nie tak jasno opiewała położenie
 Gruntow, a tę w *Dzienniku* umieszczoną bydź
 widzę; przeto dla iśńniejszego i lepszego opi-
 sania teyż Wioski, dopraszam się, aby w spo-
 sob niniejszy wyrażoną w tymże *Dzienniku*
 była.

Wież Szamoty, i Części na Szamotkach,
 Kopcu, Mrokowie, Wólce Mikołajewskiej i Kos-
 sowie w Ziemi Warszawskiej, a Powiecie Tar-
 czynskim, w odległości od Warszawy mil 3.
 miernych — z Budowlą przyzwoitą — Trze-
 ma Karczmi, dwiema zaleźdnemi na Tra-
 kcie Warszawskim z Krakowa, a iedną we
 Wsi, pierwszemi dwoma w Lesie do tychże
 Szamot należącemi. — Tudzież Młynem o
 dwóch kołach na Stawie rybny, czyli Rze-
 ce Rnowa zwany do tegoż Stawu wpadają-
 cey. — W obszernych Polach — Łąkach
 — i Pastwiskach.

Z Osiadłością tylko 5. Poddanych. —
 Po drugich zaś 5. zbiegłych (o dwóch wiado-
 mo się ucz ni przy Sprzedaży gdzie się znay-
 dują) Budynki i Pola zostały.

A przytym z Inwentarzem Bydła, to
 jest: Krów 16. — Wołow par 3. — Ko-
 ni para 1.

Jako też do przedania, a to za Summę 70,000. Rbl. nie mniej ani więcej, i to się być ostatnią Ceną obwieszcza.

Graniczy zaś ta Wieś z dwóch stron z Dobrami po - Jezuickimi Nadarzynem i Waleńdowem, z trzeciej ze Wsią Łazami Krolewsczyzną, z czwartej Dobrami Mrokowem Wielmożnego Małachowskiego Szambelana J. K. Mci.

Zyczący sobie kupić tę Wieś, ma się nadgłosić do Ur: Słomkowskiego w Puławach tejże Wsi Dziedzica, a zupełnie zainformowany będzie przez Poczę, która do Puław z Warszawy odchodzi we Wtorek i Piątek, przed godziną 12. a przychodzi we Środę i Sobotę, także z rana.

Jntrata wyprowadza się z dwóch Ziarn każdego Zboża zostających na Jntratę, a trzęcie na Odsiew.

Korce.

Wysiano Zyta Ozimego z Jarym	60.
Pszenicy	10.
Jęczmienia	30.
Owsa	25.
Gryki	6.
Siana Wozów	80.

Z tych na Expens Folwarczny zostawnie się Wozów 20. a reszta na Jntratę.

Jn-

Jntrata z Zboża Ozimego i Jarego.

Z Zvta	Korcy 120. po Zł: 8. uczyni Zł: 960.
Jęczmienia	Ditto 60. po Zł: 7. uczyni Zł: 420.
Pszenicy	Ditto 20. po Zł: 12. uczyni Zł: 250.
Owsa	Ditto 50. po Zł: 5. uczyni Zł: 240.
Grvki	Ditto 12. po Zł: 7. uczyni Zł: 84.
Jagieł	Ditto 8. po Zł: 16. uczyni Zł: 128.
Siana	Wozów 60. po Zł: 10. uczyni Zł: 600.
Z Arędy Propinacy	- - - - Zł: 1,000.
Z Miłnu	- - - - Zł: 400.

Summa Jntraty uczyni Zł: 4,082.

Złote.

Expens Fundi J. P. Dyspozytorowi	- 100.
2. Parobkom po Zł: 90.	- - 180.
2. Dziewkom po Zł: 30.	- - 60.
Pastusze	- - - 40.
Na Kosiarzy, Młocki, i Drzewo na opał	300.

Summa Expensy Zł: 680.

Remanent na Jntratę z samego Pola i
Aendy - - - Zł: 3,402.

— Do przedania w Ziemi Bielskiej Las Olcbo-
wy i Jesionowy.

W

Ziemi Bielskiej Powiecie Goniądzkim
mila od Goniądza nad Rzeką Biebrzę
Por-

Portową do Gdańska w padającą do Narwy Rzeki. — Las Olchowy i Jesionowy, Drzewo tak znaczney wielkości, i grubości, iakiey chyba rowney w Kraiu, ale nie przenoszący, iest do sprzedania na Spław. — Zyczący w Dzienniku Handlowym odbierze Wiadomość.

— Do przedania Dobra w Gallicyi Cyrkule Przemyskim.

ZNaydną się w Gallicyi Cyrkule Przemyskim Dobra z 5. Wsi, a 4. Folwarków złożone — dobrze zabudowane — w Obszary wielkie — Lasy — Zapusty wszelkiego gatunku mające, mimo zaszyłych odmian z Rzędów Kraiowych, czyniące Jatraty, więcej Żł: Pol: 30,000. — z Domem wielkim mурowanym i porządnie Meblowanym — Ogrodem &c. —

Te Dobra żadnemu Prawu, ani kwestyi nie podległe, zupełnie ograniczone: Właściciel żąda, lub za gotowe przedać pieniądze, lub zamienić za inne iakie Dobra również od Prawa wolne. — W lasy obfite &c. sytuowane w Woiewództwach Wołyńskim, Bracławskim, lub Podolskim. — I lubo podług wszelkiego podobieństwa, Jatraty w Gallicyi zmniejszone tak znacznie dotąd, po ustanowie-
niu

niu *Urbarii*; inż nie na doł, ale do góry iść mają, iednakże Właściciel pomienionych Dobr w takowey Zamianie Awantaż iaki znaczny Stronie kontraktuiący obwieszcza. — Ktoby dalszey.chciał w tey mierze Informacyi, ma się referować na Konraktach Lwowskich do JW. Hrabiego Lewickiego Starosty Krzeczkowski-go, a tu w Warszawie do *Expedycyi Dziennika Handlowego*.

— Pewne Mieszkanie z Ogrodem w Warszawie do przedania, lub przenegocyowania.

Mieszkanie Murowane bardzo piękne z Stayniami i Wozowniami; i wszelkiemi wygodami, zajmujące w pośrodku siebie Ogrod obszerny wcale piękny i intratny, bo liczy w sobie Drzew rodzajnych Zāgranicznych i Kraiowych do 3,000. Sztuk. — Co wszystko razem, lub przez połowę iest do przedania za 7,000. Czerw: Złot: albo do przenegocyowania na iakie pewne Skrypta, lub Dobra w Kraiu, lub w Kordonie Pruskim. — Jeżeliby zaś te Dobra przenosiły wartość takowego Mieszkania z Ogrodem, tedy ta Superata będzie gotowemi dopłacona pieniędzmi. Z tak znaczney Ceny można wnosić o piękności tego Ogro-

Ogrodu i Mieszkania. — Referencya względem tego do *Dziennika Handlowego*.

— *Magazyn Inflancki z Browarem, Młynem, i wszelkimi jego Zabudowaniami, do przedania, lub najeścia.*

Magazyn Inflancki zwany na Nowym Mieście za Zdrojami, przy Ulicy Zakroczymskiej pod Numerem 1846 sytuowany, do przedania, lub do najeścia z całym zabudowaniem, trzema Dworami. Browarem, i wszystkimi Naczyniami do tegoż Browaru należącymi, tudzież Mielcuchami, Suszarniami, Piecami, Piwnicami, Studniami, Młynem Końskim, i jego porządkami, Szpichlerzem, Stajniami, Wołowniami, Oberkami, Szopami, Ogrodami, z całą Jurydyką.

A koby sobie życzył ten Magazyn najeść, lub nabyć, niech referuje się do *Dziennika Handlowego*, na Krakowskim Przedmieściu Nro 454.

— *Dwa Dwórki na Pradze do przedania, lub prześcacyendowania.*

Dwa Dwórki obok z sobą sytuowane na Pradze na Jurydyce Skaryszewskiej za
Ro-

Rogatkami do Okuniewa iadąc, będące, w których 3. Budynki od Ulicy do Szynków z Piwnicami, Sklepikami. Jedna Jzba z Alkierzem nowo przybudowana porządna. —

W tych Dworach są Staynie, Wozownie. —

Takoż buduje się Łaźnia porządna z Jzbami naprzeciw. — Browarek na Piwo. — I Jzdebka ze Szpichlerzem. — Należycie te oba Dworki oparkanione, w iednym Studnia porządna.

Oba te Dworki czynią Dochodu rocznego Złotych — — — — — 1,300.

A Podatku Złotych — — — — — 30.

Są do przedania, lub do przefacyendowania na pewne Papiery. — Referencya do *Dziennika Handlowego*.

— Dworsk w Warszawie do sprzedania.

DWorek Ur: Ożarowskiego pod Numerem 875. na Ulicy Ogrodowej sytuowany mający w sobie cztery Jzby z Alkierzami, i na gorze Jzbetkę — tudzież Ogrod Fruktowy — Staynie — Studnią, i wszelkie wygody, każdego czasu iest do przedania. — Referencya do tegoż Numeru.

— Ka.

— *Kamienica na Bielinach do przedania.*

Z Nayduie się Kamienica na Bielinach do przedania, mająca w sobie — Dworek — Ogrod — Podworze — Staynie — Wozownią. — Na gotowe pieniądze, lub na dobre Facyendy. — Wartość iey do Czerw. Złotych 500. lub 600, a w tym targ. — Referencya względem tego, do *Dziennika Handlowego*, w Warszawie.

— *Kamienica na Ulicy Franciszkańskiej do sprzedania za gotowe pieniądze, lub przencogcyowanie.*

K Amienica na Franciszkańskiej Ulicy sytnowana, mająca w sobie na gorze i na dole Jzb 17. porządnie i ozdobnie Meblowanych — także Piwnice — Kuchnie — Staynie na 30. Koni — Wozownie na kilka Karet — Podworze obszerne — Grunt Dziedziczny, iest do sprzedania, lub na Zamian Dóbr iakichkolwiek Wieyskich, czyli Dzierżawy, może być oddana, wedle tych następujących Projektów:

1. *Projekt.* Cała ta, wyżey wyrażona Kamienica iest w Summie Czerw. Złot: 3,904. Zaczym na Zamian Wioski w Summie iey wyrównywałcey odda się.

2. *Projekt.* Oddaie się na Dzierżawę Wioski tak, aby Summa z Prowentów Wioski, wyrównywać mogła wartości Kamienicy, i przynajmniej w przeciągu lat 10. wybrana być mogła.

3. *Projekt.* Summę Czerw: Złotych 904. na teżyż Kamienicy lokowaną, czyli Wiecznym Prawem przysądzoną, za trzyletnią Wsi Arędę odda się, i Czerw: Złot: 500. gotowemi dopłaci się, jeżeli Wieś importować będzie Złot: 6,000. roczney Jntraty.

4to. *Projekt.* Do umowy zobopolney Stron, iakie sobie mogą podać ułożenia, należeć będzie. — Referencya do Dziennika Handlowego w Warszawie.

— Kamienica na Nowym Swiecie do przedania.

Kamienica na Nowym Swiecie, mająca w sobie dwa piętra z dosyć Pomieszkaniem — Dół z Szynkowniami — z Podworzem obszernym — z Studnią — Stajniami — Wozowniami — Ogrodem fruktowym &c. jest do przedania na gotowe, pieniądze za 1,000. Czerw: Złotych. — Na Racyndy za 1,500. Czerw: Złot: — Może być ta Kamienica i zastawna. — O co wszystko względem te-

go referencya do *Dziennika Handlowego* w Warszawie.

— *Kamienica na Rybakach do Zastawy.*

K Amienica na Rybakach mająca — Sklepy do Składu Handlowego zdadne. — Czyniąca Jntraty do Roku 50. Czerw: Złot: jest do Zastawy. — Za Kapitał Procentowi po dziesięć od sta wyrownywaiący. — Względem czego referencya do *Dziennika Handlowego* w Warszawie.

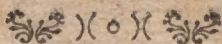
— *Pałac pewny w Warszawie do przenegocjowania.*

P ałac pewny w Warszawie , wartuiący 8,000. Czerw: Złot: z dodatkiem ie-szcze 2,000. Czerw: Złot: gotowych , do przenegocjowania , albo na Dobra iakie , albo na pewny czyi Skrypt. — Referencya względem tego , do *Dziennika Handlowego* w Warszawie.

— *Czynsz*

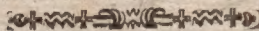

— Czynnosc pewny Juryzdyki w Warszawie do kil-
ku tysięcy Jutruty roczney wynoszą-
cy do Zastawy, lub przedania.

Pewna Juryzdyka zajmująca w sobie Ulic
12. — na których znajduje się Pos-
se 14. — Te Possessye czynią Czynnosc
Zł: Pol: 6,426. Groszy 15. Szel: 1.
— Takowy Czynnosc jest albo do przedania,
albo do Zastawy. — Względem czego refe-
rencyja do Dziennika Handlowego w Warszawie.

Nota. — O dawniey zaś podawanych
Dobrach, i różnych Negocyacyach w *Dzienniku Handlowym*, aby Powszechnosc była za-
informowana, które są już przedane, i z ne-
gocyowane, a które nie, w następującym Mie-
siącu będzie o tym uwiadomiono.

KONIEC CZĘŚCI VI. DZIENNIKA
ROKU DRUGIEGO.

TABELLA TARGOW CAŁOKRAIOWYCH NA MIESIĄC CZERWIEC ROKU 1787.

Gatunki, Zboża, Produktów i Towarów.	Wagi.	Miały.	MIASTA PROWINCYI WIELKO-POLSKIEJ.														Wagi.	Miały.	MIASTA PROWINCYI LITEWSKIEJ.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
			Warszawa.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												

Informacya.	Miary.	Wagi.	Proporcya Funtow Warszawskich do Funtow Miast Portowych.
1mo. Podpisy zaświadczaące pewność Targow w Tabeli wyrażonych znajduia się na początku Tomiku pod Artykułem Targow Kraiowych.	Korzec Warszawski ma Garcy, - - - - - 32 Beczka Litewska ma Garcy, - - - - - 144 Szaniek Brzeski Litt: ma Garcy Kom: Litt - - - - - 36	Kamień w Koronie od Funtow, - - - - - 32 Kamień w Litwie od Funtow, - - - - - 40 Cetnar Polski ma Funtow, - - - - - 160 Szaffunt, - - - - - 50 Kamień w Mińsku od Funtow, - - - - - 50	100. Funt: Warzsa: czyni. 90. Rygskich. 100. Krolewskich dawney Wagi. 80. Ditto nowey Berlińskiey. 86. Gdańskich. 92. Chersońskich. 89. Elbląskich.
2do. Gatunki nieumiezczone w Tabeli dla odmiennosci tak Miary, jako i Wagi, z nayduia się także pod Artykułem Targow Kraiowych.	Ale w Tabeli iest z redukowany na Beczki. Garniec dubeltowy w Mińsku wiele zaymuie niedoniesiono. Garniec Kom: w Grodnie wedle Skali ma Kwart, - - - - - 4 NB. Ktoby o innych Miarach donioł, tedy w tym miejscu w następuiających Miesiacach będą drukowane.	NB. Ktoby o innych gatunkach Wagi donioł, tedy w następuiających Miesiacach będzie wydrukowane.	

